

ہفتدہ مہینہ کنفرانس آمار ایران

University of Beirut

Academics
 Stockholm - Istanbul University, 1975
 Moscow - Pahlavi Shiraz University, 1977
 PhD - Michigan State University, 1981
 Post Doctoral - University of North Carolina, 1982

PUBLICATIONS

1. H. Bahr and A. R. Shafiqi On the periodicity of homogeneous recursive filters. *Production & Operations Analysis*, 339-375, North Holland, 1989

2. Shafiqi, A. R. Estimation and testing in linear models for distributed parameter systems and Bayesian Decision. *The Journal of Probability*, vol. 3, 129-132, 1984

3. Chafiqi, S. and A. R. Shafiqi. Prediction for stable processes: spectral and testing over separable. *2. Applied Probability*, vol. 38, 382-412, 1985

4. Shafiqi, A. R. and A. Hoshidar. Joint probability and the motion of a particle on a given σ -Algebra. *Probability*, vol. 23, 24-41, 1986

5. Shafiqi, A. R. *Bayes' Prediction: A Study Based on the Theory of a Process and its Applications*. *Bull. Iranian Math. Soc.*, vol. 17, 35-62, 1990

6. Shafiqi, A. R. *Linear Constraints for Missing Values in Regression*. *Bull. Iranian Math. Soc.*, vol. 16, 5-18, 1982

7. Shafiqi, A. R. On the Generalization of Linear Estimation Problems. *Statistical Problems and their Applications*, Vol. 12, 171-178, 1982

8. Shafiqi, M., Rastan, E., and A. R. Shafiqi. Estimation of parameters of regression using fuzzy. *J. of Computing*, Vol. 6, No. 1, 69-82, 1982

9. Shafiqi, A. R. On the solution of systems of linear equations. *Iranian Journal of Statistics and Decision Making*, Vol. 23, No. 1, 143-145, 1984

10. Shafiqi, A. R. On spectral representation of multivariate normal processes. *Probability and its Applications*, Vol. 23, No. 2, 105-117, 1985

11. Shafiqi, M., Rastan, E., and A. R. Shafiqi. Estimating the regression parameter. *Proc. Iran. J. of Statistics*, Vol. 11, No. 1, 89-92, 1984

12. Shafiqi, A. R., and H. Mousavi. On the estimation of parameters of linear regression. *J. of Applied Probability*, vol. 23, 161-169, 1986

13. Shafiqi, A. R. *Bayes' Prediction with correlated errors*. *Iranian Journal of Statistics and Decision Making*, vol. 13, 111-117, 1985

14. Shafiqi, M., and A. R. Shafiqi. On characterization of a linear system. *Iranian Journal of Statistics and Decision Making*, Vol. 23, No. 1, 143-145, 1984

15. Shafiqi, M., and A. R. Shafiqi. Linear time for stable and unstable processes. *Statistical Problems and their Applications*, Vol. 12, 171-178, 1982

16. Shafiqi, A. R. *Control System of distributions*. *Iranian Journal of Statistics and Decision Making*, Vol. 18, 183, 1982

17. Shafiqi, A. R., and A. R. Shafiqi. A general approach to the solution of regression of correlated time series. *Iranian Journal of Statistics and Decision Making*, Vol. 18, 183, 1982

18. Shafiqi, A. R., and A. R. Shafiqi. *Bayes' Prediction with correlated errors*. *Iranian Journal of Statistics and Decision Making*, vol. 13, 111-117, 1985

19. Shafiqi, A. R., and A. R. Shafiqi. *Characterization of a linear system*. *Iranian Journal of Statistics and Decision Making*, Vol. 23, No. 1, 143-145, 1984

20. Shafiqi, A. R., and A. R. Shafiqi. *Estimation of parameters of regression*. *Iranian Journal of Statistics and Decision Making*, Vol. 13, 111-117, 1985

21. Shafiqi, M., and A. R. Shafiqi. *Regression of correlated time series*. *Iranian Journal of Statistics and Decision Making*, Vol. 18, 183, 1982

22. Shafiqi, A. R., and A. R. Shafiqi. *Bayes' Prediction with correlated errors*. *Iranian Journal of Statistics and Decision Making*, vol. 13, 111-117, 1985

23. Shafiqi, A. R., and A. R. Shafiqi. *Characterization of a linear system*. *Iranian Journal of Statistics and Decision Making*, Vol. 23, No. 1, 143-145, 1984

24. Shafiqi, A. R., and A. R. Shafiqi. *Estimation of parameters of regression*. *Iranian Journal of Statistics and Decision Making*, Vol. 13, 111-117, 1985

25. Shafiqi, A. R., and A. R. Shafiqi. *Regression of correlated time series*. *Iranian Journal of Statistics and Decision Making*, Vol. 18, 183, 1982

۳۰ مرداد تا ۱ شهریور ۱۴۰۳
 دانشگاه بیرجند

26. A. Shafiqi and A. R. Shafiqi. A characterization for a linear system with correlated errors and unknown regression parameter. *Computational Probability and Statistics*, Vol. 3, 111-118, 2011

27. Shafiqi, A. R., and A. R. Shafiqi. A study of linear systems with distributed parameter. *Iranian Journal of Statistics and Decision Making*, Vol. 23, No. 1, 143-145, 1984

28. Shafiqi, A. R., and A. R. Shafiqi. Estimation of parameters of regression using fuzzy. *J. of Computing*, Vol. 6, No. 1, 69-82, 1982

29. Shafiqi, A. R., and A. R. Shafiqi. Prediction for stable processes: spectral and testing over separable. *2. Applied Probability*, vol. 38, 382-412, 1985

30. Shafiqi, A. R. and A. Hoshidar. Joint probability and the motion of a particle on a given σ -Algebra. *Probability*, vol. 23, 24-41, 1986

31. Shafiqi, A. R. *Bayes' Prediction: A Study Based on the Theory of a Process and its Applications*. *Bull. Iranian Math. Soc.*, vol. 17, 35-62, 1990

32. Shafiqi, A. R. *Linear Constraints for Missing Values in Regression*. *Bull. Iranian Math. Soc.*, vol. 16, 5-18, 1982

33. Shafiqi, A. R. On the Generalization of Linear Estimation Problems. *Statistical Problems and their Applications*, Vol. 12, 171-178, 1982

34. Shafiqi, M., Rastan, E., and A. R. Shafiqi. Estimation of parameters of regression using fuzzy. *J. of Computing*, Vol. 6, No. 1, 69-82, 1982

35. Shafiqi, A. R. On the solution of systems of linear equations. *Iranian Journal of Statistics and Decision Making*, Vol. 23, No. 1, 143-145, 1984

36. Shafiqi, A. R. On spectral representation of multivariate normal processes. *Probability and its Applications*, Vol. 23, No. 2, 105-117, 1985

37. Shafiqi, M., Rastan, E., and A. R. Shafiqi. Estimating the regression parameter. *Proc. Iran. J. of Statistics*, Vol. 11, No. 1, 89-92, 1984

38. Shafiqi, A. R., and H. Mousavi. On the estimation of parameters of linear regression. *J. of Applied Probability*, vol. 23, 161-169, 1986

39. Shafiqi, A. R. *Bayes' Prediction with correlated errors*. *Iranian Journal of Statistics and Decision Making*, vol. 13, 111-117, 1985

40. Shafiqi, M., and A. R. Shafiqi. On characterization of a linear system. *Iranian Journal of Statistics and Decision Making*, Vol. 23, No. 1, 143-145, 1984

41. Shafiqi, M., and A. R. Shafiqi. Linear time for stable and unstable processes. *Statistical Problems and their Applications*, Vol. 12, 171-178, 1982

42. Shafiqi, A. R. *Control System of distributions*. *Iranian Journal of Statistics and Decision Making*, Vol. 18, 183, 1982

43. Shafiqi, A. R., and A. R. Shafiqi. A general approach to the solution of regression of correlated time series. *Iranian Journal of Statistics and Decision Making*, Vol. 18, 183, 1982

44. Shafiqi, A. R., and A. R. Shafiqi. *Bayes' Prediction with correlated errors*. *Iranian Journal of Statistics and Decision Making*, vol. 13, 111-117, 1985

45. Shafiqi, A. R., and A. R. Shafiqi. *Characterization of a linear system*. *Iranian Journal of Statistics and Decision Making*, Vol. 23, No. 1, 143-145, 1984

46. Shafiqi, A. R., and A. R. Shafiqi. *Estimation of parameters of regression*. *Iranian Journal of Statistics and Decision Making*, Vol. 13, 111-117, 1985

47. Shafiqi, A. R., and A. R. Shafiqi. *Regression of correlated time series*. *Iranian Journal of Statistics and Decision Making*, Vol. 18, 183, 1982

48. Shafiqi, A. R., and A. R. Shafiqi. *Bayes' Prediction with correlated errors*. *Iranian Journal of Statistics and Decision Making*, vol. 13, 111-117, 1985

49. Shafiqi, A. R., and A. R. Shafiqi. *Characterization of a linear system*. *Iranian Journal of Statistics and Decision Making*, Vol. 23, No. 1, 143-145, 1984

50. Shafiqi, A. R., and A. R. Shafiqi. *Estimation of parameters of regression*. *Iranian Journal of Statistics and Decision Making*, Vol. 13, 111-117, 1985

51. Shafiqi, A. R., and A. R. Shafiqi. *Regression of correlated time series*. *Iranian Journal of Statistics and Decision Making*, Vol. 18, 183, 1982

پروفیسور احمد رضا سلطانی

ایک ذہن زیبا و خلاق

Music Improvisation

Online course and live sessions. For more information, contact: info@musicimprovisation.com

Poem Book

Available in Urdu, English, and Persian. For more information, contact: info@poembook.com

Science & Fiction

Available in Urdu, English, and Persian. For more information, contact: info@sciencefiction.com

Academic Activities

For more information, contact: info@academicactivities.com

نکوداشت پروفسور احمدرضا سلطانی

هفدهمین کنفرانس آمار ایران

۳۰ مرداد تا ۱ شهریور ۱۴۰۳

دانشگاه بیرجند

عنوان: نکوداشت آقای دکتر احمدرضا سلطانی

گردآورنده و تنظیم: دکتر علیرضا نعمت‌اللهی

طراح جلد: ملیکا نیک خواه

صفحه آرایشی:

ناشر:

تاریخ چاپ: مرداد ۱۴۰۳

شمارگان:

پیش‌گفتار

در یک اقدام ارزنده و همزمان با برگزاری کنفرانس های آمار ایران، انجمن آمار ایران هر بار از یکی از اساتید برجسته و پیشکسوت آماری کشور تقدیر به عمل می‌آورد. در این راستا، کمیته انتخاب پیشکسوت انجمن آمار ایران، جناب آقای پروفیسور احمدرضا سلطانی استاد بخش آمار دانشگاه شیراز را به عنوان پیشکسوت برگزیده سال جاری انتخاب نموده است. کتابچه‌ی حاضر به نکوداشت این استاد بزرگوار اختصاص دارد که همزمان با هفدهمین کنفرانس آمار ایران در دانشگاه بیرجند تهیه و به شرکت کنندگان محترم و جامعه‌ی علمی کشور تقدیم می‌گردد. هدف از انتشار این کتابچه، ارائه شرح حال مختصری از زندگی علمی و اجرایی آقای دکتر سلطانی و دل‌نوشته‌ها و نظرات برخی از اساتید، همکاران و دانشجویان ایشان به جامعه‌ی آماری و دوستداران ایشان است که امید داریم که مورد قبول خوانندگان محترم واقع شود. تلاش گردیده است که تا ضمن ویرایش، سبک نگارشی نویسندگان متن‌ها بطور کامل و با رعایت امانت داری حفظ شود. از تمامی اساتید، همکاران و دوستان آقای دکتر سلطانی بویژه آقای دکتر علیرضا نعمت‌اللهی، خانم دکتر زهرا سجادنی و انجمن علمی دانشجویی بخش آمار دانشگاه شیراز که در تهیه و تنظیم این کتابچه ما را یاری نمودند، صمیمانه تشکر می‌نماییم.

دبیرخانه هفدهمین کنفرانس آمار ایران

دانشگاه بیرجند

مرداد و شهریور ۱۴۰۳

تاریخ: ۱۴۰۳/۰۱/۱۵
شماره: ۱۶/۸۶۲۴
پیوست:

انجمن آمار ایران
تهران، صندوق پستی ۱۶۱۴-۱۵۸۱۵

بسمه تعالی

همکار ارجمند سرکار خانم دکتر سمیه زارع زاده

مدیر محترم گروه آمار

با سلام و احترام، بدین وسیله به اطلاع می‌رساند کمیته انتخاب پیشکوت آمار در جلسه اخیر خود ضمن تأکید بر شایستگی همه همکاران پیشنهادشده، جناب آقای دکتر احمدرضا سلطانی را به‌عنوان پیشکوت برگزیده انتخاب نموده است. ضمن تبریک این انتخاب به استاد ارجمند جناب آقای دکتر سلطانی و همکاران گروه آمار دانشگاه شیراز، در راستای تجلیل از ایشان هم‌زمان با برگزاری کنفرانس آمار ایران در دانشگاه بیرجند، توصیه می‌شود همکاران آن گروه نقش مؤثر در آمادسازی مقدمات این مراسم از جمله تهیه کتابچه مربوط به پیشکوت ایفا نمایند. بر همین اساس و با توجه به محدود بودن زمان باقیمانده تا برگزاری کنفرانس، خواهشمند است همکار و یا همکارانی از آن گروه مسئولیت تهیه و گردآوری این کتابچه را تقبل نمایند تا با همکاری کمیته انتخاب پیشکوت و دبیرخانه کنفرانس با شایستگی و در شأن این استاد ارجمند مقدمات کار فراهم گردد.

با آرزوی توفیق الهی

عبدالرحمن راسخ

رئیس انجمن آمار ایران

فهرست مطالب

- از احوال خود: زندگینامه دکتر سلطانی به قلم خودش..... ۷
- گفتگو با دکتر سلطانی، برگرفته از خبرنگار انجمن آمار ایران..... ۱۳
- ابوالقاسم بزرگ نیا..... ۲۴
- عبدالرحمن راسخ..... ۲۶
- غلامرضا محتشمی برزادران..... ۲۸
- بیژن ظهوری زنگنه..... ۳۰
- حمید پزشکی..... ۳۲
- هوشنگ طالبی..... ۳۶
- محمد امینی..... ۳۹
- عبدالرضا بازرگان لاری..... ۴۰
- محمود زارع پور..... ۴۲
- سعید رضاخواه..... ۴۳
- فرشید عبدالمهی..... ۴۴
- زهرة شیشه بر..... ۴۷
- کاوس خورشیدیان..... ۴۸
- افشین پرورده..... ۵۱

- ۵۴.....رسول روزگار.....
- ۵۸.....انوشیروان غفاری پور.....
- ۵۹.....جوانه راکی زاده.....
- ۶۰.....خدیدجه جاهدی.....
- ۶۲.....حیدرعلی مردانی فرد.....
- ۶۵.....عادل محمدپور.....
- ۶۶.....علیرضا نعمت اللهی.....
- ۷۲.....عکس هایی از دکتر سلطانی.....
- ۸۲.....رزومه مختصر پروفسور احمدرضا سلطانی.....

از احوال خود

(زندگینامه دکتر سلطانی به قلم خودش)

در روز بیست و پنج اردیبهشت هزار و سیصد و سی دو در محله سرتیپ اصفهان چشم به جهان گشودم، فرزند سوم. از آن محله چیزی در خاطر نیست. خاطرات کودکی و نوجوانی بر میگردد به محله لت فرشادی در خیابان صائب اصفهان، منزل مادر بزرگ. این خانه حیاط بزرگی داشت، سمت شمالی خانه ایوان که از سطح زمین بیش از یک متر ارتفاع داشت و به اطاق پذیرایی در وسط و دو اطاق نسبتاً بزرگ در دو طرف اطاق پذیرایی ختم میشد. این فضا در اختیار پدر بزرگ و مادر بزرگ مادری ما بود. در سمت راست حیاط دو اطاق تو در تو بود محل سکونت ما پدر و مادر و پنج فرزند. البته آتموقع، جهانگیر، برادر بزرگ وارد مدرسه نظام تهران شده بود. آرزوی مادر این بود که او افسر ارتش شود، چون دایی ما سرگرد بود و دارای ارزش و احترام. پدر بزرگ شخصیت خاصی نداشت، استوار باننشسته و دایم الخمر. مادر بزرگ شخصیت والایی داشت، درویش و آشنا با ادبیات، قرآن و دارای اخلاق کریمه. هر صبح، پس از نماز به جاروب کردن حیاط بزرگ خانه، که آجر فرش بود، می پرداخت و اشعاری را زمزمه میکرد، و کار من دنبال کردن مادر بزرگ و گوش دادن به شعرهای او بود. نام شاعر را از او میپرسیدم و از کتابخانه دبیرستان کتاب آن شاعر را میگرفتم و سعی میکردم آن شعر خاص را پیدا کنم. اینگونه با حافظ، سعدی، قانانی و فرخی آشنا شدم.

مدرسه ابتدایی را در مدرسه شمس واقع در کوچه بهار خیابان شازده ابراهیم گذراندم. سر کوچه بهار خانه تاج اصفهانی بود و هرگاه از کنار خانه او رد میشدم، صدای آواز او بگوش میرسید. مدیر دبستان آقای ستاری، منزل او در محل ما بود و پسرش دوست و همبازی بچه های کوچه. از آقای "قلمزن"، معلم کلاس پنجم، یادی کنم. به تکلیف خانه اعتقادی

نداشت. فقط یک صفحه مشق شب، که صفحه را کوچک انتخاب میکردیم و یک خط در میان مینوشتیم که فقط دو خط اول و آخر دارای مفهوم بود.

دبیرستان شش کلاس بود. در پایان سه سال اول، دیپلم متوسطه و در پایان سه سال دوم، دیپلم دبیرستان. این دوره را در دبیرستان صائب واقع در خیابان صائب، نزدیک تقاطع خیابان صائب با شاپور و عباس آباد، به پایان رساندم. یادی کنم از آقایان "گوهری"، دبیر مثلثات و هندسه، "تلگینی"، دبیر جبر، "باقی"، دبیر فیزیک و "قزوینی"، دبیر ادبیات. در آن زمان، برنامه ریزی آموزش و پرورش اینگونه بود که دبیرهای مطرح بطور چرخشی در دبیرستانهای مختلف شهر اصفهان تدریس میکردند. از دبیرستان هاتف در پایین تا دبیرستانهای ادب و هراتی در بالای شهر. در دبیرستان، بیشتر متوسط خوب بودم تا ممتاز. پس از اتمام سه سال اول، در هر سه شاخه ادبی، طبیعی و ریاضی، به ترتیب بهتری، نمره آوردم و پیرو نظر مادر که دوست داشت من ریاضی بخوانم، گرایش ریاضی را انتخاب کردم. ناظم دبیرستان آقای "کیوان" نام داشت و با روش خاص خودش دبیرستان را اداره میکرد. نقش او را در سریال تلویزیونی "قصه های مجید" برادر من، جهانبخش سلطانی، بازی کرد. مدیر دبیرستان، آقای "کلباسی"، شخصیتی وارسته، متین و انسان. دانش آموزانی که بضاعت مالی نداشتند شهریه سال زیر بیست تومان را بپردازند، رایگان ثبت نام میکرد. برای مثال میتوانم از مرتضی عسکری، پسر عموی خود، نام ببرم که پس از اتمام دبیرستان در دانشکده فنی دانشگاه تهران در رشته ساختمان پذیرفته شد.

تحصیلات دانشگاهی من از گروه ریاضی دانشگاه اصفهان شروع میشود. سال اول را با میانگین دو و بیست و شش از ۴ بپایان رساندم، که نمره متوسط پایینی بود. درس شیمی عمومی را نیز افتادم. سال دوم درسها تا حدودی تخصصی ریاضی شد و وضعیت من کمی بهتر شد. استاد درس توپولوژی آقای "حیات غیب" بود، دارای مدرک فوق لیسانس ریاضی از دانشگاه پهلوی شیراز، که آنزمان اهمیت خاص خودش را داشت. کتاب درسی توپولوژی "سیمونز" بود. پس از تصحیح امتحان بین ترم، قبل از دادن برگه ها، ایشان در جلوی کلاس پای تخته سیاه شروع کرد به قدم زدن، نسبتا تند، عادت او بود، و گفت دانشجویانی هستن بسیار خوب هر چند خود را بیان نمیکنند از جمله سلطانی و بمن اشاره کرد. به

پشت سر نگاه کردم، مطمئن نبودم مورد اشاره او باشم. نمره اول را گرفته بودم و نمره دوم با من فاصله داشت. در دوره لیسانس نسبتاً پایه ریزی خوبی انجام شد. دکتر "نصیرالدین" هند تبار، آنالیز را از کتاب رودین تدریس کرد که سبب آشنایی من با این کتاب ارزشمند و ساختار آنالیز ریاضی شد. در سال چهارم، دکتر "کرمانی"، هند تبار، به کادر اساتید اضافه شد و آمار ریاضی را از کتاب "مود-گربیل و بواس" تدریس کرد که در انتخاب رشته آمار برای ادامه تحصیل بسیار تاثیر گذار بود. یادی هم از رئیس گروه ریاضی، دکتر وفائی، کنم که تدریس درس جبر را بعهده داشت، بسیار متین و با ادب و مسلط به رشته خود. این دوره به پایان رسید، هرچند زمانه ناسازگار شد. در سال دو، مادر، و در پایان سال چهار پدر را از دست دادم. برای آزمون ورودی دوره فوق لیسانس گروه ریاضی دانشگاه پهلوی شیراز ثبت نام کرده بودم و باید راهی شیراز میشدم. دوست بسیار عزیز، محمود تنباکوزاده، که بعد ها با میل خود نامش را به فرزان تغییر داد، تا در وردی اتوبوس مرا بدرقه کرد. هنگام خداحافظی، گفت: میدانم که وضعیت روحی مناسبی نداری ولی بهر حال انسان باید واقعیت را بپذیرد و میدانم که توان آنرا داری، تلاش کن. نتیجه آزمون با تاخیر آمد. تلگرامی کوتاه که پذیرفته شده اید، برای ثبت نام مراجعه کنید. پستی تلگرام را به بقال محل داده بود و کسبه محل را از متن آن مطلع کرده بود که این فرصت از دست نرود. شادمانی و باران تبریک جمع ایشان زیبا و روحیه بخش بود.

دوره فوق لیسانس تا حدودی یک مبارزه برای بقا بود. خصوصاً برای آنها که از دانشگاه دیگری لیسانس گرفته بودند. زبان علمی انگلیسی بود و دانشگاه رسم و روش آموزشی-پژوهشی دانشگاه‌های مطرح آمریکا را دنبال میکرد. درس جبر را از کتاب جبر "هنگرفورد" با دکتر "حقانی"، آنالیز تابعی را با دکتر "هادی خرقانی"، آنالیز مختلط با پروفسور "سیلورمن"، آمار ریاضی با دکتر "کرمانی" که از اصفهان به شیراز آمده بود و آنالیز چند متغیره را با پروفسور "بهبودیان" گذراندم. یادی هم کنم از دکتر "فتاحی" و دکتر "دسترنج". کادر علمی بسیار با ارزش و هر یک خبره در تخصص خود. دکتر هادی خرقانی تازه دکترای خود را از کشور کانادا گرفته بود، سرشار از انرژی و علاقه. او خیلی مشوق و الگوی من بود برای ادامه. کلاس درس پروفسور بهبودیان، چهره ارزشمند آمار ایران، سرشار بود از مفاهیم و ایده های علم آمار. فضای علمی دوستانه و در عین حال جدی دانشگاه

پهلوی شیراز بواقع اثر بخش بود برای شکوفایی استعدادهای جوان. بجز یک درس اختیاری در بقیه نمره آ گرفتیم که پاداش این تلاش دریافت بورس تحصیلی برای دوره دکتری و انتخاب دانشگاه "ایالتی میسیگان"، گروه آمار و احتمال بود. در آن زمان، اولویت در تئوری بود و این گروه آموزشی حقیقتاً در این زمینه بارز بود. در آن زمان؛ سیستم آموزشی دانشگاه یک چهارم بود. بجز تابستان، سال درسی برای سه ترم برنامه ریزی شده بود. این، حجم کار را خیلی فشرده میکرد. ۱۴ درس در دوره دکتری تا آزمون جامع و شروع پژوهش، برنامه ریزی شده بود. چند درس هم از برنامه دکتری گروه ریاضی دانشگاه، مانند: آنالیز ریاضی، با "گانزر"، و آنالیز هارمونیک، با "شلدون اکسلر" گذراندم. "گانزر" قد بلند و تیپ تگزاسی داشت. به تدریس به سبک کلاسیک اعتقادی نداشت. کتاب درسی "آنالیز حقیقی و مختلط رودین" بود. به حل مساله امتیاز میداد. خاطریم هست یکبار حل را که ارائه دادم گفت درست نیست. بعد از ظهر آنروز زنگ زد و گفت به دفتر او بروم تا با هم حل را بررسی کنیم. در جلسه بعد در کلاس گفت که حل آقای سلطانی درست و بمراتب از حل من بهتر است. از پانزده نفر، چهار نفر درس را به پایان بردیم. از اساتید گروه آمار و احتمال آنجا، "جیمز هنان" و "فیبیان" در آمار ریاضی، هر دو فوق العاده. کتابی هم در آمار ریاضی نوشتند که بعلت سختی و استفاده از علامتهای غیر استاندارد، چندان مورد توجه قرار نگرفت. "اریکسون" از کتاب همگرایی ضعیف "بلینگزلی" فرایند پیشرفته را درس میداد. "هیرا کول" در پلکان ترقی پژوهش بود و "مندرکار" رئیس گروه، آنالیز طیفی و فرایند های گوسی و آنالیز تصادفی را از کتابی تازه انتشار یافته تدریس میکرد. خانم "شاپیرو" تئوری تصمیم را با بکارگیری مارتینگل درس میداد. یادی هم از دیگر اساتید، "فلدمن" و "استیپلتون". نظام آموزشی جدی و سنگدل بود. فضایی برای تردید یا اهمال وجود نداشت. این نظر پرفسور حبیب صالحی بود و من هم خوشحال و موافق، پایان نامه دکتری تحت سرپرستی ایشان در زمینه میدانهای تصادفی در "فضای باناخ"، در ادامه کارهای "روزانف" که میدانهای تصادفی "مارکف" را در فضای "هیلبرت" بررسی کرده بود، به پایان رساندم. استاد حبیب صالحی از ده "سده"، بیرجند بود. لیسانس را از گروه ریاضی دانشگاه تهران و دکتری را از دانشگاه "آیندیانای آمریکا" گرفته بود. استاد پابان نامه او، پروفیسور "پژوتن مسانی" از پارسیان هند بود. در سمینار احتمال تفرش، "مسانی" را دعوت کردم. از آمریکا

آمد به ایران و در میدان تفرش برای مردم شهر از خاطرات خود با پروفسور حسابی گفت که مورد استقبال مردم قرار گرفت. مسانی با "نوربرت وینر" مقاله مشترک در آنالیز طیفی فرایند های تصادفی چند متغیره دارد. در پایان نامه دکتری یکی از دانشجویانم، "م. محمدپور" از این مقاله خیلی استفاده کردیم و در ادامه، به قول "محسن پور احمدی" دست و پایی زدیم.

دوره پسا دکتری را به پیشنهاد صالحی، در دانشگاه "کارولینای شمالی" در شهر "چپل هیل" گذراندم، حدودا ده ماه. سه مقاله "اپ شات" نوشته شد. اولی، تک نویسنده، در مجله آنالز احتمال چاپ شد، دومی، پایه ریزی آنالیز طیفی در فرایندهای پایدار، مشترک با "استمتس کمبانیس" که در ژورنال "تئوری احتمال و وابسته های آن" به چاپ رسید. این دو مقاله بکر و راهگشای زمینه های پژوهشی وسیع شده است. "کالیانپور" و "مندرکار" مقاله ای مشترک در زمینه خاصیت مارکف در فرایندهای از نوع "توزیع های شوارتز" به چاپ رسانده بودند که "یاگلام" روسی مثال نقض برای قضیه اصلی مقاله زده بود. "مندرکار" مقاله را در اختیار من گذاشت و از من خواست اشتباه را بیابم. چنین شد و گونه صحیح و تعمیم یافته در فضای "توزیع های تمپرد" نوشته شد. "مندرکار" هیچگاه برای چاپ مقاله اقدام نکرد، ولی بارها در گزارشهای پژوهشی به این کار اشاره و ارزش آنرا بیان کرده است.

برای دانشگاهای اصفهان، صنعتی اصفهان و شیراز برای کادر علمی تقاضا دادم که از صنعتی اصفهان جواب مثبت آمد و راهی ایران و اصفهان شدم. که البته بفاصله چند ماه دانشگاه شیراز شکوائیه ای تسلیم وزارت علوم و آموزش عالی کرد که این شخص بورسیه دانشگاه شیراز بوده است. معاون وزارت هم دستور ابطال حکم را به دانشگاه صنعتی داد و من با همسر "افسانه کوکی" و فرزند پسر "سهراب" راهی شیراز شدم. آن زمان ریاضی و آمار یک گروه آموزشی را تشکیل میداد. پس از بازگشایی، تدریس پاره ای از دروس به من واگذار شد. از جمله: آنالیز ریاضی یک، دو و سه، آنالیز مختلط و تئوری اندازه فوق لیسانس؛ آمار ریاضی، فرایندهای تصادفی، درس صف و دیگر درسها. به شوخی می گفتند، دکتر سلطانی آچار فرانسه گروه است. با راه اندازی دوره دکتری در گروه آمار که از ریاضی مستقل

شده بود، تدریس درسهای احتمال، فرایندهای تصادفی و سریهای زمانی دوره دکتری به من داده شد. درسهایی در زمینه های نسبتا جدید، ریاضیات مالی و داده های تابعی، نیز تدریس شد. سرپرستی تعداد نسبتا قابل توجه پایان نامه کارشناسی ارشد و بیست و نه پایان نامه دکتری نیز به انجام رسید. جملگی دانش آموختگان دکتری در دانشگاهای خوب فعال هستند.

در شروع سال تحصیلی ۱۴۰۱، به مرز هفتاد سال نزدیک شده و حکم بازنشستگی صادر گردید. در راه بازگشت به خانه، حس توصیف ناپذیری داشتم. رضایت بود و افسوسی نبود. در کتاب "ده داستان" در شروع داستان "بر دار کردن حسنگ وزیر" گفته ام:

ذات انسان است سر در گم کلاف	پیچ گیرد چو جدا شد بند ناف
از دو سو پرتو و ره تا بی مکان	ره سپارد تا به سر آید زمان
نردبان سازد رساند خود به عرش	زیر پا، دیگران خواهد چو فرش
صحبتش از خالق و آن ذوالجلال	لیک فعل و فکر او سوی ضلال
گر موافق نیست هر باد و نسیم	بر سر آنست آن سازد عقیم
حرص انسان را نباشد منتها	ای خوشا آنکه ز خود باشد رها

همواره بر آن بوده ام که بر محبت بنتم، نه بر خود خواهی. این را تجربه دارم. در بهار ۱۴۰۲، به همت و اقدام فوری همسر عزیز و دوستان یکدل از خطر عارضه شدید قلبی رهایی و تحت عمل قلب باز قرار گرفتم و باران محبت دوستان سبب رهایی گردید.

صبوری، تحمل و تشویق خانواده، همسر و سه فرزندم، سهراب، سرور و سیماء، در دستاوردهایم تعیین کننده بوده است. از بسیاریان سپاس و تشکر دارم. از همه همکاران و دوستان در گروه آمار دانشگاه شیراز و دانشجویان دوره های مختلف که درسی را با من گذرانده اند تشکر دارم. از دوستان و آماریهای عزیز در انجمن آمار ایران و دوستان ریاضی تشکر و سپاس دارم. احمد رضا سلطانی - تابستان ۱۴۰۳

گفتگو با دکتر احمد رضا سلطانی

برگرفته از خبر نامه انجمن آمار ایران پیاپی ۶۶ (بهار ۱۳۸۹)

با همکاری دکتر حمید پزشک

در پی سیاست اخیر خبرنامه مبنی بر گفتگو با پیشگامان آمار ایران، تاکنون گفتگو با دو تن از استادان آمار ایران، به چاپ رسیده و گفتگو با بزرگان دیگری از نسل اول آمار، همچون دکتر بزرگنیا، دکتر ارقامی و ... که چهره هایی ماندگار در تاریخ آمار ایران هستند، به زودی در شماره های آتی خبرنامه به چاپ خواهد رسید. در این شماره، به بهانه برگزاری کارگاه فرایندهای تصادفی، به گفتگو با آقای دکتر احمد رضا سلطانی میپردازیم که در حال حاضر، عضو هیئت علمی دانشگاه کویت هستند. این گفتگو در حاشیه برگزاری پنجمین کارگاه فرایندهای تصادفی در تاریخ ۴ و ۵ آذر ماه سال ۱۳۸۸ در دانشکده ریاضی، آمار و علوم کامپیوتر دانشگاه تهران صورت گرفته است.

آقای دکتر سلطانی سلام عرض می کنم. خسته نباشید. پنجمین کارگاه فرایندهای تصادفی در جریان است و شما هم مانند بسیاری دیگر از دوستان، درگیر فعالیتهای کارگاهی هستید که اولین بار خودتان ایده برگزاریش را مطرح کردید. به دنبال سلسله فعالیت هایی که مدتی است خبرنامه انجمن آمار انجام میدهد و با پیشکسوتان مصاحبه میکند، به بنده مأموریت داده اند که سؤالاتی از محضرتان بپرسم. امیدوارم این گفتگو مورد استفاده دانشجویان، محققین و سایر علاقه مندان به آمار و احتمال قرار بگیرد. برای شروع، لطفاً شرح کوتاهی از سابقه تحصیلی و فعالیتهای پژوهشی و آموزشی و اجرایی تان بگویید تا با سؤالات دیگر ادامه دهیم.

من هم خدمت شما سلام عرض میکنم و تشکر میکنم که برای برگزاری کارگاه پنجم فرایندهای تصادفی زحمت بسیاری کشیدید. خوشبختانه استقبال خیلی خوبی از کارگاه شده است و کیفیت فعالیت ها هم خیلی بالا است که جای خوشحالی دارد. من در اصفهان به دنیا آمدم؛ دقیقاً در ۲۵ اردیبهشت سال ۱۳۳۲. تحصیلات ابتدایی را در دبستان شمس که گویا در خیابان آذر اصفهان بود، به پایان رسانده و دیپلم را حدوداً در سال ۱۳۵۰ از دبیرستان صائب گرفتم. پس از آن وارد رشته ریاضی دانشگاه اصفهان شدم. سال ۱۳۵۴ لیسانس ریاضی را گرفتم و سپس در دوره کارشناسی ارشد دانشگاه شیراز پذیرفته و در سال ۱۳۵۶ موفق به اخذ درجه فوق لیسانس آمار شدم. اوائل سال ۱۳۵۷ یا اواخر ۱۳۵۶ به دانشگاه ایالتی میسیگان در آمریکا رفتم و در رشته احتمال و فرایندهای تصادفی در مقطع دکتری مشغول به تحصیل شدم. این دوره چهار سال طول کشید و یک سال هم برای دوره پست دکتری به دانشگاه کارولینای شمالی رفتم و مهرماه ۱۳۶۱ به ایران بازگشتم و در دانشگاه شیراز مشغول به کار شدم.

چه زمانی با آمار آشنا شدید؟

وقتی در دانشگاه اصفهان بودم، استادی از هندوستان به اسم آقای دکتر کرمانی در دانشگاه استخدام شد و برای اولین بار، آمار به سبک آمار ریاضی امروزی را با گذراندن دو درس با ایشان فرا گرفتیم و از آنجا به طور جدی با آمار سروکار پیدا کردم.

و ایشان هم باعث شد که آمار را به طور جدی ادامه دهید؟

بله، ایشان بسیار تأثیرگذار بودند.

منابع درسی شما برای فراگیری رشته آمار چه کتاب هایی بود؟ یادتان هست؟

بله. درس آمار ریاضی را آقای دکتر کرمانی از کتاب مود و گریبیل تدریس میکردند و من فکر میکنم خیلی کتاب خوبی است؛ مخصوصاً از نظر مسئله.

کتاب دیگری یادتان هست؟

در آن موقع، منبع ما فقط همین کتاب بود و کتاب دیگری نبود و بعد که به شیراز رفتم، چون دوره کارشناسی ارشد رشته آمار بود و یک سری درسهای آماری گرفتیم، منابع وسیع تر شد. در شیراز خدمت آقای دکتر بهبودیان رسیدیم و میشود گفت که تا قبل از اینکه با ایشان درس بگیرم، از دید ریاضی به آمار نگاه میکردم؛ چون ظرافت هایی را که یک نفر آماردان، خوب متوجه میشود، ممکن است کسی که در رشته ریاضی درس میخواند، به عنوان یک سری اصول قبول کند. بنابراین اگر دیدگاه مناسبی نسبت به آمار پیدا کردم، بدون شک، آقای دکتر بهبودیان تأثیرگذار بودند.

آیا کسانی دیگری را میتوانید نام ببرید؟ آماردان های دیگری که در آن زمان مطرح بودند.

در آن زمان، دکتر کرمانی هم خوشبختانه از اصفهان به شیراز آمدند و من باز هم با ایشان درس گرفتم. آقای دکتر دسترنج هم بودند.

ما هم با آقای دکتر دسترنج درس گرفتیم. جالب است که ما با اینکه از دو نسل مختلف هستیم، استاد مشترک داشتیم. آیا شغلی غیر از تدریس در زمینه آمار داشتید؟

نه. البته در مقاطع مختلف تحصیلم درس داده‌ام؛ اما شغل رسمی من نبوده است.

تجربه های آغازین کارتان چگونه بوده اند؟

سوال خوبی است. فردوسی شعری با این مضمون دارد که انسان فکر میکند که همه چیز را یاد گرفته است. به خاطر دارم در آن زمان که کار تدریس در دانشگاه شیراز را شروع کرده بودم، سر کلاس پی بردم چقدر نکات ظریفی وجود دارد که انسان در زمان دانشجویی اش به آنها توجه نمیکند و بعداً هنگام تدریس، یاد میگیرد. تدریس برای استاد از نظر آموزشی خیلی مفید است. یک خاطره جالبی دارم که در اولین یا دومین دوره، یک امتحان روش های مقدماتی آمار برگزار کردم که بعد از امتحان اعتقاد دانشجویها این بود که سوالات خیلی مشکل بود و اعتراض داشتند، ولی بعد ها همه عادت کردند... (خنده)

استادانی که سالهای اخیر به دانشگاه می آیند، معتقدند فشار کارشان خیلی زیاد است. به نظر شما الان فشار کار بیشتر است یا آن زمان؟ به عبارت دیگر، در آن زمان، موظفی شما چقدر بود؟

دوران ما دوران نسبتاً سختی بود؛ به خاطر اینکه یک دوران انتقالی از سیستمی به سیستم دیگر بود و خیلی چیزها در جای خودش قرار نداشت. میتوان گفت، حجم تدریس ما کمتر بود. تعداد واحدهای موظفی هم آن موقع برای یک استادیار ۱۰ یا ۱۲ ساعت بود؛ ولی بعداً که حجم دانشجو اضافه شد، ساعات کار استاد هم اضافه شد و به نظر من مسائل دیگری مانند حق التدریس که متأسفانه در دانشگاه رواج یافت، خیلی به آموزش و پژوهش ضرر زد.

از نظر کارهای پژوهشی در سال های اول کارتان وضعیت شما چطور بود؟ به عبارت دیگر، کار پژوهشی را کی شروع کردید؟

خب در ابتدا ما در ادامه تز دکتری کار پژوهشی انجام میدادیم، منتها در آن زمان، هدف از پژوهش نوشتن مقاله نبود و بیشتر به خاطر علاقه به یک موضوع بود و خیلی وقتها

نتایجی را هم که به دست می‌آوردیم، به صورت مقاله منتشر نمی‌کردیم. بنابراین اگر مقایسه کنیم، تعداد مقالات در آن موقع، نسبت به امروز خیلی کمتر بود که البته این موضوع فقط شامل ایران نمی‌شود و همه جای دنیا تقریباً همینطور است.

این وضع به نظر تان چطور است؟ خوب است یا نه؟

ببینید هر چیزی هم نکات مثبت دارد هم منفی. خوب است، اگر اهداف اولیه پژوهش فراموش نشود و هدف از آن صرفاً چاپ و گرفتن امتیاز نباشد. علتش این است که اگر روی قسمت دوم تأکید شود، محقق بیشتر به دنبال مسائل ساده می‌رود که زود نتیجه می‌دهند و کمتر درگیر مسائل عمیق می‌شود. همیشه یک تحقیق خوب به خاطر علاقه‌ای که شخص به موضوع دارد به وجود می‌آید. از طرفی نوشتن مقاله در هر صورت نوعی حرکت است و ممکن است از این اپسیلون‌ها در درازمدت، نتیجه‌های حاصل شود و دانشجویان بیشتری هم در مقایسه با قدیم، درگیر تحقیق می‌شوند.

شما به جز تدریس، مشاوره آماری هم داده اید؟

نه، بعضی مواقع سؤالاتی را در حد مشورت پاسخ داده‌ام، ولی در حد کار مشاوره نه.

میدانم که شما مقالات بسیار خوب علمی در مجلات تراز اول احتمال و آمار چاپ کرده اید، می‌خواستم کمی در مورد تألیف یا ترجمه کتاب نظر تان را بگویم. البته میدانم شما یک کتاب دارید که من حل مسائل آن را نوشتم؛ آیا کتاب دیگری هم دارید؟

در مورد کتاب نمیتوان گفت که کوتاهی کرده‌ام، چون پس از کتاب اول، دو یا سه طرح برای نوشتن کتاب داشتم، اما به دلیل ترافیک زیاد دانشجوی دکتری فرصت پیدا نکردم که دست به قلم شوم. من همیشه دوست داشتم یک سال هیچ تماسی با دانشجوی دکتری نداشته باشم که بتوانم کتاب بنویسم، چون برای کتاب نوشتن، شما باید یکی دو سال فکر تان کاملاً آزاد باشد تا بتوانید یک کتاب ارزشمند بنویسید. متأسفانه من هنوز این کار را انجام نداده‌ام و اگر عمری باشد، در آینده به آن می‌پردازم. البته

اگر بشود تز های دانشجویان دکتری را جمع کنیم و به صورت یک مونوگراف ارائه دهیم نیز خیلی مفید است.

در تدریس آمار از داده های واقعی در مثال ها استفاده میکردید؟ نظرتان را در این خصوص بگویید.

به طور کلی در تدریس یک مورد مهم این است که به دانشجو تکنیک یاد داده شود. مسئله مهم دیگر این است که انگیزه ها و ایده ها ارائه شوند. استفاده از داده های واقعی برای انگیزه دادن، خیلی خوب است، ولی برای یاد گرفتن تکنیک، نیازی نیست که شما خودتان را درگیر جمع آوری داده کنید و وقتتان را از دست بدهید.

به عنوان کسی که سال ها دانشجوی دکتری تربیت کرده، پیشرفت علم آمار را در ایران چگونه ارزیابی میکنید؟

من واقعاً نمی دانم. سؤال سختی است! کارهای بسیار زیادی انجام شده، ولی در مقام مقایسه نمیدانم کجا هستیم. سیستمی در دانشگاه های خارجی یا انجمن های علمی آنها وجود دارد که هر ۴ سال یکبار خودشان را ارزیابی میکنند. ما متأسفانه این سیستم را نداریم و باید به این فکر باشیم که یک چنین سیستم ارزیابی را درست کنیم. من میدانم که انتشارات داریم، دانشجوی دکتری تربیت میشود، ولی در چه سطحی؟ نمیتوانم نظر بدهم. اما اگر با ۳۰ یا ۴۰ سال پیش مقایسه کنیم، تحقیقات آماری خیلی کم بود، در حالی که الان خیلی پیشرفت کرده و در دانشگاه ها دوره کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری هست. ولی اینکه از نظر انتشارات در چه سطحی هستیم، من نمیتوانم نظر بدهم.

در این قبیل کارگاه ها تقریباً میتوان فهمید دانشجویان و پژوهشگران درباره چه موضوعاتی کار میکنند. در سطح بین المللی فکر میکنید چه شاخه هایی از احتمال و آمار در حال توسعه و پیشرفت هستند؟

این هم واقعاً سوال مشکلی است، چون آمار و احتمال مثل درخت گردوی ایرانی هستند! (خنده) در شاخه های مختلف آنقدر رشد کرده که ... ولی به طور کلی زمانی که کامپیوترهای شخصی آمدند، زمینه های کاربردی آمار خیلی رشد کرد. مثلاً در انگلستان تکنیک ها و روش های جدیدی به وجود آمدند که بیشتر کارشان آنالیز داده ها است. هرچند به نظر میرسد که دوباره دارند برمیگردند و به تئوری هم اهمیت می دهند، یعنی ما هیچ گاه نمیتوانیم تئوری آمار را کنار بگذاریم. در احتمال هم همین اتفاقات افتاده و زمینه های جدیدی با پیشرفت کامپیوتر و ظهور اینترنت رشد کرده اند. مثلاً در آن زمان، وقتی از کاربرد احتمال صحبت میکردیم و میخواستیم مثالی بیوریم، میگفتیم صف بانک یا صف اتوبوس... ولی اینها مثال های خوبی نبودند. حالا از کاربرد احتمال مثلاً در کنترل کیفیت شبکه، شامل هر نوع شبکه ارتباطی، مراسلاتی و یا شبکه های برهم کنش پروتئینی مثال میزنیم.

**شما از برنامه های دوره کارشناسی،
کارشناسی ارشد و دکتری هم خبر
دارید. برنامه های داخلی را چطور
ارزیابی می کنید؟**

من خودم زمانی عضو کمیته برنامه ریزی بودم و فکر میکنم آخرین برنامه

ای که برای دوره های کارشناسی و کارشناسی ارشد نوشته شده است، مربوط به آن دوره بود که من هم عضو کمیته بودم. تلاش بیشتر ما روی این بود که تعداد واحد ها را کم کنیم که دانشجوی فرصت بیشتری داشته باشد تا از مطالب بهره بیشتری ببرد و به جای اینکه در مدت کوتاهی، واحد های زیادی به دانشجوی بدهیم، تعداد دروس کمتری بدهیم تا آن واحد ها را خوب یاد بگیرد. به نظر من اهمیت دادن به دروس اصلی یا ستون فقرات یک رشته خیلی مهم است که حداقل دانشجوی اینها را یاد بگیرد. بعداً میتواند یک یا دو درس از شاخه های دیگر آمار و کاربرد هایی که ممکن است داشته باشند، بگیرد. این درس ها میتوانند ایدههایی به دانشجوی بدهند و بعداً در دوره کارشناسی ارشد یا

دکتری، خود دانشجو اگر علاقه مند بود، میتواند وارد آن گرایش ها شود. ولی در دوره کارشناسی دانشجو را در آن زمینه ها زیاد خسته نکنیم و اجازه دهیم حداقل دانشجو مثلاً آمار ریاضی و تکنیکهای آن را خوب یاد بگیرد.

واقعاً این احساس هست که تعداد واحدهایی که برای دورههای کارشناسی و کارشناسی ارشد ارائه میشوند زیاد بوده و زیاد هم عمیق ارائه نمیشوند. چون وقت کافی برای تعداد زیاد دروسها نمی توان گذاشت.

بله، موضوعات زیاد شده؛ موضوعات را کم کنند، ولی با حوصله بیشتر کار کنند. البته طبیعی است که چون دانشجو میخواهد با مدرک کارشناسی وارد بازار کار شود، باید دروسی هم بگیرد که کاربرد آمار را یاد بگیرد.

از تجربیاتتان از شرکت در سمینارها و کنفرانس های داخلی و بین المللی بگویید و اگر فعالیت بین المللی هم داشته اید، در موردش توضیح دهید؟

ابتدا کنفرانس آمار راه اندازی شد و بعد کارگاه فرایند های تصادفی و در کنار این ها همیشه کم و بیش با انجمن ریاضی هم ارتباط داشتیم اینها خیلی سودمند بوده و نسل جوان خیلی به این ها علاقه نشان میدهند و شرکت میکنند.

خارجی چطور؟ یعنی واقعاً احساس نمیشود که ما فعالیتیمان باید یک مقدار بین المللی تر باشد؟! کنفرانس های داخلی ما خوب است؛ اما بعضی اوقات شما میبینید مثلاً در مالزی یا کشورهای دیگر، چند کشور به طور مشترک و در سطحی فرا ملی کنفرانس برگزار میکنند. وقت آن نیست که ما هم این گونه فعالیت ها را انجام دهیم؟

در ایران هم میتواند برگزار شود، ولی ممکن است برخی از زمینه های اجتماعی آن هنوز آماده نباشد. من فکر میکنم که انجمن آمار ایران واقعاً تلاش کرده که کنفرانس های آماری و یا سمینارها بین المللی شوند و کم و بیش در این زمینه موفق بوده است.

من هدفم شرکت کننده های خارجی نبود؛ اینکه کنفرانس هایی مثل ISCB که چندین کشور درگیر آن هستند و سالانه در کشورهای مختلف برگزار میشود.

خاطر من هست زمانی به انجمن برنولی پیشنهاد دادم که یکی از گردهمایی هایشان را در ایران برگزار کنند. آنها هم استقبال کردند. این گردهمایی، کنفرانس بزرگی است و اگر پیشنهاد دهیم، مورد بررسی قرار میگیرد و میتوان به این صورت حرکت کرد؛ منتها موانعی وجود دارد. گفتم اول بستر اجتماعیش را باید آماده کرد و بعد شما میتوانید کنفرانس بین المللی برگزار کنید.

به غیر از آمار به چه چیزهای دیگری علاقه دارید؟ علوم دیگر، ورزش، موسیقی، هنر یا ...

من به موسیقی سنتی خیلی علاقه دارم.

همچنان استاد تار هستید یا کمتر تمرین می کنید؟

استاد که نه، ولی هنوز هفتهای یک یا دو ساعت برای خودم تمرین میکنم.

در مورد ادبیات هم میدانم که شما شعرهای زیادی از بر هستید و به فراخور موقعیت از آنها استفاده می کنید.

در مورد فعالیت در زمینه ادبیات فارسی یک کتاب شعر کوچک نوشته ام.

میخواستم کمی راجع به موضوع این کتاب صحبت کنید.

به نظر من باید استادان ادبیات راجع به موضوع کتاب نظر دهند، اما به نظر من یک کار جدید است. من یکی از داستان های مولانا را که فکر میکنم آخرین داستان ایشان است، از جلد ششم مثنوی گرفتم و به سبک اشعار مثنوی، منتها مثنوی ساده تر، به صورت یک نمایشنامه در آوردم که هنر پیشه ها به زبان شعر صحبت میکنند، به زبان مثنوی. فکر میکنم در ادبیات فارسی نمایشنامه هایی وجود دارد که یا به شعر بوده و یا تلفیقی از شعر و نثر هستند و یا مثلاً از شعر به عنوان طنز یا شوخی استفاده میکنند. ولی این یک نمایشنامه، جدید و از ابتدا تا انتها شعر است.

آیا کتاب چاپ شده است؟

بله، کتاب چاپ شده و اسم کتاب هم «هر کسی را صندوقیست، صندوق را بشکن» است. یک بحث فلسفی جالب و برداشت خود من از این داستان مولانا است

که برخلاف آن اصطلاحی که می گویند «موقعی که یک بچه متولد میشود، پاک و معصوم است»، چنین چیزی در عمل مصداق پیدا نمیکند؛ یعنی آن purification در طی یک فرایند باید محک زده شود. علتش این است که آن بچه که به دنیا میآید که هنوز درگیر چیزی نشده است. این داستان یک داستان نسبتاً طنز است که اگر پوسته طنزش را کنار بگذاریم، بحث فلسفی فوق العاده جالبی نمایان میشود. البته مولانا در ادبیات فارسی مثل یک کوه میماند؛ ما آن پایینها برای خودمان سیر میکنیم (خنده).

اجازه دهید دوباره به فعالیت های انجمن برگردیم.

انجمن واقعاً فعال بوده و به نظر من در زمینه های مختلف خیلی زحمت کشیدند. ولی انجمن میتواند قدری در سطح کلی تر کار کند، گرایش های مختلف، آدم های مختلف، همه را به کار گیرد. ولی باید اذعان کرد که زحمت های زیادی کشیده شده است. میدانید که فعالیت های انجمنی از جمله فعالیت هایی است که هیچ منفعتی اعم از مالی

و مقامی در آن نیست و همه، زحمت است. از این بابت تشکر میکنیم؛ منتها توصیه میشود که مقداری از توزیع یونیفورم! یا همان توزیع یکنواخت آماری در سیاست هایشان پیروی کنند.

نمیخواهید توضیح بیشتری بدهید؟ اینکه کجا یونیفورم نبوده است؟

مثلاً به نظر میآید که به زمینه های خاصی تأکید بیشتری میشود و به بعضی زمینه ها تأکیدی کمتر.

درباره انتشارات انجمن چه نظری دارید؟

من حقیقتاً با انتشارات انجمن زیاد درگیر نبودهام که بتوانم در این مورد نظری بدهم. بنابراین در این مورد نظری نمی دهم و برای دست اندرکارانش آرزوی موفقیت میکنم.

برای پیشرفت بیشتر انجمن چه پیشنهادی دارید؟

به نیرو های جوان باید بیشتر میدان داده شود و برای همکاری بیشتر از آنها دعوت شود.

سخن آخر؟

از مصاحبهای که انجام شد خیلی تشکر میکنم و برای دست اندر کاران خبرنگارانه انجمن آمار آرزوی موفقیت و پیروزی مینمایم.

ابوالقاسم بزرگ نیا

استاد بازنشسته دانشگاه فردوسی

مشهد

به نام خداوند جان و خرد

سرور ارجمند جناب آقای دکتر سلطانی استاد

پیشکسوت و نمونه کشور، استاد آمار و احتمال دانشگاه شیراز استادی بی نظیر که نه تنها از نظر ما شهره هستند که در میان اساتید آمار و احتمال شهره آفاقند. اگر چه بخاطر فاصله نتوانستم مستقیماً در کلاس های درس ایشان شرکت نمایم (ای کاش اصفهانی بودم)، من همیشه به عنوان یک دانشجوی شیفته آموزش، سالها از ایشان درس گرفته ام و سعی من همواره این بود که بتوانم شیوه استاد عزیز را الگو قرار دهم تا جایی که توان دارم در این جهت تلاش کنم. سعی می کردم که در تمام کنفرانسها و سمینارهای احتمال به انتظار ملاقات ایشان شرکت کنم، بخصوص در جلسات ارائه ایشان برنامه را با دقت کنترل می کردم. تلاشم در هر جلسه کنفرانس و سمینار دکتر در جلسه معمولاً پراز علاقمندان به ارائه در مناسب ترین جایی بنشینم که به بهترین وجهی از بیاناتشان و شیوه ارائه استاد بهره مند شوم. همواره در ضمن ارائه مقالات اگر سوالی از طرف شنونده گان حاضر در جلسه می شد ابتدا مشکل را تشریح می نمودند و سپس پاسخی مستدل و روشن و قانع کننده به پرسش می دادند.

در هر کنفرانس دقت میکردم که استاد عزیز را مستقیماً ببینم و بتوانم در تمام سالنها و کلاس هایی که مقالات خود را ارائه می کردند شرکت کرده و بیشتر از بیان مسائل و طرز ارائه بهره مند شوم. در پایان تمام جلسات خدمتشان می رسیدم و ضمن تشکر و گفتن خسته نباشید استاد را ترک می کردم.

(آفرین بر نفس دلکش و لطف سخنش).

از خداوند متعال برای ایشان سلامت و سعادت و موفقیت های بیشتر آرزو می کنم. در پایان باید بنویسم که افتخار بزرگی نصیب دانشگاه بیرجند به عنوان برگزار کننده هفدهمین کنفرانس آمار شده است.

انشاء.. همواره در کارهای برجسته پیش قدم باشید.

قدر شناسی از یک عالم و دانشمند، ارج نهادن به علم و دانش است و همواره مورد تمجید و تحسین خواهد بود.

دانشجوی دائم شما

ابوالقاسم بزرگ نیا

عبدالرحمن راسخ

استاد دانشگاه شهید چمران اهواز و

رئیس انجمن آمار ایران

برای این‌جانب مایه افتخار است که به‌عنوان عضوی از جامعه آماری ایران چند سطری را در مورد استاد و همکار ارجمند جناب آقای دکتر احمدرضا سلطانی به رشته تحریر در آورم. آشنایی این‌جانب با دکتر سلطانی به پاییز ۱۳۶۲ برمی‌گردد. با آستانه پایان تحصیل در مقطع کارشناسی در دانشگاه شهید چمران اهواز، جهت شرکت در آزمون کتبی و مصاحبه دوره کارشناسی ارشد آمار دانشگاه شیراز به‌اتفاق برخی از همکلاسی‌ها عازم شیراز شدیم. ابتدای صبح در آزمون کتبی و بعدازظهر در مصاحبه شرکت کردیم. با قبولی در آزمون از بهمن‌ماه تحصیل در مقطع ارشد را در این دانشگاه شروع کردیم. آشنایی این‌جانب با دکتر سلطانی از همین روز و با مواجه‌شدن با لهجه اصفهانی ایشان آغاز گردید. در ادامه و در کلاس درس و نیز در بخش آمار شاهد تلاش‌ها و فعالیت‌های ایشان در آن سال‌ها بودیم.

جناب آقای دکتر سلطانی ازجمله بانیان دوره‌های تحصیلات تکمیلی اعم از کارشناسی ارشد و دکترای آمار در ایران هستند. حضور فعال ایشان در تدوین برنامه‌ها بخصوص در دهه‌های ۶۰ و ۷۰ و نیز مشارکت فعال در تربیت دانشجویان در این دو مقطع بر هیچ‌کس پوشیده نیست. به‌گونه‌ای که تعداد قابل ملاحظه‌ای از دانش‌آموختگان تحت راهنمایی ایشان در دانشگاه‌های مختلف کشور و نیز برخی در سایر کشورها به فعالیت آموزشی و پژوهشی اشتغال دارند.

نقش ایشان در پایه‌گذاری سمینار احتمال و فرایندهای تصادفی بعنوان یکی از همایش‌های تحت مدیریت انجمن آمار ایران و نیز حضور فعال در برگزاری این سمینار، مورد اذعان

اغلب همکاران است. این جانب بخصوص در چهار سال حضور در مدیریت انجمن آمار شاهد همراهی ایشان در کمیته علمی سمینار و تلاش در جهت دعوت از مدعوین غیر ایرانی و ارائه سخنرانی توسط ایشان بوده‌ام. لازم به توضیح است این سمینار از سال ۱۳۷۶ به صورت دوسالانه برگزار می‌شود. البته در سال‌های اخیر نیز به همت ایشان و برخی از همکاران کارگاهی آموزشی در زمینه احتمال و فرایندهای تصادفی نیز در حال برگزاری است.

روند انتخاب پیشکسوت آمار از سوی کمیته منتخب انجمن آمار ایران در سال جاری نیز همانند دوره های قبل پس از ارسال فراخوان به گروه‌های آموزشی آمار و دریافت نظرات و نامزدهای پیشنهادی این گروه‌ها آغاز شد. در ادامه جلسه کمیته انتخاب پیشکسوت با حضور اعضا تشکیل گردید. در این جلسه پس از بررسی نامزدهای پیشنهادشده، کمیته با احترام به همه همکاران پیشنهادی و با اذعان به شایستگی این همکاران، به اتفاق آرا جناب آقای دکتر احمدرضا سلطانی را به‌عنوان پیشکسوت آمار در دوره شانزدهم انجمن آمار ایران برگزید.

بدینوسیله به نیابت از هیئت‌مدیره انجمن آمار ایران، ضمن احترام و قدردانی از همه همکاران پیشکسوت به خاطر سال‌ها تلاش صادقانه باوجود مشکلات و نامالیقات، انتخاب همکار ارجمند جناب آقای دکتر احمدرضا سلطانی را به‌عنوان پیشکسوت آمار تبریک و شادباش عرض نموده ضمن آرزوی سلامتی و بهروزی برای این همکار عزیز، امیدوارم در سال‌های آینده نیز جامعه آماری و انجمن آمار ایران از تلاش‌ها و رهنمودهای مهم ایشان بهره‌مند گردد.

عبدالرحمن راسخ

عضو هیئت‌علمی دانشگاه شهید چمران اهواز

غلامرضا محتشمی برزادران

استاد دانشگاه فردوسی مشهد

شد و پیشرفت بشر مرهون سعی و تلاش و همت اساتید و محققانی است که در تربیت و تعلیم نسل ها، آینده ای رو به پیشرفت را با ایجاد زمینه های علمی و خصائل پسندیده را برای جوامع به ارمغان آورده است. معلم و معلمی در طول تاریخ منشاء هدایت بشری و چراغ فرآوری انسانها در گذر زمان بوده و خواهد بود.

استاد عزیز دکتر احمدرضا سلطانی از جمله اساتیدی است که مدت‌های مدیدی عمر پر برکت خویش را در دانشگاه شیراز در زمینه احتمالات و فرایندهای تصادفی به تربیت و تعلیم محققانی که امروز خود جزو اساتید بنام و مثمر برای جامعه هستند، سپری نموده است. ایشان مثال عینی معلمی ستوده، بزرگوار، آگاه و فعال در حوزه علمی خود بوده که ستودنی است.

منشا برگزاری سمینار احتمال و فرایند های تصادفی و کارگاه فرایند تصادفی بوده که سالیان سال است به روند خود ادامه می دهد. در گرد همایی های علمی علاوه بر دو مورد ذکر شده در کنفرانس های آمار حضور فعال داشته و جامعه علمی را از دستاوردهای تحقیقی خود بهره مند نموده است.

ایشان محققى توانا بوده که می توان با این شعر توصیف نمود:

از محقق تا مقلد فرق هاست

کین چو داوود است و ان دیگر صداست

منشا گفتار این سوزی بود

دان مقلد کهنه اموزی بود

در سفر های علمی خارجی فعالانه مشارکت داشته که در تعداد کمی من هم افتخار همسفری با ایشان را داشته ام که علاوه بر نکات علمی از رفتار و گفتار حکیمانه شان هم بهره گرفته ام. در سال ۸۴ در دانشگاه بیرجند ایشان مهمان سمینار احتمال بود که در این گرد همایی تبحر و تسلط بر ادبیات و شعر و موسیقی نیز بر من مبرهن و آشکار گردید که آنرا در زمره دیگر فعالیت های ایشان می توان قلمداد نمود که خود حائز اهمیت است.

در خاتمه برای این محقق توانا آرزوی سلامتی و توفیق و طول عمر را از رب کریم آرزو می نمایم.

دکتر غلامرضا محتشمی برزادران

احمد رضا سلطانی: ریاضی دانی

هنرمند و معلمی اثر گذار

بیژن ظهوری زنگنه

استاد بازنشسته ریاضی دانشگاه

صنعتی شریف

در سال ۱۳۵۹، برای اولین بار در دانشگاه صنعتی اصفهان، آقای دکتر سلطانی را ملاقات کردم. آقای دکتر سلطانی پس از دریافت مدرک دکتری ریاضی خود در زمینه «فرایندهای تصادفی ایستای ضعیف» از دانشگاه ایالتی میشیگان و تحت راهنمایی آقای دکتر حبیب صالحی، به ایران بازگشته بود و برای استخدام در دانشگاه صنعتی اصفهان، تقاضا کرده بود. گروه ریاضی دانشگاه صنعتی اصفهان که من هم عضو هیئت علمی آن بودم، پس از بررسی سوابق تحصیلی ایشان، با درخواست وی موافقت کرد و کارهای استخدامی‌شان در حال انجام بود. ولی به دلیل این که وی بورسیه دانشگاه شیراز بود، تصمیم گرفت که به دانشگاه شیراز برود و همانجا استخدام شد و شروع به کار کرد.

آقای دکتر ابوالقاسم میامئی که دکتری ریاضی خود را در زمینه «فرایندهای تصادفی ایستای ضعیف» از دانشگاه ایالتی میشیگان و با راهنمایی آقای دکتر حبیب صالحی گرفته بود، در دانشگاه صنعتی آریامهر (شریف فعلی) استخدام شده بود و زمینه آشنایی دانشجویان را با این زمینه، فراهم کرد. آقای دکتر ابوالقاسم میامئی با تأسیس دانشگاه صنعتی اصفهان، به آنجا منتقل شد و مشغول به آموزش و پژوهش شد. ولی کارهای جدی در زمینه «فرایندهای تصادفی ایستای ضعیف»، توسط آقای دکتر سلطانی شکل گرفت و به تدریج، شرایط تأسیس رشته احتمال و فرایندهای تصادفی به وجود آمد. در نتیجه، آقای دکتر سلطانی یکی از بنیان‌گذاران این رشته در ایران است.

به‌طور مشخص، پیگیری‌های آقای دکتر سلطانی برای راه‌اندازی «سمینار احتمال و فرایندهای تصادفی» توسط سایر استادان این رشته و با حمایت انجمن آمار ایران، باعث جذب دانشجویان علاقه‌مند به این رشته شد. بعد از این سمینارها، آقای دکتر سلطانی دست به‌ابتکاری زد که برای توسعه این رشته، برکات زیادی داشت و آن، برگزاری «کارگاه فرایندهای تصادفی کاربردی» بود که امسال، ۲۵امین آن برگزار شد و استادان و دانشجویان علاقه‌مند، بدون آداب زیاد، در آن شرکت می‌کنند. این کارگاه نتایج ارزشمندی داشته و به‌دلیل استقلال آن از بوروکراسی‌های موجود برای گردهمایی‌های علمی، بسیار موفق بوده است.

آقای دکتر احمدرضا سلطانی، ریاضی‌دان برجسته‌ای است که هم شاعر و هم موسیقی‌دان است و تلفیق اینها با هم، از وی انسانی دوست‌داشتنی و استادی اثرگذار و مجرب ساخته است. ایشان دوست صمیمی و همکار عزیزم هستند و هر دو برای ارتقای این رشته، تا حد امکان با هم همکاری کرده و می‌کنیم که داوری رساله‌های دانشجویان دکتری‌مان، نمونه‌ای از همکاری‌های علمی و پژوهشی ما است.

آقای دکتر سلطانی عزیز، به انجمن آمار ایران و ۱۷امین کنفرانس آمار ایران برای این انتخاب شایسته تبریک می‌گویم.

دوست و همکار عزیز آقای دکتر احمدرضا سلطانی، بزرگداشت‌تان را تبریک می‌گوییم و برایتان آرزوی بهترین‌ها و طول عمر با عزت و تداوم اثربخش‌تان را دارم.

بیژن ظهوری زنگنه

دکتر احمد رضا سلطانی: دانشمندی

شاعر و استادی آشنا به موسیقی اصیل

ایرانی حمید پزشک

استاد دانشگاه تهران

خاطرات دوران تحصیل من در دانشگاه شیراز سرشار از یاد و خاطره استادان فرهیخته ای است که نقش عمده ای در شکل گیری شخصیت حرفه ای من به عنوان یک آمار پیشه داشته اند. سال ۱۳۶۲ که بعد از بازگشایی دانشگاهها به بخش ریاضی و آمار دانشگاه برگشتیم، استادان جوان و فعالی را دیدم که هریک در زمینه تخصص خود سرآمد بودند. استادانی مانند دکتر احمد پاریسیان، دکتر محمد صدوقی و دکتر احمد رضا سلطانی که تازه از خارج برگشته بودند و به جدیت مشغول فعالیت علمی بودند. حضور ایشان در کنار استادانی همچون دکتر بهبودیان، دکتر برهانی، دکتر طباطبایی، دکتر ذکاوت، دکتر دسترنج و دکتر اخلاقی و دیگران محیط علمی بسیار قوی ایجاد کرده بود که بی اغراق تمام هم دوره ای های من را وادار به تلاش مضاعف برای گذاردن دروس می کرد. دوران فوق العاده ای بود. بارها از دکتر سلطانی شنیدم که دانشجویان آن دوره جزو فعالترین دانشجویان رشته آمار دانشگاه شیراز بودند.

اولین درسی که من با آقای دکتر سلطانی گرفتم، مرا شیفته دیدگاه ایشان به آمار و احتمال کرد. هنوز اول راه بودم و چیز زیادی از آمار نمی دانستم. جزوه های دستنوشته ایشان در درس "روشهای مقدماتی آمار" بنحوی تهیه شده بودند که برخلاف دست خط نه چندان زیبای استاد!، از همان ابتدا شما را به فکر کردن و میداشت. مثالهایی که استاد با استفاده از ذهن خلاقشان در رابطه با مسائل روز ارائه می کردند، شیرینی زائدالوصفی برای مطالعه جزوه ایجاد می کرد. تمرینهای تئوری کتاب هم این احساس را القا می کردند که توانمندی استاد در بکار گیری مفاهیم ریاضی محض بسیار بالاست (البته بعدها که دروسی نظیر "آنالیز ریاضی" و "نظریه اندازه" را تدریس کردند، درستی احساس اولیه برایم ثابت شد).

یادم می آید اولین "پروژه آماری" را در این درس تجربه کردیم. امتحانات "کتاب باز" شش تا هشت ساعته را نیز در این درس تجربه کردیم! و در درسهای بالاتر مثل "فرآیندهای تصادفی"، "سریهای زمانی"، "نظریه صف"، "نظریه احتمال" و ... دیگران نحوه و مدت زمان امتحان شگفت زده نمی شدیم! جالب است که اشاره کنم که برخی از این امتحانها بدلیل طولانی بودن زمان امتحان، همراه با صرف ناهار یا عصرانه بود که غالبا مهمان استاد بودیم!

آشنایی من با مفهوم احتمال و کاربردهایش در زمینه های مختلف مثل فرآیندهای تصادفی، تحت تاثیر مستقیم درسهای گوناگونی است که با ایشان گذراندم. استادی با نگاهی به غایت ژرف و بسیار خوش اخلاق، بذله گو و ورزشکار. من تلاش کردم گوشه ای از علم وسیع و دیدگاه متفاوت ایشان به احتمال را که از مکتب "آمار فراوانی گرا" نشأت می گرفت درک کنم. این تلاش، بعدها مرا در کار کردن با مفاهیم "مکتب بیزی" که احتمال را علم "حساب دیفرانسیل عدم قطعیت" می انگاشت، بسیار کمک کرد. در زمان تهیه پایان نامه دوره کارشناسی ارشد که روی "مدلهای ضربه ای مارکف" و زیر نظر ایشان کار می کردم در کنار یادگیری مفاهیم جدید و عمیق "اندازه های تصادفی پواسن" و بکارگیری مدل های ضربه ای محض برای کار در حوزه "اعتمادپذیری"، تلاش کردم از ایشان روش تحقیق در زمینه ریاضی و آمار را یاد بگیرم. جلسات بحث با ایشان فوق العاده بود. در آن زمان (سال ۱۳۶۸) که هنوز تب مقاله نوشتن اینچنین داغ نبود، من "دوره سیستماتیک ادبیات" و "ساختار بندی" نوشته های علمی و خیلی نکات ریز و درشت دیگر را یاد گرفتم. این جلسات در آن زمان منجر به تهیه دو مقاله از کار پایان نامه شد. استاد، مصداق استعاره های زیبای شعر فریدون مشیری است:

من معلم هستم، نیمکتها نفس گرم قدمهای مرا می فهمند

بال های قلم و تخته سیاه رمز پرواز مرا می دانند

سیبها دست مرا می خوانند.....

من معلم هستم، درد فهمیدن و فهماندن و مفهوم شدن، همگی مال من است.

دکتر احمدرضا سلطانی آماردانی شناخته شده در سطح بین المللی است. ایشان موسس سلسله کارگاههای احتمال و فرآیندهای تصادفی کاربردی است که بیست و پنجمین آن در خرداد ماه ۱۴۰۳ در دانشگاه کاشان برگزار شد. اولین فارغ التحصیل دکتری "احتمال" در کشور با راهنمایی ایشان روانه جامعه علمی شد. رزومه علمی ایشان تحسین برانگیز است. در کنار چاپ کتابها و مقالات علمی شاخص، بیش از ۳۵ فارغ التحصیل دوره دکتری را راهنمایی کرده اند. برای من شاگردی ایشان باعث مباهات بوده و به آن افتخار می کنم. در این نوشته قصد ندارم از تحقیقات تاثیر گذارشان در حوزه های احتمال، فرایندهای تصادفی و سرپه های زمانی صحبت کنم. این آمار و اطلاعات از سایتهای علم سنجی در دسترس است. من علاقمندم به چند جنبه دیگر از اخلاق و روحیات استاد اشاره کنم. اول دلسوزی استاد نسبت به دانشجویانش. شاید خودش راضی نباشد چنین مواردی گفته شود ولی من شاهد بوده ام که چگونه استاد به دانشجویان کم برخوردار ترش توجه نشان می داد. توجهات مادی و معنوی. کاملاً بی سرو صدا. شاید دوستی بسیار نزدیک و حشر و نشر فراوان من با استاد باعث می شد کمی از پنهان کاری استاد در زمینه کمک سردر بیاورم. بارها شاهد بودم که ایشان چنان سرنوشت دانشجویانش را پیگیری میکنند که فقط در رفتار یک پدر دیده می شد. نمونه های فراوانی در ذهن دارم....

دکتر سلطانی آشنا به شعر و ادب فارسی هستند. سه کتاب شعر دارند. استاد، هفت دستگاه اصلی: همایون، ماهور، شور، سه گاه، چهارگاه، راست پنجگاه و نوا از دستگاههای موسیقی اصیل ایرانی را بخوبی می شناسند و نوازنده ای صاحب ذوق در نواختن تار هستند. بیاد دارم گاه به گاه چند نغمه (گوشه) مهمانان می کردند تا فراموش نکنیم که طراح سوالات پیچیده امتحان روز قبل، روحیه ای لطیف و طبعی ظریف دارد.

از دیگر خصوصیات بارز ایشان روحیه بذله گوئی و شوخ طبعی ایشان است. امکان ندارد چند ساعتی با استاد باشید و از نکات طنزنهفته در گفتار ایشان بارها به قهقهه نیفتید. بیاد دارم در یکی از کنفرانسهای آمار که در دانشگاه اصفهان برگزار شد، ساعت حدودهای نه و نیم شب بعد از صرف شام کنفرانس در محوطه روبروی مهمانسرای چند طبقه دانشگاه به همراه چند دانشجوی دیگر استاد نشستیم بودیم و آنقدر از نکات طنز استاد می خندیدیم

که نگهبان مهمانسرا آمد و تذکر داد که بروید بخوابید! البته یادم نمی آید که رفتیم بخوابیم یا نه! ولی بیاد دارم که تا مدت‌ها با یادآوری نکات طنز باز هم می خندیدیم.

در یکی از درسهای تخصصی دوره کارشناسی، ایشان قرار گذاشتند برای امتحان پایان نیمسال چند سوال از کتاب نسبتاً قطوری که تقریباً ۷ فصل آنرا خوانده بودیم و در هر فصل تعداد بسیار زیادی تمرین داشت، بدهند. ما جلسه‌های منظمی با حضور همه دانشجویان برگزار کردیم و طی آن جلسات با مشارکت همه دانشجویان درس، تقریباً همه سوالات آن هفت فصل را حل کردیم، الا ۳ یا ۴ سوال. قرار گذاشتیم هیچکدام برای رفع اشکال به استاد مراجعه نکنیم. زیرا می دانستیم، پرسیدن سوال چالشی از استاد یعنی تحریک کردن خلاقیت استاد در حل سوال و احتمالاً دیدن سوال در امتحان با کمی حک و اصلاح! روز امتحان فرا رسید. برگه سوالات را که برگرداندیم اولین سوال یکی از همان سوالهای حل نشده بود! همه به هم نگاه کردیم که ببینیم چه کسی قرار را زیر پا گذاشته؟ زیرا امکان نداشت در آن همه سوالات هفت فصل دقیقاً اولین سوال یکی از سوالات حل نشده باشد. البته استاد بنحوی سوال را اصلاح کرده بودند که با کمی تلاش حل می شد. زیرا سوال به چندین بخش تجزیه شده بود که هر بخش راهنمایی مفیدی برای حل بخش بعدی اش بود. علی ایحال می خواستیم بدانیم کدام دوست عهد شکسته؟... ناگهان یکی از دانشجویان شکوه کنان استاد را مورد خطاب قرار داد که چرا این سوال را دادید؟ موضوع لو رفت! و ما در حالی که نمی دانستیم به ماجرا بخندیم یا از عهد شکنی دوستان دلگیر باشیم تمام زور خودمان را بکار بردیم تا به سوال مورد نظر بر اساس راهنمای‌های بخشهای مختلفش جواب دهیم. یادم می آید در مدت زمان امتحان تمام مراحل پنجگانه سوگواری! یا همان مدل کولبر-راس (انکار، خشم، چانه زنی، افسردگی و پذیرش) را طی کردم.

دوران بی نظیری بود.

استاد عزیز، سایه ات بر سرمان مستدام.

حمید پزشکی

هوشنگ طالبی

استاد دانشگاه اصفهان

بسیار خوشوقتم و با افتخار باید عرض کنم، آشنایی من با آقای دکتر سلطانی به حدود ۵۰ سال پیش و به سال ۱۳۵۴ برمی‌گردد. ایشان در این سال و بعد از اخذ لیسانس ریاضی از دانشگاه اصفهان وارد دوره

فوق لیسانس آمار دانشگاه شیراز شدند. در آن زمان من دانشجوی لیسانس آمار در دانشگاه شیراز بودم. رفاقت ما بعنوان دو همشهری اصفهانی و هم رشته‌ای بودن البته همانطوری که عرض کردم بنده در مقطع لیسانس و ایشان فوق لیسانس آغاز شد. بگذریم از اینکه همت ایشان در حفظ و حراست از اصالت لهجه شیرین اصفهانی بیشتر بوده و هست.

اجازه می‌خواهم از فرصت استفاده کرده کمی درباره سوابق تحصیلی و ویژگی بارز آقای دکتر سلطانی صحبت کنم. هوش و استعداد تحصیلی ایشان در رشته و به خصوص دروس ریاضی زبانزد بود. حل مسائل پیچیده ریاضی، اخذ نمرات عالی که رتبه اولی ایشان در میان دانشجویان ریاضی و آمار را به همراه داشت. یادآور می‌شوم که آن زمان برنامه درسی رشته‌های آمار و ریاضی در شیراز مشترک بود و بهترین نمرات در دروس آنالیز حقیقی، آنالیز تابعی و آنالیز مختلط در میان دانشجویان دو رشته متعلق به دکتر سلطانی بود. بر اساس سیاست دانشگاه شیراز رتبه اول رشته با بورس دانشگاه شیراز در مقطع بالاتر ادامه تحصیل می‌داد و در سال ۱۳۵۶، دکتر سلطانی با استفاده از این بورس برای ادامه تحصیل در مقطع دکتری در دانشگاه میشیگان عازم آمریکا شد. بعد از اخذ دکتری بلافاصله در سال ۱۳۶۱ به ایران بازگشت که آن سال‌ها بدلیل انقلاب فرهنگی فعالیت‌های آموزشی دانشگاه‌ها متوقف شده بود. این امر روی سایر امور دانشگاه‌ها از جمله مراحل جذب و استخدام اعضای هیات علمی بی‌تاثیر نبود. با کندی طی این مراحل در دانشگاه شیراز، دانشگاه صنعتی اصفهان اقدام به جذب آقای دکتر سلطانی کرد که بعداً با اعتراض دانشگاه شیراز بعنوان محل بورسیه، ایشان به این دانشگاه برگشته و فعالیت آموزشی و پژوهشی خود را با

بازگشایی دانشگاه‌ها در سال ۱۳۶۲ آغاز کردند. سال‌ها تدریس دروس احتمال، آنالیز و ... در مقاطع تحصیلات تکمیلی برای دانشجویان ریاضی و آمار این مقاطع و ایجاد علاقه و انگیزه در آنان حاصل آموزش‌های شایسته و عمیق آقای دکتر است. اما ویژگی آقای دکتر سلطانی روحیه پژوهشگری و علاقه خاص ایشان به تحقیق، حل مسائل جدید و حرکت در لبه دانش روز در رشته و تخصص خود از همان سال‌های اولیه شروع به کار در دانشگاه است که امیدوارم دانشجویان ایشان در این زمینه بیشتر بگویند و بنویسند و حق مطلب را به جا آورند.

آقای دکتر سلطانی مبتکر و موسس سمینار تخصصی دوسالانه احتمال و فرآیندهای تصادفی هستند. در بهار سال ۱۳۷۶ ایشان برگزاری سمیناری تحت این عنوان را با حمایت دانشگاه شهرکرد در این دانشگاه به بنده که در آن زمان ریاست آن دانشگاه را به عهده داشتم، پیشنهاد کردند که استقبال کردم. به خصوص آنکه برگزاری چنین سمینارهای علمی را برای ارتقاء پایه‌های علمی و رونق فعالیت‌های تحقیقاتی در دانشگاهی نوپا و جدیدالتاسیس مفید می‌دانستم و در یک توافق نانوشته در برگزاری این سمینار در دانشگاه-های نوپا و کوچکتر از کلانشهرها اتفاق کردیم. در اولین سمینار تنها نگرانی بنده وجود مقاله کافی برای ارائه بود. آقای دکتر سلطانی با اعتماد به نفس بالا و به پشتوانه جایگاه علمی-تحقیقاتی خودشان تامین حداقل‌های لازم از این جهت و حفظ کیفیت علمی سمینار را به تعهد و الحاق نیز از عهده آن به خوبی برآمدند. خوشبختانه آن سمینار به صورت آبرومند هم از نظر علمی و هم از جهت اجرایی برگزار و در نوع خود موفق بود. به همین دلیل، بنده این توفیق را داشتم که به‌عنوان رئیس دانشگاه اصفهان میزبان سومین سمینار احتمال و فرآیندهای تصادفی در تابستان سال ۱۳۸۰ در دانشکده کامپیوتر و ریاضی شهر خوانسار که یکی از پردیس‌های دانشگاه اصفهان بود، با همت والای علمی و فکری آقای دکتر سلطانی، حمایت انجمن آمار ایران و با شرکت بسیاری از اساتید و پیشکسوتان آمار کشور باشم.

اگر سمینار احتمال و فرآیندهای تصادفی را که هر دو سال از سال ۱۳۷۶ تا اکنون به صورت منظم و با کیفیت خوب علمی با حمایت انجمن آمار ایران توسط دانشگاه‌ها برگزار می‌شود را تنها خدمت آقای دکتر سلطانی به جامعه آماری کشور بدانیم، کافی است تا به

عمق و ارزش خدمتی که ایشان به جامعه آماری کشور کرده پی ببریم. اما این تنها خدمت استاد ارزنده نبوده است. آقای دکتر سلطانی با تربیت شاگردان با سواد و مبرز بسیاری که به جامعه آماری عرضه کرده و هم‌اکنون در گوشه گوشه این کشور خدمت می‌کنند، حق بزرگی به گردن ما دارند و بنده خود را مدیون ایشان می‌دانم. ایشان با تحقیقات خود نام ایران را در جامعه علمی و آماری جهان سربلند کردند. سر تعظیم به نیک‌خلقی، خوشروئی، وفاداری و همچنین بر جایگاه علمی والا و سواد این استاد بزرگ فرو می‌آورم و از خداوند برای ایشان سلامتی و سرافرازی آرزومندم.

هوشنگ طالبی

دانشگاه اصفهان

تابستان ۱۴۰۳

محمد امینی

استاد دانشگاه فردوسی مشهد

به نام خدا

سال ۱۳۷۷ چهارمین کنفرانس آمار ایران در دانشگاه شهید بهشتی تهران با حضور اساتید پیشکسوت آمار برگزار شد که اینجانب به عنوان دانشجوی دکتری همراه با اساتید راهنمای عزیزم، استاد ابوالقاسم بزرگ نیا و مرحوم استاد حسنعلی آذرنوش در این کنفرانس برای ارائه مقاله شرکت کردم. در جلسه سخنرانی اینجانب یک استاد برجسته آمار که اینجانب تا آن لحظه افتخار دیدن استاد عزیز را نداشتم به نام استاد احمد رضا سلطانی حضور داشتند. پس از پایان ارائه، استاد عزیز سوالاتی از محتوی موضوع سخنرانی پرسیدند که اینجانب با احترام به سوالات استاد ارجمند پاسخ دادم. در پایان جلسه استاد عزیز آقای دکتر بزرگ نیا فرمودند که ایشان آقای دکتر سلطانی، استاد دانشگاه شیراز هستند. برای اینجانب باعث افتخار و غرور بود که در حضور استاد برجسته آمار و احتمال سخنرانی داشتم. این آشنایی و شیوه برخورد استاد ارجمند موجب شد تا موظف شوم در سمینارها و کنفرانس‌هایی که استاد ارجمند حضور دارند شرکت نمایم. علاوه بر این افتخار دیگری که نصیب این جانب شد این بود که استاد عزیز داور رساله دکتری اینجانب بودند. در جلسه دفاع نیز پیشنهادات بسیار مفید مطرح نمودند که در ادامه این موضوع پژوهشی با مشارکت استاد راهنمای عزیزم به نتایج خوبی دست یافتیم. اینجانب همچنان با افتخار شاگرد استاد احمد رضا سلطانی به حق نسل طلایی اساتید پیشکسوت آمار احتمال هستند می‌باشم. از درگاه ایزد یکتا برای استاد عزیز و برجسته آمار آقای دکتر احمد رضا سلطانی، سلامتی، تندرستی و عزت آرزو مندم.

در سرزمین خاطره‌ها آنان که خوبند همیشه سبزند و آنان که محبت‌ها و دوستی‌ها را بر قلبشان برافراشتند همیشه به یاد می‌مانند

استاد عزیز بابت همه‌ی خاطرات خوبمان ممنون و تشکر - محمد امینی

عبدالرضا بازرگان لاری

استادیار دانشگاه شیراز

بسم الله الرحمن الرحيم

با سلام محضر اساتید و دانشمندان فرهیخته آمار به استحضار می‌رساند بر اساس درخواست استاد عالیقدر جناب آقای دکتر علیرضا نعمت الهی مبنی بر ارسال خاطراتی در رابطه با پروفیسور احمدرضا سلطانی دو خاطره را بعرض می‌رسانم :

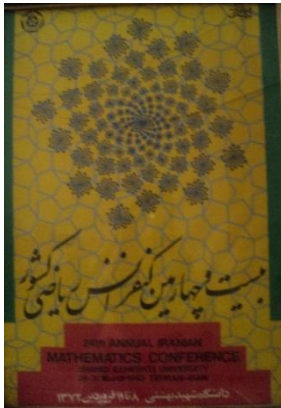
حمد و سپاس پروردگار بزرگ که نعمت همنشینی با اساتید فرهیخته و مشهور آمار و ریاضی دانشگاه شیراز را به اینجانب عطا فرمود و از آن بزرگواران درسها آموخته ام . خاطرات بسیاری از دکتر سلطانی دارم . ایشان یکی از بنیانگذاران دوره های دکترای آمار و ریاضی دانشگاه شیراز هستند که اکثر دانشجویان ایشان در دانشگاه های کشور با مرتبه استاد تمامی مشغول به تدریس هستند. اینجانب به دلیل سمت مدیر کل امور اداری دانشگاه شیراز حدود پنج سال عضو هیات ممیزه دانشگاه بدون حق رای بودم که با رای اعضاء محترم هیات ممیزه به مدت سه سال به دبیری هیات ممیزه منصوب شدم .خاطره ای که از دکتر سلطانی عزیز در هیات ممیزه دارم مربوط به پرونده ارتقاء مرتبه ایشان از دانشیاری به استادی است که با امتیاز بسیار بالا بخصوص در ماده دو آیین نامه ارتقاء به مرتبه استادی ارتقاء یافتند. در آن جلسه مقاله ای از ایشان تحت عنوان

"On Spectral Representation of Multivariate Stable Processes"

که از مجله وزین

"Theory of Probability and its Applications"

به سر دبیری کولموگروف در کشور شوروی سابق پذیرش شده بود و بدلیل فروپاشی شوروی در آن زمان چاپ مجله متوقف شده و لذا کمیته تخصصی با توجه به اینکه دو سال از تاریخ پذیرش مقاله گذشته و هنوز مقاله به چاپ نرسیده بود به مقاله مذکور امتیازی نداده بودند و هیات ممیزه نیز بر اساس نظر کمیته تخصصی برای آن مقاله امتیازی قابل نشدند. جالب اینکه چند هفته پس از صدور حکم استادی دکتر سلطانی مجدداً چاپ مجله شروع و مقاله ایشان به زیور چاپ مزین گردید. این موضوع باعث ناراحتی دکتر سلطانی گردید و ایشان در نامه ای اعتراضی شدیدالحن به رئیس دانشگاه خواهان قرائت نامه در هیات ممیزه شدند که رییس محترم وقت دانشگاه نیز نامه را در جلسه هیات ممیزه قرائت فرمودند که با تاسف اعضای محترم هیات ممیزه روبرو گردید.

خاطره دیگر اینکه در بیست و چهارمین کنفرانس ریاضی ایران، در سال ۱۳۷۲، دانشگاه شهید بهشتی سومین جایزه دکتر ریاضی کرمانی به پروفیسور احمدرضا سلطانی اهدا گردید که باعث خوشحالی اعضاء محترم بخشهای آمار و ریاضی دانشگاه شیراز قرار گرفت. شایان ذکر است که اولین جایزه دکتر ریاضی کرمانی در سال ۱۳۷۰ در بیست و دومین کنفرانس ریاضی ایران در دانشگاه فردوسی مشهد به زنده یاد پروفیسور جواد بهبودیان، پروفیسور مهدی بهزاد و زنده یاد پروفیسور منوچهر وصال اعطا گردید و نیز در بیست و پنجمین کنفرانس ریاضی ایران در سال ۱۳۷۳ در دانشگاه

صنعتی شریف چهارمین جایزه دکتر ریاضی کرمانی به زنده یاد پروفیسور کریم صدیقی استاد بخش ریاضی دانشگاه شیراز اهدا گردید. تمامی این عزیزان از افتخارات بخش ریاضی و آمار دانشگاه شیراز می باشند.

عبدالرضا بازرگان لاری

استادیار بخش آمار دانشگاه شیراز، تابستان ۱۴۰۳

محمود زارع پور

استاد دانشگاه اوتاوا

با تشکر برای در اختیار گذاشتن این فرصت که بتوانم در مورد دکتر سلطانی صحبت کنم.

آموزش اینجانب تحت نظر دکتر سلطانی در دوران فوق لیسانس نقشی عمیق در زندگی علمی من داشت. یادگیری از دکتر سلطانی چه در کلاس درس و چه در نقش راهنمای پایان نامه فوق لیسانس بنده نقشی بسیار مهم در آینده علمی بنده داشت.

دوران دکتری بنده در دانشگاه تورنتو و رسیدن به اهداف بعدی در نقش استاد تمام دانشگاه اوتاوا تحت تاثیر دانش عمیق دکتر سلطانی در نظریه احتمال و فرآیندهای تصادفی بود. قطعاً نه تنها رشد علمی بنده بلکه نگاه فردی بنده به عنوان یک محقق شدیداً به دوران پر التهاب و پر خاطره جنگ در دانشگاه شیراز و یادگیری از ایشان بود.

عشق و علاقه ایشان به تحقیق و انتقال آن به دانشجویان راهنمای بزرگی برای همه دانشجویان ایشان علی الخصوص بنده بود. یادگیری از ایشان که قطعاً پیشرو در فرآیندهای پایدار بودند عمیقاً در پیشرفت من در نوشتن تز دکتری و مقالات دیگر داشت.

دکتر سلطانی مایه افتخار و مباهات جامعه علمی ایران علی الخصوص نظریه احتمال و آمار و به طور کل ریاضیات در ایران است.

امیدوارم سایه ایشان بر سر جامعه علمی ایران همواره مستدام باشد.

با تشکر فراوان

محمود زارع پور

دانشگاه اوتاوا

سعید رضاخواه

استاد دانشگاه صنعتی امیر کبیر

اساساً نظر دادن دشوار است چونکه قرار است ویژگیهای تجلی یافته در سالها ارتباط و صمیمیت و صداقت و پشتکار و عشق به میهن و فرزندان این آب و خاک را در چند جمله تصویر کنیم لیکن در فرهنگ دینی ما باقیات الصالحات واژه زیبایی است که اینجا تجلی می یابد. الحق و الانصاف تلاشهای استاد ارجمند جناب دکتر سلطانی باقیات الصالحات گسترده و ارزشمندی را برجای گذاشته که نشان از عزم استوار و خود باوری و نبوغ ایشان بوده که به بهترین وجه در گسترده دانشجویان ایشان نیز تجلی یافته است. اهتمامی بس پویا در روشن داشتن چراغ تحقیق به شیوه های گوناگون از مدیریت کارگاههای تحقیقاتی تا ارائه و برگزاری سمینارها و کنفرانسها و سخنرانیهای علمی توسط ایشان، و همچنین دقت نظر و همراهی در جلسات تحقیقاتی حضوری با دانشجویان و همکاران همه و همه شالوده ای را ساخته که میتوان بهترین و مفیدترین در فضای دانشگاهی و افتخار آمیز عنوان کرد. قصدم این بود که اشارتی بکنم که به همین حد بسنده میکنم.

با آرزوی سلامتی و سرفرازی ایشان و شجره علمی بنا نهاده توسط پرفسور سلطانی عزیز

سعید رضاخواه

پروفسور احمد رضا سلطانی، یک

الگوی الهام بخش

فرشید عبدالمهی

استاد دانشگاه شیراز

در طول سفر زندگی و پیگیری دانش، راهنمایان خوب و الگوهای قوی برای هر فرد بسیار ارزشمند هستند.

این راهنمایان و الگوها نه تنها افراد را در انتخاب بهترین تصمیم‌ها یاری می‌دهند و آن‌ها را در مواجهه با چالش‌ها، تصمیم‌های دشوار و مسیرهای پیچیده زندگی به رشد و پیشرفت تشویق می‌کنند، بلکه به عنوان راهنمایان معنوی، علمی، فرهنگی و اجتماعی به افراد در کسب دانش و حکمت کمک کرده و آن‌ها را در مسیر صحیح برای دستیابی به اهداف و آرمان‌هایشان هدایت می‌کنند.

پروفسور احمد رضا سلطانی با روش‌های آموزشی منحصر به فردش، انگیزه، تمرکز و علاقه‌مندی مرا در فرآیندهای تصادفی تقویت کرد. این تأثیرات هنوز هم در زندگی من ادامه دارد و به ویژه در زمینه‌ی علوم داده که در حال حاضر در آن پژوهش می‌کنم، به خوبی عمل می‌کند. هر زمان که کاربرد زنجیره‌های مارکوف در الگوریتم‌های رتبه‌بندی گوگل را به دانشجویان آموزش می‌دهم، به استاد و روش آموزشی ایشان در درس فرآیندهای تصادفی می‌اندیشم، و متوجه می‌شوم که ایده‌ها و نگرش‌هایی که از ایشان به دست آوردم، یکی از دارایی‌های ارزشمند در این مسیر هست و همیشه الهام بخش بوده‌اند. این تجارب نشان می‌دهد که اهمیت بی‌ظنیر معلمان در رشد و پیشرفت شاگردان‌شان است و نشان می‌دهد که چگونه تأثیر مثبت یک مربی می‌تواند تحولات قابل توجهی در زندگی افراد ایجاد کند.

در دوره کارشناسی خود، در سال ۱۳۶۷، درس فرآیندهای تصادفی ۱ را با استاد گذراندم. یکی از خاطراتی که همیشه در ذهنم مانده، روزی بود که استاد وارد کلاس شدند و از دانشجویان پرسیدند که کدام یک از شما مسئله‌ای که در جلسه قبل مطرح شده بود را حل کرده است. من با اشتیاق آمادگی خود را اعلام کردم و به سرعت به حل مسئله پرداختم. حل مسئله حدود نیم ساعت طول کشید و در این مدت، استاد بدون گفتن حتی یک کلمه، با دقت به حل من توجه کردند. این حضور بی‌صدای ایشان، انگیزه و اعتماد به نفس من را به شدت تقویت کرد. پس از اتمام حل مسئله، نظری به تابلو انداخته و نگاهی هم به هم‌کلاسی‌ها کردند. از من پرسیدند: "تمام شد" و من گفتم: "بلی". مجدداً، به تابلو نگاه کردند و روبه کلاس با همان لحنی زیبایی اصفهانی گفتند **غلطست** و کلاس را به پایان رساندند! استاد، به احتمال قوی در همان دقایق اولیه متوجه اشتباه شده بودند، اما به من فرصت اشتباه کردن دادند و با اینکار نشان دادند که اشتباهات یک فرصت برای یادگیری و پیشرفت هستند و از هر اشتباه می‌توان درسی گرفت و مسیر خود را بهبود بخشید. خاطره دیگری که دارم در حل مسئله‌ای دیگر و در روزی دیگر بود؛ بعد از حل مسئله استاد با تعجب از من پرسید: "واقعاً این مسئله را خودت حل کردی؟"، با افتخار گفتم "بله"؛ ایشان مجدداً پرسیدند "مطمئنی خودت حل کردی" و من همان پاسخ قبلی را دادم. سپس استاد رو به کلاس کرده و اظهار کردند که این پرسش را به دانشجویان کارشناسی ارشد داده‌اند و آنها نتوانسته‌اند آنرا حل کنند! این تجربه برای من اهمیت بی‌نظیری داشت و همواره یک یادگاری بی‌انتهای خواهد بود. استاد با این رفتارش پیام‌های آموزشی مهمی انتقال دادند و نشان دادند که گاهی اوقات توانایی‌های ما از ظاهر ما بیشتر است و باید به خودمان اعتماد کنیم. همچنین، این اقدام نشان دهنده این بود که همیشه باید به چالش‌ها و مسائل با اعتماد به نفس و انگیزه مثبت روبرو شویم، زیرا ممکن است حتی در مواقعی که دیگران نتوانستند، ما بتوانیم پاسخ صحیح را پیدا کنیم.

در دوره کارشناسی ارشد درس آنالیز حقیقی را با ایشان گذراندم. مرجع اصلی کتاب نظریه اندازه و احتمال، نوشته Billingsley بود و بعدها که این درس را خودم ارائه دادم، این کتاب را به عنوان یکی از مراجع معرفی و مطالبی که از کلاس استاد فرا گرفته بودم را در هنگام تدریس استفاده می‌کردم.

یادگیری درس‌های فرآیندهای تصادفی و آنالیز حقیقی با ایشان، علاوه بر ارتقاء دانش تخصصی، من را با روش تدریس منحصر به فردشان آشنا کرد. ایشان از تعاملات فعال و مشارکت دانشجویان بهره برده و با ایجاد چالش‌های ذهنی، ما را به تفکر پویا و تحلیل عمیق ترغیب می‌کردند. یادگیری از ایشان نه تنها به تقویت مفاهیم تخصصی کمک کرد، بلکه ما را به تفکر انتقادی و پیشرفت مداوم تشویق می‌کردند. یادگیری از پروفسور سلطانی به عنوان یک الگوی تدریس برای من، نه تنها ارزشمند بود بلکه الهام‌بخش بود و این تجربه‌ها نقطه عطفی در تحصیلاتم بود که همیشه به یادگار خواهد ماند؛ برایشان تندرستی و پیروزی روزافزون آرزومندم.

فرشید عبدالمهی

تابستان ۱۴۰۳

زهره شیشه بر

دانشیار دانشگاه شیراز

دوستان و هم‌دوره‌ای های من حتما به خاطر دارند که در ساختمان قدیمی دانشکده علوم، بخش ریاضی در طبقه دوم و بخش آمار در طبقه اول قرار داشت. از آن روزی که برای ثبت نام دوره دکتری در رشته ریاضی وارد دانشکده شدم بیش از سی سال می‌گذرد. قصد رفتن به بخش ریاضی را داشتم که ناخودآگاه به جای بالا رفتن از پله ها به سمت بخش آمار هدایت شدم. در آن زمان اتاق دکتر سلطانی در طبقه هم‌کف و جای اتاق فعلی دکتر خورشیدیان قرار داشت. استاد مرا صدا زدند و با لوجه شیرین اصفهانی خود فرمودند خانم شیشه‌بر از این طرف ها آمدی، چکار داری؟ من گفتم آمدم برای آزمون دوره دکتری بخش ریاضی ثبت نام کنم. ایشان فرمودند چرا ریاضی بیا دکتری آمار بخون. من نا باورانه و متحیر در اتاق ایشان ایستاده بودم، غافل از اینکه همین تذکر کوتاه نقطه عطفی در زندگی علمی اینجانب بوجود آورد. آن روز من به بخش ریاضی نرفتم و این شد که ادامه تحصیلاتم را در دوره دکتری آمار بخش آمار دانشگاه شیراز دنبال کردم. ایشان همواره نقش بسیار، موثر و مفیدی در هدایت اینجانب در آن دوره و به خصوص در راهنمایی رساله دکتری من داشتند.

زهره شیشه بر

کاوسی خورشیدیان

دانشیار دانشگاه شیراز

بنام خدا

درخت خوبی که همه اجزایش خوبند

دانشجوی سال دو دانشگاه فردوسی مشهد بودم که اوایل دهه شصت به شیراز انتقالی گرفتم، در آن ایام بخشهای ریاضی و آمار یکی بودند، گسترده و پر جنب و جوش. هر چند که در اولین نیمسال در شیراز با دکتر سلطانی درس نداشتم، در مقایسه با سایر اساتید بخش اولین موردی که نظرم را جلب کرد، وجهه ظاهری متفاوت ایشان بود. در آن سالها که بیشتر اساتید کت و شلوار گشاد میپوشیدند با یقه بسته و بعضا دارای محاسن هم بودند، دکتر سلطانی لباس جین میپوشید و آستینها را بالا میزد. در اوج جوانی، قد بلند و کشیده، سیبل و پازلف چکمه ای ایشان جلب توجه میکرد تا جایی که بسیاری از اوقات به رفقای دانشجوی میگفتم: هر وقت دکتر سلطانی را میبینم، فکر میکنم تازه دارد از صحنه فیلمبرداری یک فیلم وسترن می آید.

مانند سایر دانشجویان بخش و طبق معمول اولین تجربه درسی ام با پروفیسور، فرایندهای تصادفی ۱ بود، مرجع درسی ما کتاب کارلین و تیلور و یک جزوه پلی کپی خود ایشان بود، یکی از دیگری سخت تر. دانشجویان سال بالاتر میگفتند حساسیت دکتر سلطانی در تدریس، فراگیری و امتحانات این درس از همه دروس دیگر بیشتر است. آن ترم شب و روز با کتاب لاتین کارلین محشور بودم، هر چند که به نظرم نمره چشمگیری از امتحان دشت نکردم ولی حسابی خاطرخواه درس فرایند شدم. ترم بعد از آن نوبت نظریه صف بود، خیلی تلاش کردم، با یکی از همکلاسیها (یادش بخیر، آقای مجید کتابدار) پروژه ای از مخابرات برداشتیم، مجید داده جمع میکرد و من تحلیل صف و گزارش را نوشتم. دکتر سلطانی برای امتحان عادت داشت چند سوال را از کتب مختلف لاتین با فونتهای متفاوت کپی میکرد و

بعد از قیچی کردن به هم میچسپانند، برگه سوالها یک نوع اثر هنری از آب در میامد. امتحان میان ترم را نمره کامل گرفته بودم، موقع امتحان فینال در مورد یکی از سوالها که صورت خیلی طویلی داشت پرسیدم که منظور سوال چیست، فلان یا بهمان نکته؟؟! یکباره دکتر سلطانی گفت منظور سوال را میخواهی چه کنی، پاشو از جلسه امتحان برو بیرون!!! من هم با ترس و لرز گفتم: ببخشید اشتباه کردم، اصلا سوالی ندارم. ناگهان ایشان در کمال ناباوری گفتند: نمیخواهد امتحان بدهی، چه نمره ای برایت کافی است، هجده بس است!!! من هم با بهت و حیرت گفتم: راست میگویید، مردانه؟؟! ایشان جواب مثبت دادند، خلاصه درس نظریه صف را بدون استرس امتحان فینال با نوزده پاس کردم، هرچند که قبل از امتحان نمره بیست میخواستم، خاطره خیلی خوبی بود. بعد هم تا اتمام دوره کارشناسی دروس سریهای زمانی و پروژه کارشناسی آمار را با ایشان با نمرات ۱۷ و نوزده داشتم.

در دوره ارشد نیز چهارده واحد درسی را با دکتر سلطانی گذراندم و همانجا بود که گلویم پیش فرایندهای تصادفی بویژه فرایندهای مارکف و تجدید، گیر کرد. بد نیست این را هم بگویم که در اواخر دوره دکتری در مروری از درسهایم دیدم بیش از نصف درسهای هر سه دوره را با شادروان پروفسور بهبودیان و دکتر سلطانی گذرانده ام با این تفاوت که در دوره کارشناسی بیشتر با دکتر بهبودیان و در تحصیلات تکمیلی اکثر درسهایم را با دکتر سلطانی گذرانده بودم، از طرف اهل منزل هم هنوز میگویند تو عاشق این دو شخصیت هستی که چندین بورسیه مسلم از دانشگاههای طراز اول دنیا را ول کرده و به دانشگاه شیراز چسبیدی، خوب هر چه فکر میکنم تا راست میگویند و من هم جواب میدهم "کمتر حسودی کنید". نمیدانم درست یا غلط، با داشتن چند بورسیه نقد برای دوره دکتری در آمریکا و دو کشور اروپایی، همینجا (دانشگاه شیراز) ماندم و در گرایش احتمال و فرایندهای تصادفی تحت نظر آقای دکتر سلطانی رساله خود را نوشتم.

در دوره دکتری آنقدر محو موضوع های هم نظریه احتمال و هم فرایندهای تصادفی شده بودم که مقاله رساله خود را بعد از مطرح شدن یک موضوع، همزمان با درس فرایندهای تجدید و گامهای تصادفی، قبل از اتمام درس و نیمسال مربوطه با کمک و راهنمایی های جدا ارزنده و همراهی و کمکهای بی دریغ و پا به پای ایشان، قبل از اتمام دروس دوره دکتری نوشتم و با کمک استثنایی شانس در پستخانه ها، در کمتر از سه ماه برای چاپ

در مجله The Journal of Applied Probability پذیرش گرفتیم. فکر میکنم از نظر طول زمان پژوهشی دوره دکتری، با همت آقای دکتر سلطانی، هنوز هم بعد از سی سال رکورد دار کوتاهترین دوره دکتری باشم.

گفتنی‌ها و خاطرات بسیارند و مجال اندک. ولی با نگاه به گذشته بعد از چهل سال شاگردی، دوستی و همکاری با آقای دکتر سلطانی، همواره در کار و زندگی، علم و عمل از ایشان آموختن، افتخار و بخش بزرگی از زندگانی حرفه‌ای و شخصی من میباشد.

این نوشته را با عبارتی که زیاد از دکتر سلطانی شنیده‌ام و جدا خود ایشان بهترین نمونه آن هستند به پایان میبرم:

یک درخت خوب، همه چیزش خوب است؛ ریشه، تنه، ساقه‌ها، برگ، میوه، ...

دکتر سلطانی یک درخت خوب است که همه اجزایش خوبند.

شیراز، تابستان ۱۴۰۳

کاوس خورشیدیان - دانشگاه شیراز

به نام خدا جان و خرد

افشین پرورده

دانشیار دانشگاه اصفهان

مزد اگر می طلبی طاعت استاد ببر

سعی نابرده در این راه به جایی نرسی

(حافظ)

در هفدهمین کنفرانس آمار ایران که امسال تابستان برگزار می شود، پیشنهاد شد که در نکوداشت استاد ارجمند جناب آقای دکتر احمدرضا سلطانی، این حقیر نیز چند کلمه ای بنویسم. سخن گفتن درباره ایشان که انسانی چند بعدی است بسیار دشوار است. در نیمسال دوم سال تحصیلی ۶۹-۷۰ برای اولین بار ایشان را در اولین جلسه درس روشهای آماری دیدم. در بخش آمار بین دانشجویان ابهت خاصی داشت و این را شنیده بودم. ابهتی همراهِ با مهربانی خاص و دلسوزی بی نظیر. درس بعدی که در دوره کارشناسی داشتم فرایند تصادفی بود که زبانزد خاص و عام بود در بخش و دانشکده به سخت بودن و سختگیری. در این درس برای اولین بار لذت حل مسئله را درک کردم چون در کل درس دادن ایشان با تاکید بر حل مسئله بود (و البته هست). بعد این درس عاشق فرایند تصادفی و نظریه احتمال شدم و نحوه درست فکر کردن و ریاضی خواندن را یاد گرفتیم. در دوره ارشد و دکتر با دلیل اینکه عاشق شخصیت ایشان و همین دلیل عاشق نظریه احتمال شدنم درسهای زیادی با ایشان گرفتم و قبول کردند که استاد راهنمای رساله ارشد و دکتری من شوند.

در دوره ارشد و دکتری بیشتر با شخصیت علمی، اخلاقی و اجتماعی ایشان شدم. محقق تمام عیار که عاشق علم است و معلمی دلسوز که سودای یاد دادن دارد.

ایشان اولین دوره دکتری آمار در گرایش نظریه احتمال و فرایندهای تصادفی را راه اندازی کردند و نقش مهمی در گسترش این رشته، همرا با استاد گرامی جناب آقای دکتر زنگنه، با تحقیقات خود و تربیت دانشجویان دکتری داشتند. میتوان گفت که ایشان بنیانگذار سمینار نظریه احتمال و فرایندهای تصادفی هستند که اولین دوره آن با همت ایشان و کمک استاد گرامی جناب آقای دکتر طالبی در دانشگاه شهرکرد برگزار شد.

همچنین برای ایجاد انگیزه در بین این دانشجویان و دانشجویانی که بعداً در نظریه احتمال و فرایندهای تصادفی وارد میشوند گارگاه فایندهای تصادفی را ایجاد کردند که نقش مهمی در جذب دانشجویان به فرایندهای تصادفی داشت و دارد.

سه نکته مهم دیگر درباره شخصیت استاد باید اشاره کرد:

اولین نکته این که باید اشاره کرد چند بعدی بودن استاد دکتر سلطانی است. ایشان علاوه بر اینکه ریاضیدانی برجسته هستند عاشق ادبیات و موسیقی و اینکه هم شعر میگویند و هم تار مینوازند. در سر کلاس بارها برای جا انداختن مطلب یا در جوی سؤالی دانشجویان با شوخ طبعی کم نظیری از شعر و نثر ستونهای ادبیات ایران بخصوص سعدی استفاده میکردن که کلاس را همیشه شاداب نکه میداشت.

دومین نکته چند بعدی بودن استاد در خود نظریه احتمال است. ایشان در چندین گرایش متفاوت کارهای علمی درجه یکی انجام داده اند از جملع سربهای زمانی، فرایندهای تجدید، فرایندهای پایدار و تحلیل داده های تابعی، که هنوز محققان برجسته ای به آنها ارجاع میدهد بخصوص کارهای ایشان در فرایندهای پایدار و پیش بینی میدان های ایستا که هنوز بعد چهل سال به آنها ارجاع میشود.

سومین نکته دلسوزی و پیگیری پدرا نه کارهای علمی و غیر علمی دانشجویان بود. هنوز خیلی از دانشجویان دکتری از اینکه در اتاق ایشان چندین ساعت می نشستند و فکر میکردند و همرا با ایشان و با کاغذهایی که نکته و اثبات ناتمامی بود به سلف میرفتند (با مثل خود من در صف بانک یا در کارواش) و هم زمان درباره موضوع مقاله یا رساله بحث میکردند. راهنمای های ایشان و تسلط کامل بر موضوع تاثیر مهمی در جا انداختن مسئله

و یا پیدا کردن راه حل مسئله داشت و مهم همراه ایشان فکر کردن بود که نحوه کار یک محقق درجه یک را میتوان دریافت و درسی بسیار مهم برای دانشجویان دکتری بود.

در خانمه باید گفت که بزرگترین افتخار من شاگردی ایشان در دوران تحصیل بوده است و همیشه سپاس گذار استاد دکتر سلطانی خواهم بود. ضمن تبریک به جناب استاد دکتر احمد رضا سلطانی به عنوان استاد پیشکسوت نمونه ی آمار و احتمال در سال ۱۴۰۳، سلامتی و سعادت ایشان را از درگاه خداوند متعال خواهانم.

افشین پرورده

تابستان ۱۴۰۳

رسول روزگار

**رئیس بخش داده و پژوهش گروه
سلامت ناوبری وابسته به دانشگاه
سیدنی و مدرس پاره وقت دانشگاه
نیوساوت ولز استرالیا**

به نام خدا

خیال سلطنت عشق در سرم داری

به چشم کرده‌ام ابروی ماه سیمایی

(حافظ)

پروفسور احمدرضا سلطانی: انسانی کامل و هنرمند و در عین حال استادی پیگیر، مسلط و شوخ طبع در عین قاطعیت.

سال جاری که هفدهمین کنفرانس آمار ایران را پیش رو داریم، پیشنهاد شد که در نکوداشت جناب آقای پروفسور احمدرضا سلطانی، من نیز چند سطری بنویسم. نیک می دانیم که نگارش امری بسیار دشوار است و این دشواری زمانی بیشتر می شود که قرار باشد در خصوص شخصیتی علمی و موثر در جامعه آماری، بویژه شاخه احتمال و فرایندهای تصادفی و شاعری هنرمند در کشور، نوشته شود. بنابراین امید است که این متن کوتاه بتواند حق مطلب را درباره استادی شریف و معلمی به معنای واقعی، یعنی آقای دکتر احمدرضا سلطانی، ادا کند. هرچند در مقیاس بزرگی ایشان، قلم زدن من بیش از حد جسورانه است، اما تمایل داشتم که نام من نیز در جمع خریداران یوسف باشد! لذا فرصت

را مغتنم دانسته و به عنوان یکی از دانشجویان سابق و فعلی ایشان، چند خاطره بصورت مصداقی در مورد خصوصیات اخلاقی ایشان بنگارم:

۱- **استادی پیگیر و دلسوز:** واژه "معلم" در ذهن همه ما یادآور مجموعه ای از خصوصیات انسانی همچون تلاش، پیگیری و دلسوزی است. آقای دکتر سلطانی به تمام معنا یک "همیشه معلم" بوده و از هر فرصتی برای انتقال دانش و تجربه خود به اطرافیان استفاده می کردند. به یاد دارم که در دوران دانشجویی، زمانی که مشغول تهیه و تکمیل مقاله اول رساله دکتری بودم ایشان در یکی از روزهای جمعه با اینکه به تازگی از سفر خارج از کشور به شیراز بازگشته بودند، تماس تلفنی با من گرفتند و فرمودند که مشغول مطالعه و ویرایش مقاله شما هستم و نکات ارزنده ای را گوشزد کردند که پس از اعمال آنها بلافاصله در هفته پیش رو، این مقاله تکمیل و به ژورنال ارسال گردید. به ایشان گفتم که حضور فیزیکی شما همیشه در شیراز باعث خیر و برکت است، گویی که کارهای عقب مانده سرعت بیشتری می یابد.

۲- **شوخ طبعی با بیانی خاص:** محال است که با آقای دکتر سلطانی برخورد داشته باشید و از شوخ طبعی کلام ایشان بهره مند نشده باشید. آمیخته ای از شوخ طبعی ذاتی با چاشنی علمی و لهجه اصفهانی، مراوده با ایشان را دلنشین تر می کرد. به یاد دارم که جدای از ارائه مفاهیم علمی با زبانی طنز و شعرگونه، هر زمان که برای ارائه گزارش کارهای پژوهشی دکتری نزد ایشان می رفتیم (معمولا همیشه ۲ یا ۳ دانشجوی دکتری تحت راهنمایی ایشان بطور همزمان در اتاق شان بودند)، اگر کاری از پیش نبرده بودیم یا قضیه ای را اشتباه اثبات کرده بودیم، با زبانی طنز عملکرد دیگری را به رخ دیگری می کشاندند و فردای همان روز که با ارائه پاسخی بهتر و کامل تر نزد ایشان می رفتیم، بصورت معکوس عملکرد ما را به رخ دیگری نشان می دادند.

۳- **تسلط و احاطه کامل و جامع به موضوع:** ایشان همواره با توان بالای معلمی، سواد و تسلط زیاد روی موضوع، راهگشا بودند و با احاطه کامل، دانشجو را به یادگیری ترغیب

می کردند. به یاد دارم در خلال یکی از موضوعات علمی به قضیه ای رسیدیم که به حوزه آنالیز اعداد ورود پیدا می کرد و ایشان ضمن یادآوری به بنده با بیان این عبارت که "در دنیای ریاضیات باید تشابهات را جدی گرفت"، باعث شدند که یکی از محاسبات عددی طولانی در حوزه آنالیز اعداد به یک فرمول کوتاه در قالب یک قضیه تبدیل شود که خود منجر به نگارش یک مقاله کلیدی در حوزه آنالیز اعداد با دیدگاه احتمالاتی گردید.

در خاتمه بنده همواره خود را وام دار این استاد فرهیخته می دانم و به وجود ایشان می بالم. ضمن تبریک مجدد به آقای دکتر سلطانی به عنوان استاد پیشکسوت نمونه ی آمار و احتمال در سال ۱۴۰۳، سلامتی و سعادت ایشان را از درگاه خداوند متعال خواهانم.

ز بوسیدنی های این روزگار یکی شان بود دست آموزگار.

رسول روزگار

انوشیروان غفاری پور

استادیار دانشگاه یاسوج

با عرض سلام و ارادت، جناب دکتر سلطانی از زمان دوره لیسانس افتخار شاگردی ایشان را داشته ام انسانی بسیار با دانش و متین و دوست داشتنی هستند، ایشان انسانی هنر دوست و اهل قلم هستن و در شعر و شاعری و موسیقی حرفی

برای گفتن دارن و بسیار اهل مطالعه آثار بزرگان ادب و هنر هستند، البته بنده علاوه بر افتخار شاگردی این مرد بزرگ را داشته با ایشان دوست هم هستم . دکتر نه تنها با بنده بلکه با اکثر دانشجویانش یک رابطه ی استاد شاگردی و دوست خوب هم می باشند، یه خاطره ای در دوره ٔ دکتری با ایشان را در اینجا خالی از لطف هم شاید نباشد که می‌خواهم عرض کنم، یه روزی برای ترمیم دندانش باهم به دندانپزشکی که دوست دکتر بود رفته بودیم و من در خیال اینکه دکتر فقط به مشکل دندانش داره فکر میکنه، یه مرتبه دیدم گفت غفاری راستی برای مشکلی که در رابطه با موضوع پایان نامه برایمان مبهم بود، راه حلی یافتم، در واقع در مطب علی رغم اینکه دندان درد داشت، بفکر حل مشکل پایان نامه منم بود و در اینجا متوجه شدم که این انسان چقدر بفکر حل مشکل دانشجویانش میباشد خدایی راه حلی که در مطب دندانپزشکی ارائه داد راه گشای موضوع رساله بنده قرار گرفت و ما را نجات داد، امیدوارم که همیشه سرزنده و سرحال باشد که از علم و دانش او فرزندان ایران زمین کمال بهره را ببرند.

شاگرد و دوست دکتر دوست داشتنی، انوشیروان غفاری پور

جوانه راکي زاده

کارشناس اداره بیمه خدمات درمانی

با احترام، اولین بار که پروفسور سلطانی را دیدم استادی دیدم خوش قامت با استایل ورزشکاری و تیپ داش مشتئی. جوانه راکي زاده ورودی ۷۴ هستم و همسرم جناب حمیدرضا (پیمان) خورشیدی ورودی ۷۳ که در درس

سری های زمانی ترم دوم سال ۷۸ همکلاس بودیم و هر سری پروفسور محترم، جناب دکتر سلطانی میخواستند درس بدهند پیمان را پای تخته فرا میخواندند و تمام مدت درس، پیمان با گچ، درس را براساس گفته های استاد روی تخته کلاس ساختمان فیزیک به رشته تحریر در میآورد. آن زمان نقاشی میکردم و یک روز وقتی پیمان پای تخته بود داشتم شمای کلی چهره و فرمش را طراحی می کردم که یک دفعه پروفسور متوجه شدند دارم کاری غیر از نوشتن انجام میدهم و خیلی با ابهت پرسیدند: مشکلی هست و فقط یک سوال ساده کردم با نگاه پر جذبه شان بهم فهماندند که حواسشون به عدم تمرکز به درس هست و جواب سوالم رو هم دادند. خاطرهم هست روزی دختر خانم جناب دکتر به اتاق پدر آمدند و دکوراسیون اتاق پدر را با کارتهای زیبایی که در اتاقشان بود تزئین کردند. وقتی صحبت ادبیات، موسیقی و شعر میشد احساسات لطیف پروفسور سلطانی شدیداً متبلور میشد و هنگام بحث با کلمات آهنگین و دلنشین، گوش شنوندگان را مینواختند و چشمان تیزبین و هوشمندشان، تبسم وار میدرخشیدند و لبخندی متین روی لبهایشان نقش می بست. یادم هست یک روز از خاطره ای صحبت کردند مربوط به خواننده کافه در شهر محل تحصیلشان در آمریکا که محتوای آواز آوازه خوان این بود: (همه دوست دارند بروند بهشت اما هیچکسی حاضر نیست بمیرد) جالب بود دید فلسفی جناب پروفسور نسبت به یک ترانه به ظاهر ساده. جوانه راکي زاده

خدیجه جاهدی

دانشیار گروه ریاضی دانشگاه آزاد اسلامی

سر دبیر مجله گستره ریاضی

به پاسداشت وجودت

اینجانب خدیجه جاهدی از سال ۱۳۶۴ تا کنون افتخار آشنایی با استاد ارجمند دکتر احمد رضا سلطانی، استاد پیشکسوت آمار را داشته ام.

دکتر سلطانی نه تنها دانشمند برجسته‌ای در حوزه آمار هستند بلکه با حوصله‌ای بی‌نظیر، دانشجویان و همکاران خود را آموزش می‌دهند و از هیچ کوششی برای انتقال علم فروگذار نمی‌کنند. ویژگی‌های اخلاقی استاد معزز مثال‌زدنی است؛ همیشه با روی باز و مهربانی به استقبال دیگران می‌روند. لهجه اصفهانی شیرین ایشان، حتی پس از سال‌ها دوری از اصفهان، همچنان همراهشان باقی مانده است و این امر در بیان انگلیسی با لهجه اصفهانی‌اش جلوه‌ای ویژه پیدا کرده که نه تنها جذاب بلکه نشانی از اصالت و پایبندی به ریشه‌های فرهنگی شان است.

ما به پاس زحمات و تلاش‌های بی‌وقفه دکتر احمد رضا سلطانی، از ایشان قدردانی می‌کنیم و برایشان آرزوی سلامتی و موفقیت روزافزون داریم.

خدیجه جاهدی، دانشگاه آزاد اسلامی شیراز تیر ۱۴۰۳

تقدیم به استاد بزرگ، دکتر احمدرضا

سلطانی

حیدرعلی مردانی فرد

استادیار دانشگاه یاسوج

بسیار خوشحال و خوشوقتم که فرصتی دست داد تا در جمع اساتید و پژوهشگران آمار و احتمال و ریاضی چند کلامی در باب اندیشمند بزرگی چون استاد احمدرضا سلطانی صحبت کنم.

بی شک نمودهای عینی توانمندی علمی ایشان چه آموزشی و چه پژوهشی بر هیچ کس از جمع حاضر پوشیده نیست؛ صحبت از دستاوردهای علمی و پژوهشی ایشان در این جمع، مثال معروف زیره به کرمان بردن است؛ چه همگان بر این امر واقف هستند و همچنین اساتید دیگر در این باب گفتنی‌ها را گفته‌اند. تحصیل در دانشگاه‌های تراز اول دنیا، تدریس دروس آمار و احتمالات در مقاطع مختلف در دانشگاه‌های داخل و خارج، تألیف کتب و جزوات آموزشی، نگارش مقالات ارزشمند، ارائه سخنرانی‌های کلیدی در گردهمایی‌های ملی و بین‌المللی، تربیت دانشجویان کارشناسی ارشد و دکتری، تنها بخشی از توانمندی‌ها و خدمات ارزشمندی است که ایشان در طول عمر با برکت خود به جامعه علمی کشور و به ویژه حوزه ریاضی و آمار ارائه کرده‌اند و قشر عمده‌ای از آماردانان مدیون و مرهون خدمات ایشان هستند.

از باب شخصیت اجتماعی نیز آنان که با ایشان چه به عنوان دانشجو و چه به عنوان همکار دانشگاهی به نحوی ارتباط داشته‌اند بر مبادی آداب بودن، احترام‌گذاری و متانت و مناعت طبع ایشان اذعان دارند. هیچگاه شما رفتاری یا سخنی یا برخوردی از ایشان نمی‌یابید که حتی اندکی احساس غرور یا خودبزرگ‌بینی را برداشت کنید. همیشه با افراد در هر سطحی از همکاران هم‌دوره تا دانشجویان مقاطع تحصیلی مختلف و حتی دانشجویان سال‌های اول

تحصیلی و همچنین کارکنان مجموعه با کمال ادب و احترام برخورد می‌کنند. از این نظر الگوی خوبی برای دانشجویان و همه آن‌هایی که به نحوی با ایشان در ارتباط بوده‌اند هستند و در محافل خصوصی همگان به این مهم اذعان می‌کنند.

به واسطه ارتباط نزدیکی که با ایشان دارم، بنده به چند جنبه دیگر از زندگی این بزرگوار می‌پردازم:

شاید تعجب‌برانگیز باشد که علیرغم ظاهر خشکی که ریاضیات در ذهن عوام و حتی در بعضی خواص این رشته بروز می‌نماید، ولی ایشان دستی بر هنر هم داشته‌اند و جالب است بشنوید که به موسیقی ردیف ایران تسلط کامل دارند و هستند افرادی که هنرنمایی ایشان را از نزدیک دیده باشند. ممارست و تلاش بی‌وقفه در به‌روز نگه‌داشتن و به‌روز کردن توانایی‌های خود در این زمینه ستودنی، قابل تحسین و بسیار آموزنده است.

شعر، ذوق می‌خواهد؛ هنر می‌خواهد؛ خلاقیت هنری می‌خواهد؛ شاید در نگاه اول این‌ها ویژگی‌هایی نباشند که از یک ریاضیدان (حداقل در ظاهر) انتظار برود. شاید بگوییم شعر را چه به ریاضیات، ولی این دو به معنای حرفه‌ای و شاید منتهای آن در ایشان جمع گردیده‌اند. شعر کلاسیک با غزل‌های عاشقانه و عرفانی، شعر مثنوی روایت‌گری و داستان‌سرایی و حتی شعر طنز و فکاهی از مواردی است که ایشان در آنها دستی بر آتش دارند. کتاب‌های شعر «هر کسی را صندوقیست...»، «ده داستان»، «غزل طاهر» و «دلسپاری» از تألیفات ذوق هنری ایشان است که توصیه می‌کنم این کتاب‌ها را حداقل یک بار بخوانید. دو کتاب اول روایت داستان‌ها و حکایت‌هایی آموزنده به نظم هستند که برخی از آنها ترکیب همزمان ترجمه و به نظم درآوردن داستان‌ها و حکایات نویسندگان و ادیبان نامی خارجی هستند. دو کتاب آخر مجموعه غزلیات ایشان است که می‌توانید ترکیب هنر شعر فارسی را با منطق صرف ریاضی در این اشعار ببینید. در عمده این مجموعه‌ها به وضوح می‌توان منطق نگارش مطالب علمی شامل مقدمه، اصل مطلب و همچنین نتیجه‌گیری را حتی درون یک غزل کوتاه دید. این موضوع می‌تواند وجه تمایز اصلی این مجموعه کتب با کتاب‌های مشابه سایر نویسندگان باشد.

موضوع دیگری که دانستن آن برای شما خالی از لطف نیست، این است که علاقه و اشتیاق ایشان در استفاده از ابزارهای نوین محاسباتی و نرم‌افزارها و زبان‌های برنامه‌نویسی است. چیزی که در نگاه اول با توجه به این که حوزه پژوهش ایشان در شاخه نظری ریاضیات و فرآیندهای تصادفی بوده و از طرفی دوره تحصیل و حتی عمده دوران تدریس و پژوهش ایشان مقارن با عصر تکنولوژی نبوده است، عجیب می‌نماید. ایشان به نرم‌افزار و زبان برنامه‌نویسی Mathematica تسلط قابل توجهی دارند به نحوی که هم همه کارهای عملی مقالات و پژوهش‌های اخیر خود را شخصاً با استفاده از این نرم‌افزار انجام می‌دهند و هم در تدریس آمار و احتمالات با استفاده از این نرم‌افزار، مطالب را به دانشجویان نسل‌های کنونی که نسل تکنولوژی هستند به شکل ملموس‌تری آموزش می‌دهند. اخیراً نیز در تدریس دروس آمار برای سایر رشته‌ها، رو به استفاده از زبان برنامه‌نویسی محبوب و فراگیر R آورده‌اند که نشان از جدیت ایشان در به‌روز بودن در استفاده از ابزارها و منابع مختلف آموزشی دارد. این موضوع هم از دو جنبه‌ی «استفاده از روش‌های نوین تدریس» و «تلاش برای به‌روز بودن» برای اساتید و محققین جوان آموزنده است و هم می‌توان از آن این نتیجه را گرفت که ایشان در سایر مراحل تدریس، تحصیل و پژوهش نیز این اشتیاق و علاقه به پویایی را دارا بوده‌اند و چه بسا در کنار توانمندی ذاتی و خصوصیات اخلاقی، تأثیر بسزایی در موفقیت‌های ایشان داشته است.

در پایان آرزوی تندرستی و شادکامی را برای ایشان دارم و امیدوارم بتوانیم سال‌های سال از وجود ارزشمند ایشان برای رشد و بهبود وضعیت علمی خود و جامعه آماری کشور بهره ببریم.

حیدرعلی مردانی فرد

استاد آینده نگر

عادل محمدپور

دانشیار دانشگاه امیر کبیر

برای همه اتفاق می افتد که منظور کسی را بعداً درک کنیم. استاد ما در زمینه پیش بینی در زمان و مکان متخصص است، که یکی از تخصص های او را در مجامع علمی است. حتی مطالب درسی اش را نیز در آینده می فهمیدیم. مثلاً قضیه وجودی کلموگروف در حالت برنولی را که در درس روش های آماری اثبات می کرد سال ها بعد بعضی ها آن را درک می کردند. واقعاً دکترا سلطانی استاد دوست داشتنی و باحالی است. حتی نصیحت های او هم بعدها متوجه می شدیم یا شاید هنوز نه. ای کاش او از ابتدا می گفت که در مورد آینده صحبت می کند، شاید سرنوشت ما نیز کمی تغییر می کرد، چرا که بسیار دیر متوجه شدیم. اخلاق نیک و خنده رو بودن، علاوه بر شخصیت علمی ایشان عواملی هستند که در خاطر دانشجویان و اساتیدی که حتی یک بار با ایشان برخورد کرده اند، حک می شود. از خداوند متعال طلب می کنم که سال های متمادی سالم و شاد باشند و سایه شان بر سر همه ما مستدام باشد.

عادل محمدپور از دانشجویان استاد

پروفسور احمد رضا سلطانی: صاحب

ذهنی زیبا و خلاق

علیرضا نعمت الهی

استاد دانشگاه شیراز

زندگی پشت نگاهم جاریست،

سرزمین کلمات، تحت فرمان منست،

نیمکت ها نفس گرم قدم های مرا می فهمند،

بال های قلم و تخته سیاه، رمز پرواز مرا می دانند،

درد فهمیدن و فهماندن و مفهوم شدن همگی مال منست،

من مع_____لم هستم ... (زنده یاد فریدون مشیری)

در دهه معروف شصت و در دوران کارشناسی در بخش آمار دانشگاه شیراز، سه درس نامحبوب (به لحاظ سختی) بین اکثریت دانشجویان وجود داشت (البته به مانند همیشه اقلیتی هم به این دروس علاقه داشتند که در آن ایام برای همه جای تعجب داشت). این سه درس عبارت بودند از فرآیندهای تصادفی، سریهای زمانی و نظریه صف که هر سه را هم صرفاً یک استاد جوان اصفهانی تبار با هیبت و کاریزمای بالا و غیر قابل انکار در بخش آمار دانشگاه شیراز تدریس می کرد که پس از اخذ مدرک دکتری از دانشگاه ایالتی میشیگان و گذراندن دوره پسادکتری (یا همان پست داک) از دانشگاه کارولینای شمالی به

تازگی به میهن بازگشته بود. قد نسبتا بلند با اندام کشیده، سیبیل مدل مکزیکیش، و سبک خاص لباس پوشیدنش، به واهمه دانشجویان بیشتر دامن میزد. یک بار که برای دیدن برگه میان ترم با کلی ترس و لرز به اتاقش رفته بودم، بعد از دیدن نمره ام برگشت و با لهجه زیبای اصفهانی گفت: "آقای نعمت الهی"، منم با کلی شوق و ذوق که استاد نامم را بلده با لبخند گفتم "بله استاد". از بالای عینکش به من خیره شد و با مکشی ده الی پانزده ثانیه ای (که البته برای من خیلی بیشتر و طولانی تر گذشت) گفت: "شاهین F بالای سر شما پر پر میزنه!" ابتدا زیاد متوجه منظورشان و بویژه F آن نشدم و بیشتر واژه شاهین توی ذهنم میچرخید. بصورت الکن تشکر کردم: "ممنون استاد! نظر لطف شماست!" بعد که بیرون آمدم تازه فهمیدم که منظورشان چی بوده! تلاش را بیشتر و بیشتر کردم شب و روز فرآیند خواندم تا بالاخره درس با نمره نسبتا خوبی پاس شد. این خاطره اولین دیدار من و پرفسور احمدرضا سلطانی استاد برجسته با ذهنی زیبا و خلاق، و البته با صراحت لهجه خاص خودش بود.

بعد از پایان دوره کارشناسی، در آزمون اعزام به خارج از کشور شرکت کرده و با کسب رتبه دوم کشوری پذیرفته شدم، ولی بخاطر شرایط خاص آن زمان (از جمله شرط اجبار به تاهل توسط رئیس جمهوری وقت برای داوطلبان که غالبا در سنین ۲۲ یا ۲۳ بودند و شرایط ازدواج را نداشتند)، مجبور به تبدیل اعزام خارج به داخل شده و با یک ترم تاخیر، در بهمن ماه به جمع ورودی های ارشد آمار آن سال پیوستم. آن زمان استاد فقید، دکتر بهبودیان (روحش شاد) رئیس بخش بود و کمک های زیادی برای رسیدنم به جمع سایر دانشجویان و همچنین خارج نمودنم از مود غم و غصه خاص این تبدیل اعزام داشت. در آن ایام برای اولین بار یک شیر پاک خورده ای طرحی داد که آمار به دو گرایش نظری و کاربردی تقسیم شود. در گرایش نظری دو درس نظریه احتمال یک و دو وجود داشت که آنها را هم همین دکتر سلطانی بسیار مسلط و زیبا و با استفاده از کتاب معروف احتمال و اندازه بیلینگزلی تدریس می نمود. من و تنی چند از دوستان که قصدمان ادامه تحصیل در زمینه استنباط آماری بود را به گرایش کاربردی، و سایرین را به سمت گرایش نظری سوق دادند. در گرایش کاربردی فقط یک درس نیم بند احتمالی از روی کتاب ندنکو تدریس می شد که چنگی به

دل نمیزد ولی نمرات خیلی خوبی کسب کردیم. اینگونه بود که در دوران ارشد به پست دکتر سلطانی برنخوردم!

در دوران دکتری، درس نظریه احتمال پیشرفته را با دکتر سلطانی گذراندم که الحق و الانصاف جزو یکی از بهترین دروسی بود که تاکنون گذرانده بودم و نظرم را نسبت به احتمال و مباحث مرتبط با آن تا حدود زیادی تغییر داد. ولی با توجه به پیش زمینه های استنباطی که داشتم تصمیم گرفتم رساله را با دکتر احمد پاریسیان از دیگر استادان محبوب و مسلط بخش بردارم که با انتقالش به دانشگاه صنعتی اصفهان به دلایلی که داستان خود را دارد، کلامنتفی شد. در برزخ انتخاب استاد راهنما، یک روز به طور تصادفی (گویا شانس و تصادف خیلی در زندگی ما نقش دارد)، دل را به دریا زدم و رفتم به اتاق دکتر سلطانی. گفتم درخواستم را مطرح میکنم نهایتا بهم یه چیزی شبیه همون شاهین خاطره بالا میگه و منم دیگه میرم و پشت سرمو هم نگاه نمیکنم! در واقع در آن ایام رقابتی دوست داشتنی بین برخی از اساتید از جمله دکتر پاریسیان و دکتر سلطانی وجود داشت و درخواست راهنمایی رساله با توجه به خروجی ها و مقالات با کیفیت برای این دو، بیشتر از سایرین بود. دکتر پاریسیان که قصد رفتن داشت، و میدانستم که دکتر سلطانی در حال کار با برخی دوستان آن دوره مانند دکتر یغمایی، دکتر محمدپور، دکتر خورشیدیان، دکتر پرهام، دکتر شیشه بر، دکتر طارمی، دکتر میرقدری و ... هست و بعیده درخواست من که شناخت آنچنانی هم نداشت، را بپذیرد. ولی با کمال تعجب درخواست من از سمت ایشان با روی بسیار گشاده پذیرفته شد. وقتی از اتاقش بیرون آمدم، لبخندی از رضایت بر لب و احساس هیجان توام با نگرانی که در دل داشتم حاکی از این بود که با توجه به گرایش کاربردی ارشدم، و اینکه چندان با دروس احتمالی دست و پنجه نرم نکرده ام، آیا می توانم از پس کار برآیم. ذهن ناخودآگاهم نیز مدام نهیب می زد که تا آخر میمونی دیگه! (اگر آنچه که این روزها ویرال شده را می دانستم، مطمئنا بجای پاسخ حتما حتما! چیز دیگری مانند شاید شاید! می گفتم).

با راهنمایی های ارزنده دکتر سلطانی نه تنها من، بلکه تمامی دانشجویانی که تاکنون از محضر مشعشع و تابان علمی ایشان استفاده کرده اند (اگر اشتباه نکنم بیست و نه دانشجوی

دکتری بخش آمار)، با موفقیت و درجات عالی و با چاپ مقالات بسیار باکیفیت و فاخر از رساله خود دفاع نموده و هم اکنون در دانشگاههای مطرح ایران و خارج به فعالیت های علمی مشغول بوده یا هستند.

در دوران دکتری و پس از چاپ اولین مقاله، برای گذراندن یک فرصت مطالعاتی کوتاه مدت به دانشگاه UMIST در شهر منچستر انگلستان و با میزبانی پرفسور تاتا سوبا رانو معروف رفتم. ایشان از اساتید صاحب نظر در زمینه سریهای زمانی و بویژه سریهای زمانی دوخطی بود و جزو همکاران پروفیسور پرستلی معروف بود که مقالات مشترک زیادی با هم داشتند. در این دوران فرآیندهای همبسته متناوب یا PC جزو موضوعات داغ و مورد توجه برخی از پژوهشگران از جمله دکتر مندرکار، دکتر میامی، دکتر کمبانیس و همچنین خود دکتر سلطانی بود که پس از گذراندن یک فرصت تحقیقاتی در دانشگاه همپتون آمریکا، آنرا به عنوان یک موضوع پژوهشی به روز، به دانشجویان دکتری خود پیشنهاد می دادند و نتایج را در مجلات معتبر به چاپ می رساندند. من نیز در یکی از جلسات ابتدایی با دکتر سوبا رانو، پیشنهاد کار بر روی این فرآیندها با تلفیقی از کارهای خودش را، مطرح نمودم. ایشان دکتر سلطانی و پژوهشگرانی که بر روی PCها کار می کردند را می شناخت و برایم جالب بود که یک بار گفت در کانادا یک نوع پیتزا معروف هست که به آن Canadian Pizza می گویند که سبک ساخت آن فقط مختص کانادایی ها هست، حالا با توجه به سهم و نقش ایرانی ها و از جمله دکتر سلطانی و دانشجویهایش در پیشرفت و توسعه مباحث مرتبط با PCها بایستی توسعه و تکمیل آنرا منسوب به ایرانی ها دانست و از آن به بعد در بیشتر جلسات بجای PC از Iranian PC یاد می کرد که به سهم و نقش ایرانی ها (و در راس آنها دکتر سلطانی) در این زمینه اشاره داشت.

سهم و تاثیر دکتر سلطانی در پیشرفت زندگی علمی من بی بدیل و غیر قابل انکار می باشد. بعد از برگشت به ایران، افتخار همکاری با ایشان و سایر اساتید گرانقدر خودم در بخش آمار دانشگاه شیراز، که سالها در محضرشان کسب علم کرده بودم و همواره مدیون و مروهون زحمات آنها بوده و هستم، نصیبم گردید و تا سال ۱۴۰۱ که پروفیسور سلطانی به افتخار بازنشستگی نائل گردید، به عنوان یک همکار و یک شاگرد همیشگی در رکاب ایشان

کماکان بوده ام. بهترین مقالاتی که نوشته ام با همکاری مستقیم ایشان (به عنوان همکار)، و یا با راهنمایی های ارزنده ایشان صورت گرفته است. در همان بدو استخدام دو درس احتمال و اندازه یک و دو ارشد را به من واگذار کردند که با وجودیکه این دو درس را هیچگاه نگذرانده بودم ولی با کمک و تشویق ایشان و راهنمایی های دوست عزیزم دکتر افشین پرونده (هم اکنون دانشیار محترم گروه آمار دانشگاه صنعتی اصفهان)، تلاش کردم به بهترین وجه و بنحوی که زحمات ایشان به هدر نرود، مطالب را به دانشجویان منتقل و تدریس نمایم. در موعد مقرر دانشیار و در سال ۱۳۹۱ به درجه استادی نائل شدم که همه این موفقیت ها را نیز مدیون اساتید فرهیخته و دلسوز بخش می دانم.

هم اکنون نیز با وجود بازنشستگی، ارتباط استاد با بخش کماکان برقرار بوده و هر از گاهی از محضرشان بهره مند می گردیم. حتی گاهی که در خلال یک کار پژوهشی به مشکل بر می خوریم، راهنمایی ها و پیشنهادات خلاقانه این ذهن زیبا، راهگشاست. سیستم راهنمایی و جلساتی که با دانشجویانش تشکیل می دهد منحصر بفرد هست و من آن را مکتب سلطانی می نامم. خیال دانشجویانش راحت است که اگر در هر مسیری به بن بست بر بخورند یک استاد راهنمای محکم، مسلط و قوی کنارشان هست که یا گره را باز می کند یا در کنار آن راه و مسیر دیگری را پیشنهاد می دهد. مصداق ها بسیار زیادند که در این مختصر نمی گنجند. دکتر سلطانی دوست و همراه دانشجویست و گام به گام و خط به خط در پیشرفت و نگارش رساله و مقاله نقش مستقیم دارد و هیچگاه از پاسخگویی به اشکالات و سوالات (هر چند ساده و پیش پا افتاده) دانشجویان خسته نمی شود و با روی گشاده پاسخگوست که من نقش هنر، شعر و موسیقی و آشنایی کافی ایشان با آنها را در ایجاد این روحیه حساس، لطیف و ظریف بی تاثیر نمی دانم. در این خصوص و همچنین بذله و طنز گویی و نکته سنجی ایشان هم مطمئنم سایر همکاران بیشتر خواهند نوشت و من به همین مختصر بسنده می کنم.

عضو هیأت مدیره انجمن آمار ایران در دوره سوم (۱۳۷۵-۱۳۷۷) بود و تاسیس کارگاههای احتمال و فرآیندهای تصادفی کاربردی و سمینارهای احتمال و فرآیندهای تصادفی از ابتکارات و خدمات ماندگار ایشان به جامعه آماری کشور می باشد. سخنران مدعو بودن در

بسیاری از کنفرانس های داخل و خارج و بردن جایزه دکتر عباس ریاضی کرمانی برای ارائه بهترین مقاله در بیست و سومین کنفرانس ریاضی ایران به عنوان تنها آماردان کشوری، از افتخارات جامعه آماری کشور می باشد. دکتر سلطانی همچنین عضو کمیته تأسیس دکتری ریاضی و دکتری آمار در ایران بودند و اولین دانشجوی دکتری آمار در ایران (روانشاد مرحوم مسلم نیکفر) در سال ۱۳۷۵ و تحت راهنمایی ارزنده دکتر سلطانی از رساله خود دفاع نمود.

گفتنی ها زیاد اما مجال و فرصت کم! خدارو با همه وجود شاکریم که افتخار شاگردی این استاد همیشه موفق و بی بدیل را به ما ارزانی داد و از این بابت به خودمان هم تبریک می گوئیم. عمرشان طولانی، همراه با عزت و سلامتی و سایه این استاد عزیز و فراموش نشدنی مستدام. به افتخار یک عمر خدمت و افتخار آفرینی برای بخش آمار دانشگاه شیراز و جامعه آماری کشور، به پاس همه درس ها و مطالبی که به ما یاد داد، و برای خاطرات خوبی که برایمان رقم زد، با تواضع و احترام کلاه از سر برمی داریم و در برابر اینهمه خوبی و خدمت سر تعظیم فرود می آوریم.

علیرضا نعمت اللهی - بخش آمار دانشگاه شیراز

مرداد ماه ۱۴۰۳

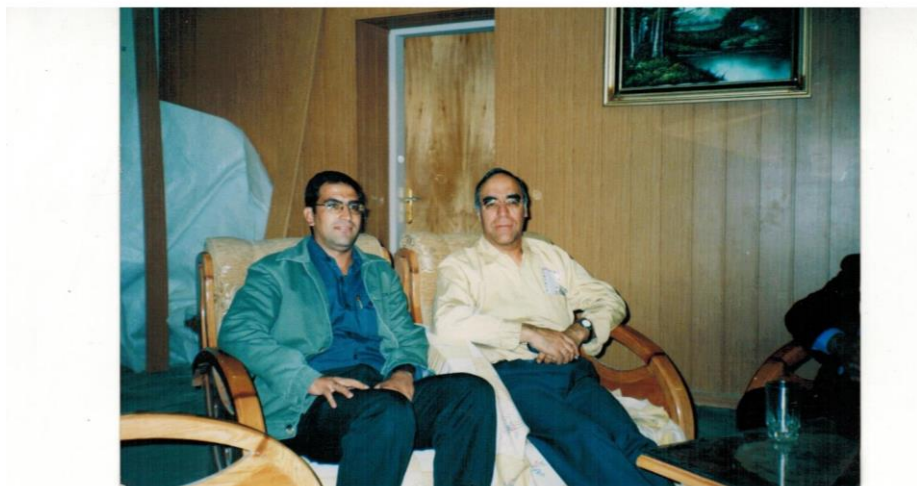

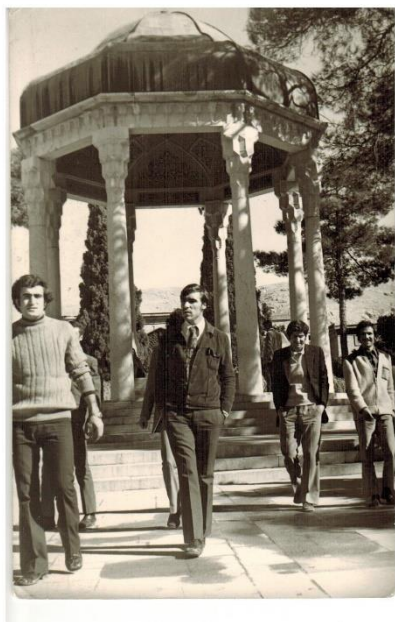

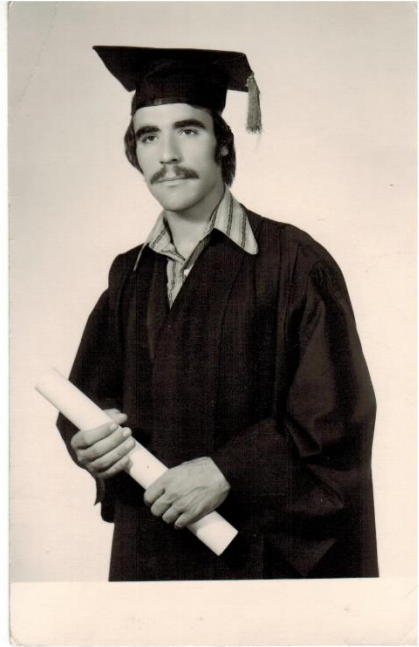

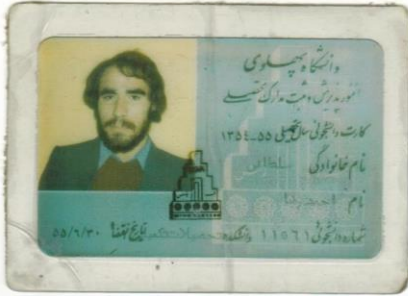

رزومه مختصر پروفیسور احمد رضا سلطانی

مرتبه علمی: استاد

سال استخدام در دانشگاه شیراز: ۱۳۶۱

سال بازنشستگی در دانشگاه شیراز: ۱۴۰۱

کارشناسی: رشته ریاضی-دانشگاه اصفهان-۱۳۵۴

کارشناسی ارشد: رشته آمار- دانشگاه شیراز-۱۳۵۶

دکتری: آمار، فرایندهای تصادفی-دانشگاه ایلتی

مشیگان، آمریکا، ۱۳۶۰

عنوان پایان نامه دکتری: Topics on homogeneous random fields

سمت های دانشگاهی:

- استادیار: دانشگاه شیراز- ۱۳۶۱ تا ۱۳۶۸
- دانشیار: دانشگاه شیراز- ۱۳۶۸ تا ۱۳۷۳
- استاد: دانشگاه شیراز- ۱۳۷۳ تا اکنون

فعالیت های اجرایی:

- (۱) رئیس بخش آمار دانشگاه شیراز در سال های ۱۳۶۴ تا ۱۳۶۶ و ۱۳۷۱ تا ۱۳۷۳
- (۲) کمیته تحقیق و پژوهش در بخش آمار دانشگاه شیراز در سال های ۱۳۶۹ تا ۱۳۷۹
- (۳) کمیته فارغ التحصیلی در بخش آمار دانشگاه شیراز در سال های ۱۳۶۴ تا ۱۳۷۹
- (۴) عضو کمیته علمی هشتمین کنفرانس آمار ایران - شیراز
- (۵) کمیته تحقیق و پژوهش دانشکده علوم دانشگاه شیراز در سال های ۱۳۷۲ تا ۱۳۷۸
- (۶) بنیانگذار کارگاه آموزشی - پژوهشی احتمال و فرایندهای تصادفی کاربردی

www.workshopstochastics.com

- ۷) عضو شورای عالی برنامه ریزی آموزشی در علوم ریاضی وزارت علوم و آموزش عالی، ایران، ۱۳۷۹-۱۳۶۹.
- ۸) عضو کمیته تأسیس دکتری. برنامه ریاضی در ایران ۱۳۶۹-۱۳۷۲.
- ۹) عضویت در کمیته تأسیس دکتری. برنامه آمار در ایران، ۱۳۷۰-۱۳۷۲.
- ۱۰) عضو هیئت تحریریه بولتن انجمن ریاضی ایران از سال ۱۳۶۵ تا ۱۳۶۷ و از ۱۳۷۷ تا ۱۳۷۹ و از سال ۱۳۸۴ تا اکنون.
- ۱۱) ویراستار ج. احتمال و علوم آماری، از سال ۱۳۸۳.
- ۱۲) عضو کمیته سازماندهی انجمن آمار ایران ۱۳۷۷-۱۳۷۵.

عضویت در انجمن های حرفه ای:

- ۱) عضو انجمن ریاضی آمریکا، ۱۹۹۵ تا اکنون.
- ۲) عضو انجمن ریاضی ایران، ۱۳۶۰ تا اکنون.
- ۳) عضو مؤسسه آمار ریاضی (عضو منتخب)، ۱۳۷۴ تا اکنون.
- ۴) عضو انجمن آمار ایران، ۱۳۶۹ تا اکنون.
- ۵) عضو انجمن برنولی، ۱۹۸۱ تا اکنون.

برخی از دروس تدریس شده در دانشگاه شیراز:

مقطع کارشناسی:

فرآیندهای تصادفی، تجزیه و تحلیل سری زمانی، تئوری صف، نظریه آمار، احتمال، آنالیز ریاضی، مدل های خطی

مقطع تحصیلات تکمیلی:

نظریه احتمال، فرآیندهای تصادفی، تجزیه و تحلیل سری زمانی، نظریه توزیع ها، فرآیندهای تصادفی پیشرفته II و I، نظریه احتمال پیشرفته

اطلاعات پژوهشی:

تعداد دانشجویان در مقطع دکتری به عنوان استاد راهنما: ۲۹ دانشجو

تعداد دانشجویان در مقطع کارشناسی ارشد به عنوان استاد راهنما: ۴۰ دانشجو

تعداد مقالات چاپ شده در مجلات علمی: ۱۰۱ مقاله

تعداد کتاب های چاپ شده: ۲ کتاب آکادمیک - ۴ کتاب شعر

کنفرانس های برگزار شده :

(۱) اولین سمینار احتمال و فرآیندهای تصادفی. (بنیانگذار)، شهرکرد، ایران، ۱۳۷۶.

(۲) دومین سمینار ایرانی احتمالات و فرآیندهای تصادفی، تفرش، ۱۳۷۸.

(۳) موسس و بنیانگذار مجموعه کارگاههای فرآیندهای تصادفی کاربردی

فرصت های مطالعاتی:

(۱) گروه آمار، دانشگاه برن، سوئیس، ۱۹۸۹-۱۹۹۰.

(۲) گروه ریاضیات، دانشگاه همپتون، ایالات متحده آمریکا، ۱۹۹۵-۱۹۹۶

افتخارات:

- برنده جایزه دکتر عباس ریاضی کرمانی برای ارائه بهترین مقاله در بیست و سومین کنفرانس ریاضی ایران.

برخی از مقالات چاپ شده در مجلات علمی:

- 1 Saleh, H. and Soltani, A. R. On the regularity of homogeneous random fields, Prediction theory and Harmonic Analysis, 309-328, North Holland, (1983).
- 2 Soltani, A. R. Extrapolation and moving average representation for stationary random fields and Beurling's Theorem. The Annals of Probability, vol. 12, 120-132, 1984
- 3 Cambanis, S. and A. R. Soltani, Prediction for stable processes: spectral and moving average representations. Z.Wahr.verw. Gebiete, vol. 66, 593-612, 1984
- 4 Soltani, A. R. and Khodadadi. A. Run probability and the motion of a particle on a given path. J. Applied Probability, vol. 23, 28-41, 1986

- 5 Soltani, A. R., and H. Pezeshekh, A shock model based on the atoms of a Poisson random measure. Bull. Iranian Math. Soc., vol. 17, 55-66, 1990
- 6 Soltani, A. R., Local nondeterminism for moving average stable processes. Bull. Iranian Math. Soc., vol. 18, 7-16, 1992
- 7 Soltani, A. R., On local fluctuations of stable moving average processes. Stochastic Processes and their Applications, Vol. 42, 111-118, 1992
- 8 Samani, N., Raeissi, E., and A. R. Soltani, Stochastic synthesis of droughts for reservoir storage design. J. of Engineering IRI, vol. 6, No. 1, 59-63, 1993
- 9 Soltani, A. R., On the variations of functions of several variables: local time Gaussian and Stable fields. Bull. Iranian Math. Soc., vol.19, 41-61, 1994
- 10 Soltani, A. R., On spectral representation of multivariate stable processes. Theory of Probability and its applications, Vol. 39, No. 3, 605-617, 1994
- 11 Samani, N., Raeissi, E., and A. R. Soltani, Modeling the stochastic behavior of the Fars rivers. J. of Science IRI., vol. 5, 49-58, 1994
- 12 Soltani, A. R., and R. Moeanaddin, On dispersion of stable random vectors and its application in the prediction of multivariate stable processes. J. Applied Probability, Vol. 31, 691-699, 1994
- 13 Soltani, A. R., Reward processes with nonlinear reward functions. J. Applied Probability, vol. 33, 1011-1017, 1996.
- 14 Nikfar, M. and A. R. Soltani., A characterization and moving average representation for stable harmonizable processes. Journal of Applied Mathematics and Stochastic Analysis, vol. 9, 263-270, 1996

-
-
- 15** Dozzi, M. and A. R. Soltani., Local time for stable moving average processes: Holder conditions. Stochastic processes and their applications, vol. 68, no.2, 195-207, 1997
- 16** Soltani, A. R., Certain families of distributions, indexed by $1 \leq a \leq 2$. Applied Statistical Science, II, 165-169, 1997
- 17** Soltani, A. R., and Z. Shishebor, A spectral representation for weakly periodic sequences of bounded linear transformations. Acta Mathematica Hungaria, vol. 80, no. 3, 265-270, 1998
- 18** Soltani, A. R., and K. Khorshidian, Reward processes for semi-Markov processes: Asymptotic behavior. J. Applied Probability, vol. 35, 833-842, 1998
- 19** Parham, G. A., and A. R. Soltani, First passage time for reward processes with nonlinear reward functions: Asymptotic behavior. Pakistan J. Statistics, vol 14, 65-80, 1998
- 20** Nikfar, M., and A. R. Soltani, On regularity of certain stable processes. Bull. Iranian Math. Soc., vol. 23, 13-22, 1998
- 21** Soltani, A. R., and Z. Shishebor, Weakly periodic sequences of bounded linear transformations: A spectral characterization. Georgian Mathematics Journal, vol. 6, 91-98, 1999
- 22** Mohammadpour, A., and A. R. Soltani, Exchangeable stable random vectors and their simulations. Computational Statistics, vol. 15, 205-217, 2000
- 23** Nematollahi, A. R., and A. R. Soltani, Discrete time periodically correlated Markov processes. Probability and Mathematical Statistics, vol. 20, no.1, 1-14, 2000

- 24** Soltani, A. R., A characterization theorem for stable random measures. *J. of Stochastic Analysis and Applications*, vol. 18, no. 2, 299-308, 2000
- 25** Rezakhah, S. and A. R. Soltani, Expected number of real zeros of Levy and harmonizable stable random polynomials. *Georgian Mathematical Journal*, vol. 7, no. 2, 379-386, 2000
- 26** Soltani, A. R., and F. Yaghmaee, An algorithm to interpolate noise in second order stationary sequences. *J. Appl. Statist. Sci.*, vol. 10, 223-235, 2001
- 27** Soltani, A. R., and B. Tarami, Hilbert spaces formed by strongly harmonizable stable processes. *Georgian Math. J.*, vol. 8, No. 1, 181-188, 2001
- 28** Rezakhah, S., and A. R. Soltani, A structural fatigue design by using random polynomials with wave coefficients. *Nonlinear Analysis*, vol. 47, 3145-3155, 2001
- 29** Mirghadri, R., and A. R. Soltani, The kth Visit in Semi-Markov Processes. *Bull. Iranian Math. Soc.* vol. 27, no.2, 65-79, 2001
- 30** Soltani, A. R., and M. Dozzi, Berman's Integral for stable noise. *Journal of Mathematical Sciences*. Vol. 106, no. 1, 2747-2751, 2001
- 31** Khorshidian, K.; Soltani, A. R. Asymptotic behavior of multivariate reward processes with nonlinear reward functions. *Bull. Iranian Math Soc.* 28 (2002), no. 2, 1—17.
- 32** Khorshidian, K. and Soltani, A. R. Covariance matrix of multivariate reward processes with nonlinear reward functions. *J. Sci. Islam. Repub. Iran* 14 (2003), no. 2, 173—183

- 33** Rezakhah, S., and Soltani, A. R. On the expected number of real zeros of certain Gaussian random polynomials. *J. Stochastic Analysis and Applications*, Vol. 21, no. 1, 223-234, 2003
- 34** Soltani, A. R.; Khalafi, M. Estimating stationary components of spectrums of discrete time evolutionary processes. *Int. Math. J.* 3 (2003), no. 9, 967--987
- 35** Soltani, A. R.; Mahmoodi, S. Characterization of multidimensional stable random measures by means of vector measures. *Stochastic Anal. Appl.* 22 (2004), no. 2, 449—457
- 36** Soltani, A. R. and Al-Ibrahim, A. H., Success run and its branches: Distribution of renewal epochs, *J. Probab. Stat. Sci.* 2, 1-6 (2004)
- 37** Mohammadpour, A. and A. Reza Soltani, On Simulating exchangeable sub-Gaussian random vectors, *Statist. Probab. Lett.* 69 , no. 1, 29-36 (2004)
- 38** Parham, G. A. and A. R. Soltani, Exact formulas for the moments of the first passage time of reward processes, *REVSTAT*, 3, no. 1, 45-60 (2005)
- 39** Soltani, A. R. and Parvardeh, A. Decomposition of discrete time periodically correlated and multivariate stationary symmetric stable processes, *Stochastic Processes and Their Appl.* 115, 1838-1859, (2005)
- 40** Soltani, A. R. and Parvardeh, A. (2005). Simple random measures and simple processes. *Teoriya Veroyatnostej i ee Primenenia* , 50, No. 3, 533-548. Translation: *Theory Probab. Appl.* 50, No. 3, 448-462 (2006)
- 41** Nematollahi, A. R. and A. R. Soltani, An inequality involving correlations, *Statist Probab. Lett.* 76, 369-372 (2006)

- 42 Al-Jarallah R. A., Soltani A. R. and Al-kandari N. A., On continuity of the Pearson statistic and sample quantiles. *Ann. Inst. Statist. Math.* 58, 527-535 (2006)
- 43 Z. Shishebor, A. R. Nematollahi and A. R. Soltani, On the covariance functions and spectral density matrices of periodically correlated AR processes, *J. Appl. Math. Stochastic Anal.* Article ID 94746, 1-17, (2006)
- 44 Soltani, A. R. and A.R. Nematollahi, and M. Sadeghifar, Autoregressive Gaussian random vectors of first order. *Bull. Iranian Math. Soc.* 32,1, 1-19 (2006)
- 45 A. R. Soltani and M. Mohammadpour, Moving average representations for multivariate stationary processes, *J. Time Ser. Anal.* 27, 6, 831-842 (2006)
- 46 Soltani, A.R., and Z. Shishebor, On infinite dimensional discrete time periodically correlated processes, *Rocky Mountain Math. J.* 37, 3, 1043-1058 (2007)
- 47 Soltani, A. R. and M. Azimmohseni, Simulation of real-valued discrete time periodically correlated Gaussian processes with prescribed spectral density matrices. *J. Time Ser. Anal.* 28, 2, 225-240 (2007)
- 48 A. R. Soltani and M. Azimmohseni, Periodograms asymptotic distributions in periodically correlated processes and multivariate stationary processes: An alternative approach. *J. Statistical Planning and Inference*, 137, 4, 1236-1242 (2007)
- 49 A. R. Soltani, S. A. Al-Awadhi and W.M. Al-Shemeri, On thresholds of moving averages with given on target significant levels. *Comm. Statist. Theory and Methods*, 36, 14, 2595-2606, 2007

- 50** Makagon, A., Miamee, A. G. Salehi, H. and A.R. Soltani, On spectral domain of periodically correlated processes. *Theor Prob. Their Appl.* 52, 2, 1-12, 2007
- 51** Rezakhah, S. and A. R. Soltani, Germ Fields for Harmonizable Stable Processes with Rational Spectral Densities. *Rocky Mountain Journal of Mathematics.* 39, 270-278, 2009
- 52** A. R. Soltani, and M. Mohammadpour, Time Domain Interpolation Algorithm For Innovations of Discrete Time Multivariate Stationary Processes. *J. Stochastic Analysis and Applications*, 27, 317-330, 2009
- 53** F. Al-Awahi, and A. R. Soltani, Thresholds of Moving Averages of Stationary Processes for given on target significance levels. *Computational Statistics* 24, 431-440, 2009
- 54** M. Mohammadpour, and A. R. Soltani, Forward Moving Average Representation in Multivariate MA(1) Processes, *Communications in Statistics*, 39, 4, 729-737, 2010
- 55** A. R. Soltani and H. Homeei. A Characterization and Generalization for Two Sided Power Distributions and Extended Method of Moments. *Statistics*, 43, 6, 611-620, 2009
- 56** A. R. Soltani and H. Homeei. Weighted averages with random proportions that are jointly uniformly distributed over the unit simplex. *Statistics and Probability Letters* 79, 1215-1218, 2009
- 57** A. R. Soltani, A. Shirvani, and F. Alqallaf., A class of discrete distributions induced by stable laws. *Statistics and Probability Letters* 79, 1608-1614, 2009

- 58** A. R. Soltani and A. Shirvani. Truncated stable random variables: characterization and simulation. *Computational Statistics*, 25, 1, 155-161, 2010
- 59** A. R. Soltani, Z. Shishebor, A. Zamani, Inference on Periodograms of Infinite Dimensional Discrete Time Periodically Correlated Processes. *Journal of Multivariate Analysis* 101, 368-373, 2010
- 60** Alqallaf, F. Soltani, A. R. and N. Al-Kandari. Continuity and Analysis of Principal components. *Communications in Statistics, Theor. Methods*, 39, 19, 3558-3567, 2010
- 61** A. R. Soltani, K. Khorshidian, and A. Ghafari. Prediction for Reward processes. *Stochastic Models*. 26, 242-255, 2010
- 62** A. R. Soltani and M. Hashemi. Periodically Correlated autoregressive Hilbertian Processes. *Statistical Inference for Stochastic Models*, 14, 177-188, 2011
- 63** Z. Shishebor, A.R. Soltani, A. Zamani. Asymptotic distribution for periodograms of infinite dimensional discrete time periodically correlated processes. *Journal of Multivariate Analysis*, Volume 102, Issue 7, 1118-1125, 2011
- 64** M. Mohammadpour and A. R. Soltani, An Interpolation Algorithm for Multivariate ARMA Processes. *Metron* vol. 69, Issue 3, pp 323-334, 2011
- 65** A. R. Soltani and K. Abdollahnezhad, A new computational test procedure based on the adjusted method of moments. *J. Appl. Probab. Statist.* Vol. 7, No. 2, 2012, 9-18
- 66** A. R. Soltani and R. Roozegar. On distribution of randomly ordered uniform incremental weighted averages: Divided difference approach. *Statist. and Probab. Lett.*, 82, 1012–1020, 2012

- 67** A. R. Soltani, Z. Shishebor and Z. Sajjadnia. Hilbertian Garch Models, ANNALES DE L'I.S.U.P. PARIS. Vol. 56 Fascicule 1, 61-80, 2012
- 68** Shishebor, A. R. Soltani, M. Sharifitabar and Z. Sajjadnia, Conditional expectation of weak random elements, Iranian Journal of Science & Technology IJST, A4: 461-467, 2012
- 69** A. R. Soltani and K. Abdollahnezhad. On Adjusted Method of Moments Estimators on Uniform Distribution Samples. Metron Volume 70, Issue 1, 2012, 27-40
- 70** A. Shirvani and A. R. Soltani, A characterization for truncated Cauchy random variables with nonzero skewness parameter. Computational Statistics Vol. 28, 3, 1011-1016, 2013
- 71** A.R. Soltani and L. Tafakori, A class of continuous kernels and Cauchy type heavy tail distributions. Statistics and Probability Letters Vol. 83, 4, 1018–1027, 2013
- 72** A. R. Soltani and K. Abdollahnezhad, Testing the log-normal mean: comparison of four test methods. J. Applied Probability and Statistics, Vol. 8, No. 1, pp. 1-10, 2013
- 73** R. Roozgar and A. R. Soltani, A Brief Determination of Certain Class of Power Semicircle Distribution. J. Statist. Res. Iran, 10, 107–111, 2013
- 74** A. R. Soltani and S. Mahmoodi, An extension theorem for finite positive measures on surfaces of finite dimensional unit balls in Hilbert spaces. Bull. Iranian Math. Soc. Vol. 40, 1, 115–124, 2014

- 75** Mohammadpour and A. R. Soltani, Forward moving average representations for MA processes offinite order: Multivariate stationary and periodically correlated. *Communications in Statistics - Theory and Methods*. Volume 43, Issue 1,141-150, 2014
- 76** R. Roozegar and A. R. Soltani, Classes of power semicircle laws that are randomly weighted average distributions, *J. Statistical Computation and Simulation*. Vol. 84,12, 2636-2643, 2014
- 77** A. Parvardeh, S. Goliforushani and A. R. Soltani. Periodically correlated and multivariate symmetric stable processes related to Periodic and cyclic flows. *Bull. Iranian Math. Soc*. Vol. 40, No. 2, pp. 339–355, 2014
- 78** H. Haghbin,Z. Shishebor and A. R. Soltani. Hilbertian spatial periodically correlated first order autoregressive models. *Advances in data analysis and classification*. Springer, vol. 8, Issue 3, pp 303-319, 2014
- 79** A.R. Soltani and H. Ghasemi. Semi-Markov and reward fields. *Statistics and Probability Letters* 95, 71–76, 2014
- 80** Nematollahi A, Soltani A, R. Mardani-Fard H, Razmi E, Typical Decision Problems in the First-Order Autoregressive Time Series *Journal of Statistical Computation and Simulation*, vol. 85, 2919-2935, 2015
- 81** Roozegar R, Soltani A. R., On the asymptotic behavior of randomly weighted averages *Statistics and Probability Letters* vol. 96, 269-272, 2015
- 82** Mahmoodi M, Nematollahi A, Soltani A. R., On the detection and estimation of the simple harmonizable processes *Iranian J. Science & Technology*, 39, 239-242, 2015

- 83** Nematollahi, A. R., Soltani, A. R. and Mahmoodi, M. R., Periodically correlated modelling by means of the periodograms asymptotic distributions; Springer, Statistical Papers, vol. 58, issue 4, 1267-1278, 2017
- 84** Aboukhamseen, S.M., Soltani, A. R. and Najafi, M., Modeling cluster detection in spatial scan statistics: Formation of a Poisson scanning window and an ADHD case study. Statistics and probability Letters, vol. 111, 26-31, 2016
- 85** Soltani A, Nematollahi A, Nasirzadeh, R. (2017) On convergence of sample and population Hilbertian functional principal components. The Bulletin of the Iranian Mathematical Society, vol. 43, 2, 467-475, 2017
- 86** Laleh Tafakori and A. R. Soltani. A note on the Cauchy type mixture distributions. J. Stat. Computation and Simulation, vol. 87, no. 9, 1901-1910, 2017
- 87** A. Parvardeh, N. Mohammadi Jouzdani, S. Mahmoodi, and A. R. Soltani. First order autoregressive periodically correlated model in Banach spaces: Existence and central limit theorem. J. Math. Anal. Appl., vol. 449, Issue 1, 756–768, 2017
- 88** Tarami B, Soltani, A R, Shirvani, A., Strongly Harmonizable ARMA S&S Models The Iranian J. Science and Tech. Springer, vol. 41, Issue 3, 713–721, 2017
- 89** M. Azimmohseni, A. R. Soltani, M. Khalafi, and N. Akbari Ghalesary, A consistent estimator for spectral density matrix of a discrete time periodically correlated process. Probab. Math. Statist. Vol. 38, 225-242, 2018

- 90** A. R. Soltani, A. R. Nematollahi, M. R. Mahmoudi, On the asymptotic distribution of the periodograms for the discrete time harmonizable simple processes. *Statistical Inference for stochastic processes*, Springer vol. 22, 2, 307-322, 2019
- 91** P. Ahmadi Ghotbi, Z. Shishebor and A. R. Soltani, Stieltjes Sample Characteristic Function: Singular Continuous Distributions Parameters Estimation. *Iranian J. Sci. Tech., Transactions A: Science* volume 43, 3003–3016 (2019)
- 92** Z. Mafakheri, A.R. Soltani, Z. Shishebor, Interpolation for second order stationary random fields: Time domain recipe. *Rocky Mountain Math. J.* 49, 3, 101-119, 2019
- 93** A. R. Soltani, A pivot function and its limiting distribution: applications in goodness of fit and testing hypothesis. *Statistics*, Taylor-Francis, 53, 6, 1386-1395, 2019
- 94** A. R. Soltani and R. Roozegar: Averages for multivariate random vectors with random weights: Distributional characterization and application. *REVSTAT*, 18, 4, 453–460, 2020
- 95** M. Karamzadeh, A. R. Soltani, and H. A. Mardani-Fard: On a class of spatial renewal processes: Renewal processes synchronization probabilities, *Statistics and Probability Letters* 158 (2020) 108658
- 96** R. Nasirzadeh, A. R. Soltani and A. R. Nematollahi.: Longitudinal functional nonlinear marginal mixed effect models. *Commu. Stat. Simulation and Computation*, 51, 12, 4079-4099, (2021), <https://doi.org/10.1080/03610918.2019.1639735>

97 M. Khalafi, A. R. Soltani, M. Golalipour, M. Azimmohseni and F. Najafiamiri: On the spectral coherence between two periodically correlated processes, *Canadian Journal of Statistics*, <https://doi.org/10.1002/cjs.11632>; 12 July (2021)

98 L.Tafakori, M. Bee, A. R. Soltani: Some analytical results on bivariate stable distributions with an application in operational risk, *Quantative Finance*, <https://doi.org/10.1080/14697688.2022.2046285>

99 A. R. Soltani: Recursive integral equations for random weights averages: Exponential functions and Cauchy distribution, *Statistics and Probability Letters*, Volume 190, November 2022, 109606, <https://doi.org/10.1016/j.spl.2022.109606>

100 Mohammadpour, M., Rezaee, S., and Soltani, A. R. A new approach for time domain analysis of multivariate and functional time series, *Statistics* 57 (6), 1380–1391 (2023).

101 Soltani, A. R. ARMA autocorrelation analysis: Parameter Estimation and Goodness of Fit Test. *Journal of the Iranian Statistical Society*, 21(2), (2024).

شرکت در بسیاری از کنفرانس های بین المللی همراه با ارائه مقاله از جمله:

- 1- Yearly International Iranian Mathematical Conferences, from 1982 - 1999, IRAN.
- 2- International Iranian statistical Conferences, 1996, 1998, 2000, 2002, 2004, IRAN.
- 3- Iranian Seminar on probability and stochastic processes, 1997, 1999, 2001, 2003, 2005, IRAN.
- 4- Seminars on stability problems for stochastic models, Organizer: Steklov Mathematical Institute, 1991, 1995, 1998. RUSSIA.

- 5-** ISI Conferences, Organizer: Institute of mathematical Society, 1997,1999, TURKEY, FINLAND.
- 6-** Stochastic processes and their applications. Organizer: Bernoulli Society,1982, 1987, 1991, SWEDEN, ITALY, NETHERLANDS.
- 7-** Levy Processes, Organizer: Arhus University 1998, DENMARK.
- 8-** Stable processes, Organizer: Banach Center, 1990, POLAND.
- 9-** Stable processes, Organizer: Oberwolfach Mathematical Institute, 2001, GERMANY.
- 10-** Colloquium In Stochastic Processes, Organizer: Georgian mathematical Institute, 2002, GEORGIA.
- 11-**WNAR/IMS Joint Meeting, Organizer: Colorado School of Mines-Golden, 2003, USA.
- 12-** Second International Workshop in Applied Probability, Organizer: Department of Statistics, University of Piraeus, 2004, GREECE.
- 13-** International Symposium On Applied Stochastic Models and Data Analysis, Organizer: Université de Technologie de Compiègne, 2005, FRANCE.
- 14-** Sixth International Triennial Calcutta Symposium on Probability and Statistics, Dec. 29-31, 2006; Organized by: Calcutta Statistical Association.
- 15-** 32nd Conference on Stochastic processes and Their Applications, August 6-10, 2008, University of Illinois At Urbana Champaign, USA; Organized by: Bernoulli Society, IMS.
- 16-**The Workshop. The First Workshop On Applied Stochastic Processes, April 22-24 2007 Isfahan University of Technology, Isfahan Iran.
- 17-**Recent Trends in Stable Processes. The First Workshop On Applied Stochastic Processes, April 22-24 2007 Isfahan University of Technology, Isfahan Iran.

18-Simulation of Truncated Stable Random Variables. The Second Workshop on Applied Stochastic Processes. October 22-24, 2007, Amirkabir University of Technology, Tehran Iran.

19- Time Domain Recipe for Innovations of Discrete Time Multivariate Stationary Processes. 32nd Conference on Stochastic Processes and Their Applications. August 9-10, 2007 University of Illinois At Urbana-Champaign USA.

20-International workshop on functional data and operatorial statistics, June 19 - 21, 2008, Toulouse France. Paper: On periodogram of Infinite Dimensional processes

21-Joint ENAR and IMS Spring Conference, March 15-18, San Antonio, Texas, USA.
Paper: A class of Distributions with Normal shape Densities.

22-7th Iranian Seminar in Probability and Stochastic Processes, August 15-16, 2009, Isfahan. University of Technology, Isfahan, Iran. Article presented: A new Approach for the strong consistency of certain parameter estimators.

23- 5th Workshop in Applied stochastic processes, Nov. 25-26, 2009, Tehran University Tehran Iran Article presented: A class of heavy tail discrete distributions.

24-9th German open conference on probability and statistics, March 02-05, 2010, Leipzig Germany.

25-Article Presented: On Analysis of sequences of principal components 6th Workshop in Applied stochastic processes, Nov. 25-26, 2010, Tehran IPM. Article presented: A class of heavy tail discrete distributions.

26-7th Workshop in Applied stochastic processes, Nov. 30-Dec 01, 2010, Iran University of Science and Technology. Tehran Iran. Article presented: Analysis of Principal Components.

27-2011 IISA Conference on probability, statistics, data analysis, April 21-24, 2010, Raleigh USA. Article Presented: On a class of continuous distributions to model erratic data.

28-2013 Conference on Statistical Distribution Theory, October 2013, Mount Pleasant, Michigan USA.

29-13 WSPA, IPM Mathematics, Isfahan University, IRAN, April 29-May 1, 2014.

30-A Central Limit Theorem for Randomly Weighted Averages. 14WASP December 8 - 11 2014, Zanjan Iran.

31-Cluster detection Test in Spatial Scan Statistics: ADHD Application. ENAR 2015, March 15-18, 2015, Miami Florida USA.

32-On Randomly Weighted Average of random vectors. Stochastic processes 2016, March 16-19, 2016, University of Maryland, USA.

33-A Pivot Function and Its Application in Testing Hypothesis. AMS Fall Regional Meeting, Ann Arbor, October 20-21, 2018, Michigan USA.

34-Poisson Processes and Actuaries. 21WASP, November 19-21, 2019, Alzahra University, Tehran Iran.

35- Discrete Renewal Processes, 24th Workshop on Applied Stochastic Processes, Feb. 22-23, 2023, Ferdowsi University of Mashhad, Mashhad, IRAN.

36- Spatial Processes, Moving Average Representation, 14th Seminar On Probability and Stochastic Processes, Iranian Statistical Society, August 30-31, 2023, Rafsanjan, Iran.

37-Moving Average Representation for spatial first order Autoregressive Processes: Time Domain Approach. ENAR 2024 Spring Meeting, Baltimore, USA, March 10-13, 2024.

آثار دکتر احمد رضا سلطانی:

الف - علمی:

۱. سلطانی، احمدرضا (۱۳۶۴) احتمال و آمار برای علوم و مهندسی. انتشارات دانشگاه شیراز.
۲. سلطانی، احمدرضا (۱۳۹۷) عددها در راه بی پایان (برگردان کتاب لیز استراچ در تاریخ عددها) انتشارات زمامدار.

ب - ادبی:

۱. سلطانی، احمدرضا (۱۳۸۸) هرکسی را صندوقی است صندوقت را بشکن. انتشارات نوید. (موضوع: نمایش‌نامه به شعر مثنوی، پرداخت داستان قاضی و جوجی از مثنوی مولانا).
۲. سلطانی، احمدرضا (۱۳۹۶) غزل طاهر. انتشارات گستره. (موضوع: ۵۰ غزل در عشق، شیدایی و زیبایی).
۳. سلطانی، احمدرضا (۱۳۹۸) ده داستان. انتشارات علمی پارسیان. (موضوع: برگردانی گزیده داستانهای کوتاه از آنتوان چخوف، محمدعلی جمالزاده و ابوالفضل بیهقی، از نثر به شعر به گونه مثنوی).
۴. سلطانی، احمدرضا (۱۴۰۲) دل‌سپاری. انتشارات پر. (موضوع: ۵۰ غزل در بیان عشق و احوال عاشقانه).

ج - هنری:

۱. سرودهای کودکان، آهنگ و شعر: ۱۲ قطعه:
<https://music.apple.com/us/artist/spring-melody/1730396684>
۲. ترانه: جوانی، آهنگ و شعر، در دشتی. زندگی قصه گو، آهنگ و شعر، در دستگاه نوا. همسر، آهنگ و شعر، در اصفهان. درد جانکاه، بیاد استاد، آهنگ و شعر، در دستگاه شور. پر کشیدی مرغ سحر، بیاد استاد، آهنگ و شعر، در دستگاه ماهور. نوروز، آهنگ و شعر، در اصفهان.

Honoring Prof. Ahmad Reza Soltani
17th Iranian Statistics Conference
20-22 Aug. 2024
University of Birjand

Prof. Ahmad Reza Soltau

Academics

Bachelor : Isfahan University, 1975
 Master : Pahlavi Shiraz University, 1977
 PhD : Michigan State University, 1981
 Post-Doctoral : University of North Carolina, 1982

Doctoral Theses Supervised

- Nikfar, Mostafa, 1998
 Shishebor, Zohreh, 1997
 Kromhidani, Kavous, 1997
 Parham, Ghossein Ali, 1997
 Yaghmaei, Farhad, 2000
 Mohammadsou, Adel, 2000
 Nematoohi, Alireza, 2000
 Karim, Bahram, 2001
 Mirghasemi, Abdolrezaei, 2002
 Khashti, Mahnaz, 2002
 Navardi, Akhbar, 2004
 Almahmoud, Sarieh, 2005
 Mohammadsou, Mehraz, 2006
 Saadati, Majid, 2006
 Azmounesi, Majid, 2009
- Hornel, Hajji, 2009
 Shariyari, Amin, 2009
 Ghafaripour, Anushiravan, 2010
 Zamani, Reza, 2011
 Hajmohammad, Miryaz, 2011
 Abdolmalekian, Homay, 2012
 Sadjadi, Zahra, 2012
 Roouziar, Rasool, 2013
 Zargar, Iman, 2013
 Haghighi, Hossein, 2014
 Navaei, Zahra, 2014
 Nasirizadeh, Roya, 2014
 Ghafaripour, Farzad Mahmoodi, 2016
 Mansoori Karamzadeh, 2019

PUBLICATIONS

1- H. Saleh and A. R. Soltau, On the regularity of homogeneous random fields. Prediction Theory and Harmonic Analysis, 330-323, North Holland, 1983.

2- Soltau, A. R., Entanglement and moving average reconstruction for stationary random fields and Bouffard's Theorem. The Annals of Probability, vol. 12, 129-132, 1984.

3- Cambanis, S. and A. R. Soltau, Prediction for stable processes: spectral and moving average representations. Z. Wahrschein. Geometrie, vol. 68, 393-412, 1984.

4- Soltau, A. R. and A. Khodadad, Power probability and the motion of a particle on a given path. J. Applied Probability, vol. 23, 28-41, 1986.

5- Soltau, A. R. and P. Penehbeh, A stock model based on the atoms of a Poisson random measure. Bull. Iranian Math. Soc., vol. 17, 55-66, 1990.

6- Soltau, A. R., Local nonstationarity for moving average stable processes. Bull. Iranian Math. Soc., vol. 18, 7-16, 1992.

7- Soltau, A. R., On local fluctuations of stable moving average processes. Stochastic Processes and their Applications, Vol. 42, 111-119, 1992.

8- Samani, N., Raeesi, E., and A. R. Soltau, Stochastic synthesis of droughts for reservoir storage design. J. of Engineering IR, vol. 6, No. 9, 93-93, 1993.

9- Soltau, A. R., On the variations of functions of several variables: local time. Gaussian and Stable fields. Bull. Iranian Math. Soc., vol. 19, 41-41, 1994.

10- Soltau, A. R., On spectral representation of multivariate stable processes. Theory of Probability and its Applications, No. 35, No. 2, 605-617, 1994.

11- Samani, A., Raeesi, E., and A. R. Soltau, Modeling the stochastic behavior of the Park river, J. of Science IR, vol. 9, 48-58, 1994.

12- Soltau, A. R. and R. Moanadihi, On expansion of stable random vectors and its application in the prediction of multivariate stable processes. J. Applied Probability, Vol. 31, 891-899, 1994.

13- Soltau, A. R., Reward processes with nonlinear reward functions. J. Applied Probability, vol. 31, 1011-1017, 1996.

14- Azizi, M., and A. R. Soltau, A characterization and moving average representation for stable harmonizable processes. Journal of Applied Mathematics and Stochastic Analysis, vol. 3, 203-210, 1996.

15- Dazzi, M., and A. R. Soltau, Local time for stable moving average processes: Hölder conditions. Stochastic processes and their applications, vol. 68, no. 2, 189-207, 1997.

16- Soltau, A. R., Certain families of distributions, indexed by 1/s, 2. Applied Statistical Science, 1, 161-169, 1997.

17- Soltau, A. R., and Z. Shishebor, A spectral representation for weakly periodic processes of bounded linear transformations. Acta Mathematica Hungarica, vol. 80, no. 3, 285-270, 1998.

18- Soltau, A. R., and K. Khaniqani, Reward processes for semi-Markov processes. Ergonomics and Applied Probability, vol. 35, 833-842, 1998.

19- Parham, G. A., and A. R. Soltau, First passage time for reward processes with nonlinear reward functions: Asymptotic behavior. Russian J. Stochastic Processes, 14, 65-90, 1998.

20- Milker, M., and A. R. Soltau, On regularity of certain stable processes. Bull. Iranian Math. Soc., vol. 23, 13-22, 1998.

21- Soltau, A. R., and Z. Shishebor, Weakly periodic sequences of bounded linear transformations: A spectral decomposition. Georgian Mathematical Journal, vol. 6, 91-98, 1999.

22- Mohammadsou, Adel, A. R. Soltau, Exchangeable stable random vectors and their multivariate distributions. ZDM, 2000.

23- Nematoohi, A. R., and A. R. Soltau, Discrete time periodically correlated Markov processes. Probability and Mathematical Statistics, vol. 20, no. 1, 1-4, 2000.

24- Soltau, A. R., A characterization theorem for stable random measures. J. of Stochastic Analysis and Applications, vol. 18, no. 2, 299-305, 2000.

25- Rezakhanlou, S. and A. R. Soltau, Expected number of real zeros of Levy and harmonizable stable random polynomials. Georgian Mathematical Journal, vol. 7, no. 2, 379-386, 2000.

26- Soltau, A. R., and F. Yaghmaei, An algorithm to interpolate noise in second order stationary sequences. J. Appl. Math. Sci., vol. 22, 23-25, 2000.

27- Soltau, A. R., and S. Tarami, Hybrid spaces formed by strongly harmonizable stable processes. Georgian Math. J., vol. 9, No. 1, 181-188, 2000.

28- Rezakhanlou, S. and A. R. Soltau, A structural hodge design by using random polynomials with zero coefficients. Iranian Journal of Statistics, vol. 17, 319-319, 2001.

29- Mighdadi, R., and A. R. Soltau, The kth level in Semi-Markov Processes. Bull. Iranian Math. Soc., vol. 27, no. 2, 65-71, 2001.

30- Soltau, A. R., and M. Dooz, Bonami's inequality for stable noise. J. Journal of Mathematical Sciences, vol. 100, no. 1, 247-271, 2001.

31- Khoshdel, K., and A. R. Soltau, Asymptotic behavior of multivariate reward processes with nonlinear reward functions. Bull. Iranian Math. Soc. 28(2002), no. 2, 1-7, 2002.

32- Khoshdel, K. and A. R. Soltau, Covariance matrix of multivariate reward processes with nonlinear reward functions. J. Sci. Islam. Repub. Iran (43) 2002, no. 2, 173-181, 2002.

33- Rezakhanlou, S., and A. R. Soltau, On the expected number of real zeros of certain Gaussian random polynomials. J. Stochastic Analysis and Applications, Vol. 21, no. 1, 223-234, 2003.

34- Soltau, A. R., and K. Khalilif, Estimating stationary components of spindrums of discrete time evolutionary processes. Int. Math. J. (2003), no. 9, 987-987, 2003.

35- Soltau, A. R. and M. Mohammadsou, S. Characterization of multidimensional stable random measures by means of vector correlation. Stochastic Anal. Appl. 22(2004), no. 2, 445-457, 2004.

36- Soltau, A. R., and F. Yaghmaei, A. Success run and its branch: Distribution of renewal counts. J. Probab. Stat. Sci. 2(1), 5-6(2004).

37- Mohammadsou, A., and A. R. Soltau, On Simulating exchangeable sub-Gaussian random vectors. Stoch. Probab. Lett. 69, no. 1, 28-38(2004).

38- Parham, G. A., and A. R. Soltau, Exact formulas for the moments of the first passage time of reward processes. REVSTAT, 3, no. 1, 45-60(2005).

39- Parham, G. A., and A. R. Soltau, A decomposition of discrete time periodically correlated and multivariate stationary symmetric stable processes. Stochastic Processes and their Appl. 115, 1839-1849, (2005).

40- Soltau, A. R. and Parvaneh, A., Simple random measures and simple processes. Teoriya Veroyatnosty i ee Primeneniya, 30(3), no. 3, 333-340, Translation: Theory Probab. Appl. 30(3), 445-457(2005).

41- Nematoohi, A. R. and A. R. Soltau, An inequality involving norms. Bull. Iranian Math. Soc., vol. 31, 395-372, 2005.

42- A. Javanbakh, A. R. Soltau, A. R. and Akbari, N. A., On continuity of the Pearson statistic and sample quantiles. Iran. Inst. Statist. Sci., 307-321(2006).

43- Z. Shishebor, A. R. Nematoohi, A. R. and A. R. Soltau, On the coexistence functions and spectral density matrices of periodically correlated AR processes. J. Appl. Math. Stochastic Anal. Article ID 9746, 1-7, 2006.

44- Soltau, A. R. and A. R. Nematoohi, and M. Saadati, Autoregressive Gaussian random vectors of first order. Bull. Iranian Math. Soc. 32(1), 41-44, 2006.

45- Soltau, A. R., and M. Mohammadsou, Moving average representations for multivariate stationary processes. J. Time Ser. Anal. 27, 8, 831-842(2006).

46- Z. Soltau, A. R., and Z. Shishebor, On finite dimensional concrete time periodically correlated processes. Rocky Mountain J. Math. 37, 3, 1343-1358(2006).

47- Soltau, A. R., and F. Yaghmaei, Simulation of real-valued discrete time periodically correlated Gaussian processes with periodic spectral densities. J. Time Ser. Anal. 28, 2, 225-242, 2007.

48- A. R. and M. Azmounesi, Periodograms asymptotic distributions for periodically correlated processes and multivariate stationary processes: An alternative approach. J. Statistical Planning and Inference, 17(4), 1235-1252(2007).

49- A. R. Soltau, S. A. A. Ghahvi, and M. Al-Horsh, On the method of moving averages with drift on irregularly spaced times. Comm. Statist. Theory and Methods, 36, 14, 2525-2538, 2007.

50- M. Bakgaj, A. Monzer, A. A. Kheir, and A. R. Soltau, On spectral norms of periodically correlated processes. Theor. Probab. Their Appl. 52, 2, 1-23, 2007.

51- Rezakhanlou, S. and A. R. Soltau, G-Fields for harmonizable Dirichle Processes with Rational Spectral Densities. Rocky Mountain Journal of Mathematics, 38, 270-278, 2008.

52- A. R. Soltau, and M. Mohammadsou, Time Domain Interpolation Algorithm For Irregularities of Discrete Time Multivariate Stationary Processes. J. Stochastic Analysis and Applications 27, 317-330, 2009.

53- F. Yaghmaei, and A. R. Soltau, The method of Moving Averages of Stationary Processes for given or target irregularly spaced times. Communications Statistics 34, 431-442, 2009.

54- M. Mohammadsou, and A. R. Soltau, Forecasting Moving Average Representations in Multivariate MAT(1) Processes. Communications 38, 4, 729-737, 2010.

55- A. R. Soltau, and H. Hornel, A Characterization and Generalization for Two Sided Power Distributions and Alternative Method of Moments. Statistics, 43, 6, 611-620, 2009.

56- Soltau, A. R., and H. Hornel, Weighted averages with random proportions that are jointly uniformly distributed over the unit simplex. Statistics and Probability Letters, 79, 1215-1218, 2009.

57- Soltau, A. R., A. Shivan, and A. Shivan, A class of discrete random vectors induced by stable laws. Statistics and Probability Letters 78, 1008-1014, 2008.

58- Soltau, A. R. and A. Hamed, Two-sided stable random variables characterization and simulation. Computational Statistics, 23, 1, 135-140, 2009.

59- Soltau, A. R., Z. Shishebor, and A. Zamani, Inference on Periodograms of Infinite Dimensional Discrete Time Periodically Correlated Processes. Journal of Multivariate Analysis, 101, 587-673, 2010.

60- A. Al-Qudus, F. Soltau, A. R. and N. Al-Masrari, Coherency and Analysis of Principal components. International Journal of Statistics, Theory, Methods, 30, 599-607, 2010.

61- Soltau, A. R., K. Khashafian, and A. Ghafari, Prediction for Reward processes. Stochastic Models, 28, 242-255, 2010.

62- Soltau, A. R., and M. Hashemi, Periodically Correlated and autoregressive Hilbertian Processes. Statistical Inference for Stochastic Models, 18, 177-185, 2010.

63- Z. Shishebor, A. R. Soltau, and A. Zamani, Asymptotic distribution for periodograms of infinite dimensional discrete time periodically correlated processes. Journal of Multivariate Analysis, Volume 102(2011) 7, 1115-1129, 2011.

64- M. Mohammadsou, and A. R. Soltau, An Iterpolation Algorithm for Multivariate ARMA Processes. Iranian J. Statist. vol. 39, Issue 3, 323-334, 2011.

65- Soltau, A. R., and K. Abdolmalekian, A new computational algorithm based on the autocovolt of moments. J. Appl. Probab. Statist. Vol. 7, No. 2, 2012, 9-18, 2012.

66- Soltau, A. R., and R. Roozgar, On distribution of randomly ordered uniform (nonrandom) weighted averages. Dividid difference approx. Statist. and Probab. Lett. 92, 1612-1620, 2012.

67- Soltau, A. R., Z. Shishebor and Z. Sadjani, Hilbertian Garch Models. ANNALES DE L'ISLAMIQUE, PARIS, Vol. 56, FASCICULE, 1, 51-60, 2012.

68- Shishebor, Z., A. R. Soltau, M. Shahrbanou, and Z. Sadjani, Conditional expectation of weak random elements. Iranian Journal of Science & Technology, 16(4), 481-487, 2012.

69- Soltau, A. R., and K. Abdolmalekian, On Adjusted Method of Moments Estimators on Uniform Distribution Samples. Metron, Volume 70, Issue 1, 2012, 27-40, 2012.

70- A. R. Soltau, A. R. and S. Tarami, A characterization for fractional Cauchy random vectors with non-zero-skewness parameter. Computational Statistics, Vol. 28, 3, 1011-1018, 2013.

71- Soltau, A. R., and Z. Talekani, A class of continuous kernels and Cauchy type heavy tail distributions. Statistics and Probability Letters, Vol. 83, No. 1, pp. 1-10(2013).

72- Soltau, A. R., and K. Abdolmalekian, Testing the log-normal mean: comparison of four test methods. J. Applied Probability and Statistics, Vol. 8, No. 1, pp. 1-10(2013).

73- R. Roozgar, and A. R. Soltau, An Error Distribution of Certain Class of Power Semiparametric Distribution. J. Statist. Res. Iran, vol. 10, 107-117, 2015.

74- Soltau, A. R., and S. M. Mahmoud, An extension theorem for finite positive measures on sections of finite dimensional unit balls in Hilbert spaces. Bull. Iranian Math. Soc. Vol. 40, No. 2, pp. 115-124, 2014.

75- Mohammadsou, A. R. Soltau, A. R. Forward moving average representations for MA processes of finite order. Multivariate stationary and periodically correlated Communications in Statistics - Theory and Methods, Volume 43, Issue 1, 141-150, 2014.

76- Roozgar, and A. R. Soltau, Classes of power symmetric laws that are randomly weighted average distributions. J. Statistical Computation and Simulation, Vol. 84, 12, 2035-2045, 2014.

77- A. Parvaneh, S. Golzarbani, and A. R. Soltau, Periodically correlated and multivariate symmetric stable processes related to Perovsk and cycle flow. Bull. Iranian Math. Soc. Vol. 40, No. 2, pp. 339-355, 2014.

78- H. Haghighi, Z. Shishebor, and A. R. Soltau, Hilbertian spatially periodically correlated first order autoregressive models. Advances in data analysis and classification. Springer, vol. 10, issue 3, pp. 319-324, 2014.

79- Soltau, A. R., and H. Ghossein-Semi-Markev and reward fields. Statistics and Probability Letters 93, 71-78, 2014.

80- Nematoohi, A. R., Soltau, A. R., Mostafaei, F. H. Razmi, E. Typical Decision Problems in the First-Order Autoregressive Time Series. Journal of Statistical Computation and Simulation, vol. 85, 9-25, 923-935, 2015.

81- Roozgar, R. Soltau, A. R., On the asymptotic behavior of randomly weighted averages. Statistics and Probability Letters, Vol. 86, 205-212, 2015.

82- Mahgoub, M., Nematoohi, A., Soltau, A. R., On the detection and estimation of the multivariate harmonizable stable processes. Statistics, 47, 235-242, 2015.

83- Nematoohi, A. R., Soltau, A. R., and Mahmoud, M. R., Periodically correlated modeling by means of the perovskian symmetric distributions. Statistical papers, vol. 58, No. 4, 1027-1037, 2015.

84- Abdolmalekian, A., Soltau, A. R., and Najati, M., Modeling cluster detection in spatial count processes: Fenchel's of a Poisson sampling window and an AR(1) count. Statistics and Probability Letters, vol. 111, 28-31, 2016.

85- Soltau, A. R., Nematoohi, A. R., and Nematoohi, On convergence of sample and population Hilbertian functional principal components. The Bulletin of the Iranian Mathematical Society, vol. 42, 1-11, 2016.

86- Lalin, Talekani, and A. R. Soltau, A note on the Cauchy type mixture distributions. J. Stat. Computation and Simulation, vol. 87, no. 8, 1903-1910, 2017.

87- A. Parvaneh, M. Mohammadsou, Z. Shishebor, S. Mahmoodi, and A. R. Soltau, First order autoregressive periodically correlated noise in Branches spaces: Existence and central limit theorem. J. Math. Anal. Appl. 449, Issue 1, 768-789, 2017.

88- Karim, B. Soltau, A. R., Shivan, A., Shivan, Hamed, H. H. ARMA SAs Models. The Iranian Journal of Statistics and Probability Letters, 41, 18-28, 713-721, 2017.

89- M. Azmounesi, A. R. Soltau, M. Ghahvi, and N. Adoni Ghahviri, A consistent estimator for spectral densities of a bivariate time periodically correlated process. Probab. Math. Statist. Vol. 38, 225-242, 2017.

90- Soltau, A. R., Nematoohi, M. R., Mahmoodi, On the asymptotic distribution of the periodograms for the discrete time harmonizable stable processes. Statistical Inference for Stochastic Processes, Springer, vol. 22, 2, 207-232, 2017.

91- A. Parvaneh, Dooz, Z. Shishebor, and A. R. Soltau, Stochastic Sarrus Characteristic Function: Singular Continuous Distributions Parameters Estimation. Iranian J. Stat. Theor. Transacations A: Science Volume 43, 3003-3015(2018).

92- Z. Mahdafari, A. R. Soltau, Z. Shishebor, Moment problems for second order stationary random fields: Time domain resp. Fourier Transform. Bull. Iran. Inst. Statist. vol. 49, 3, 101-119, 2019.

93- Soltau, A. R., A pivot function and its limiting distribution characteristics in goodness of fit and testing hypothesis. Statistics, Appl. Finance, 21(4), 1386-1395, 2019.

94- Soltau, A. R., and F. Roozgar, Averages for multivariate random vectors with random weights: Distributional classification and application. REVSTAT, 18, 4, 453-480, 2020.

95- R. Karanzadeh, A. R. Soltau, and H. A. Mandani-Fard, On a class of spatial renewal processes: Renewal processes synchronization probabilities. Statistics and Probability Letters 150(2020) 169-178, 2020.

96- R. Nasirizadeh, A. R. Soltau, and A. Nematoohi, Logarithmic functional nonlinear renewal process effect models. Commun. Stat. Simulation and Computation, 51, 12, 4074-4098, (2021). https://doi.org/10.1080/03601919.2021.1939733.

97- M. J. Zohari, A. R. Soltau, M. Gollipour, M. Azmounesi, and F. Najafabadi, On the spectral coherence between two periodically correlated processes. Canadian Journal of Statistics, https://doi.org/10.1002/cjs.1516, 2021.

98- Soltau, A. R., M. Bae, and A. R. Soltau, Some analytical results on bivariate stable distributions with an application to operational risk. Quantitative Finance, https://doi.org/10.1080/14747480.2022.2094005

99- Soltau, A. R., Recursive integral equations for randomly weighted averages: Functional functions and Cauchy distributions. Statistics & Probability Letters, Volume 190, Number 2002, 19009. https://doi.org/10.1080/0022-0190.2022.1909099

100- Mohammadsou, M. S. Razaee, and A. R. Soltau, A new approach for time domain analysis of multivariate and functional time series. Data 2023 Statistics. DOI: 10.1080/23221588.2023.2295738

Music Improvisation

- Kids songs and Melodi (Iranian) 15 pieces.
- Songs and Poems in monomers of Prof. K. Sedghi and Master M. Shayanee
- Traditional Persian Music (sazf, Dardam, Chaharmasra by Tarz.

Poem Booklets

Science & Fiction

Academic Activities

Shiraz University - 1985 - 2022
 Korea University - 2009 - Present
 Awarded several prizes: Prof. Ahmad Reza Soltau expresses his appreciation thanks to the Shiraz University and Korea University for acknowledging his research activities and his expertise.

17th

Iranian Statistics Conference University of Birjand

Editorial Board:
Walter P. Dunn
Ph.D. Michigan
University

PUBLICATION

1. H. Ghassemlou, P. K. Soltani, A. Ghahramani, and M. H. Yousofi, *Journal of Statistical Theory and Applications*, vol. 15, no. 1, pp. 1-10, 2016.

2. Soltani, A. R., Ghahramani, A., and Yousofi, M. H., *Journal of Statistical Theory and Applications*, vol. 15, no. 1, pp. 11-20, 2016.

3. Cambanis, S., and Soltani, A. R., *Journal of Statistical Theory and Applications*, vol. 15, no. 1, pp. 21-30, 2016.

4. Soltani, A. R., and A. Hoshidar, *High probability and the motion of a particle on a given \mathbb{R}^n space*, *Probability and Statistics*, vol. 22, no. 41, 2016.

5. Soltani, A. R., *Journal of Probability*, *A study based on the theory of a Process*, *Journal of Probability*, vol. 22, no. 41, 2016.

6. Soltani, A. R., *Local conditions for being strong Markov processes*, *Statistical Processes and Data Analysis*, vol. 42, no. 11, 2016.

7. Soltani, M., Ramezani, Z., and A. R. Soltani, *Statistical properties of statistics for nearest neighbor design*, *J. J. Statistical Theory and Applications*, vol. 15, no. 1, pp. 31-42, 2016.

8. Soltani, A. R., *On the variance of function of inverse survival*, *Statistical Processes and Data Analysis*, vol. 42, no. 11, 2016.

9. Soltani, A. R., *On approximate representations of multivariate state processes*, *Probability and Statistics*, vol. 22, no. 3, 2016.

10. Soltani, M., Yousofi, M. H., and A. R. Soltani, *Knowing the structure of a Process*, *Journal of Probability*, vol. 22, no. 41, 2016.

11. Soltani, A. R., and M. Yousofi, *On the structure of a Process*, *Journal of Probability*, vol. 22, no. 41, 2016.

12. Soltani, A. R., *On the structure of a Process*, *Journal of Probability*, vol. 22, no. 41, 2016.

13. Soltani, A. R., *On the structure of a Process*, *Journal of Probability*, vol. 22, no. 41, 2016.

14. Soltani, A. R., *On the structure of a Process*, *Journal of Probability*, vol. 22, no. 41, 2016.

15. Soltani, A. R., *On the structure of a Process*, *Journal of Probability*, vol. 22, no. 41, 2016.

16. Soltani, A. R., *On the structure of a Process*, *Journal of Probability*, vol. 22, no. 41, 2016.

17. Soltani, A. R., *On the structure of a Process*, *Journal of Probability*, vol. 22, no. 41, 2016.

18. Soltani, A. R., *On the structure of a Process*, *Journal of Probability*, vol. 22, no. 41, 2016.

19. Soltani, A. R., *On the structure of a Process*, *Journal of Probability*, vol. 22, no. 41, 2016.

20. Soltani, A. R., *On the structure of a Process*, *Journal of Probability*, vol. 22, no. 41, 2016.

21. Soltani, A. R., *On the structure of a Process*, *Journal of Probability*, vol. 22, no. 41, 2016.

22. Soltani, A. R., *On the structure of a Process*, *Journal of Probability*, vol. 22, no. 41, 2016.

23. Soltani, A. R., *On the structure of a Process*, *Journal of Probability*, vol. 22, no. 41, 2016.

24. Soltani, A. R., *On the structure of a Process*, *Journal of Probability*, vol. 22, no. 41, 2016.

25. Soltani, A. R., *On the structure of a Process*, *Journal of Probability*, vol. 22, no. 41, 2016.

26. Soltani, A. R., *On the structure of a Process*, *Journal of Probability*, vol. 22, no. 41, 2016.

27. Soltani, A. R., *On the structure of a Process*, *Journal of Probability*, vol. 22, no. 41, 2016.

28. Soltani, A. R., *On the structure of a Process*, *Journal of Probability*, vol. 22, no. 41, 2016.

29. Soltani, A. R., *On the structure of a Process*, *Journal of Probability*, vol. 22, no. 41, 2016.

30. Soltani, A. R., *On the structure of a Process*, *Journal of Probability*, vol. 22, no. 41, 2016.

31. A. Mirzavand, A. R. Soltani, A. Ghahramani, and M. H. Yousofi, *Journal of Statistical Theory and Applications*, vol. 15, no. 1, pp. 1-10, 2016.

32. Soltani, A. R., and A. Ghahramani, *A class of continuous time processes*, *Statistical Processes and Data Analysis*, vol. 42, no. 11, 2016.

33. Soltani, A. R., and A. Ghahramani, *Waiting times in queueing systems*, *Journal of Statistical Theory and Applications*, vol. 15, no. 1, pp. 11-20, 2016.

34. P. K. Soltani, and A. R. Soltani, *A better representation of a class of Process*, *Statistical Processes and Data Analysis*, vol. 42, no. 11, 2016.

35. Soltani, A. R., and A. Ghahramani, *Waiting times in queueing systems*, *Journal of Statistical Theory and Applications*, vol. 15, no. 1, pp. 11-20, 2016.

36. Soltani, A. R., *On the structure of a Process*, *Journal of Probability*, vol. 22, no. 41, 2016.

37. Soltani, A. R., *On the structure of a Process*, *Journal of Probability*, vol. 22, no. 41, 2016.

38. Soltani, A. R., *On the structure of a Process*, *Journal of Probability*, vol. 22, no. 41, 2016.

39. Soltani, A. R., *On the structure of a Process*, *Journal of Probability*, vol. 22, no. 41, 2016.

40. Soltani, A. R., *On the structure of a Process*, *Journal of Probability*, vol. 22, no. 41, 2016.

41. Soltani, A. R., *On the structure of a Process*, *Journal of Probability*, vol. 22, no. 41, 2016.

42. Soltani, A. R., *On the structure of a Process*, *Journal of Probability*, vol. 22, no. 41, 2016.

43. Soltani, A. R., *On the structure of a Process*, *Journal of Probability*, vol. 22, no. 41, 2016.

44. Soltani, A. R., *On the structure of a Process*, *Journal of Probability*, vol. 22, no. 41, 2016.

45. Soltani, A. R., *On the structure of a Process*, *Journal of Probability*, vol. 22, no. 41, 2016.

46. Soltani, A. R., *On the structure of a Process*, *Journal of Probability*, vol. 22, no. 41, 2016.

47. Soltani, A. R., *On the structure of a Process*, *Journal of Probability*, vol. 22, no. 41, 2016.

48. Soltani, A. R., *On the structure of a Process*, *Journal of Probability*, vol. 22, no. 41, 2016.

49. Soltani, A. R., *On the structure of a Process*, *Journal of Probability*, vol. 22, no. 41, 2016.

50. Soltani, A. R., *On the structure of a Process*, *Journal of Probability*, vol. 22, no. 41, 2016.

51. Soltani, A. R., *On the structure of a Process*, *Journal of Probability*, vol. 22, no. 41, 2016.

52. Soltani, A. R., *On the structure of a Process*, *Journal of Probability*, vol. 22, no. 41, 2016.

53. Soltani, A. R., *On the structure of a Process*, *Journal of Probability*, vol. 22, no. 41, 2016.

54. Soltani, A. R., *On the structure of a Process*, *Journal of Probability*, vol. 22, no. 41, 2016.

55. Soltani, A. R., *On the structure of a Process*, *Journal of Probability*, vol. 22, no. 41, 2016.

56. Soltani, A. R., *On the structure of a Process*, *Journal of Probability*, vol. 22, no. 41, 2016.

Professor Ahmad Reza Soltani

A Beautiful and Creative Mind

Music Improvisation

100 pages and 80 illustrations, 10 stories
A beautiful and creative mind for children
Author: A. R. Soltani

Poem Booklets

100 pages and 80 illustrations, 10 stories
A beautiful and creative mind for children
Author: A. R. Soltani

Science & Fiction

100 pages and 80 illustrations, 10 stories
A beautiful and creative mind for children
Author: A. R. Soltani

Academic Activities

100 pages and 80 illustrations, 10 stories
A beautiful and creative mind for children
Author: A. R. Soltani